

รายงานการประชุม

โฉมฉบับ

ครั้งที่ ๑๓

วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

รายงานการประชุมคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๑๓/๒๕๕๐

วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

ณ ห้องประชุมคณะกรรมการงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๕๕ นาฬิกา

(นาวาอากาศตรี ประสงค์ สุ่นศิริ ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม)

ประธาน : ตอนนี้คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญครบองค์ประชุมแล้วนะครับ ผมขอเปิดการประชุม

ครับ

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุมเพื่อทราบ

วันนี้จะมีคณะกรรมการประสานการมีส่วนร่วมและการประชาสัมพันธ์มาร่วมประชุมกับเราด้วย ตามเวลาที่จะถึงก็ประมาณสัก ๑๑.๐๐ นาฬิกา แต่ถ้าหากว่าจะช้าออกไปบ้างก็คงไม่มีปัญหาอะไรนะครับ ผมก็มีเรื่องแจ้งให้ทราบอย่างนี้ แต่ขณะเดียวกันขอเรียนว่าข้อคิดเห็นต่าง ๆ ที่ส่งกันเข้ามาตลอดเวลานั้น กรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญจะนำมาประกอบการพิจารณานะครับ แล้วก็ต้องขอขอบพระคุณคณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชนที่จะได้ช่วยเสนอและนำความเห็นของประชาชนมาให้พวกเราได้รับทราบ เพื่อที่จะได้เอาไปประกอบการพิจารณาด้วย

สำหรับกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ ๓๕ ท่านนี้ ผมขอเรียนว่าขณะนี้เราก็เหมือนกับพ่อครัวที่จะต้องปรุงแต่งให้เขารับประทาน เราก็คงจะต้องนึกตลอดเวลาที่ คนที่เขาจะรับประทานนั้นมีความต้องการรสชาติไม่เหมือนกัน บางคนต้องการเผ็ด บางคนต้องการเปรี้ยว บางคนต้องการหวาน บางคนไม่รับประทานเนื้อ บางคนไม่รับประทานหมู บางคนชอบผักอย่างนั้น บางคนชอบผักอย่างนี้ -----

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

สายชล ๒/๑

วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

เพียงแต่อยากจะบอกว่า ถ้าเป็นแกงที่มีโภชนาการทั้ง ๕ หมู่แล้วผมคิดว่าเป็นเรื่องสำคัญที่สุด คือจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้รับประทาน ไม่ใช่งานที่สบายนะครับสำหรับกรรมการยกย่องที่จะต้องทำผืนให้ได้ผลตามความต้องการของทุกท่านของทุกคน แต่จะเลือกในสิ่งที่ดีที่สุดและเป็นประโยชน์ที่สุด ถ้าเป็นแกงก็เป็นประโยชน์สำหรับผู้รับประทานมันคงถูกใจกันไปทั้งหมดไม่ได้นะครับ เรื่องที่จะแจ้งที่ประชุมทราบ ผมก็มีเพียงเท่านี้ครับ และเพื่อไม่ให้เสียเวลาผมอยากจะขอเชิญคณะกรรมการรับฟังความเห็น และช่วยชี้แจงให้พวกเราได้รับทราบว่า ที่ไปรับฟังมานั้นเป็นอย่างไร และต้องการอย่างไร เพื่อเราจะได้นำไปประกอบการพิจารณาในการยกย่องให้เป็นประโยชน์ต่อไป ขอเชิญได้ครับ

นายศิวะ แสงมณี : กราบเรียนท่านประธานคณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ กระผม นายศิวะ แสงมณี รองประธานคณะกรรมการประสานการมีส่วนร่วมและการประชาสัมพันธ์ ซึ่งได้รับมอบหมายจากอาจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง ซึ่งท่านไปราชการต่างประเทศให้มาชี้แจงเกี่ยวกับการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเพื่อให้คณะกรรมการการยกย่องได้รับทราบ ก็อย่างที่ท่านประธานคณะกรรมการได้กล่าวไว้ว่า ท่านก็เป็นผู้ปรุงอาหารต่าง ๆ แล้วท่านก็ได้บอกพวกเราว่าให้พวกเราไปหาอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จะมาปรุงอาหารจากจังหวัดต่าง ๆ มาให้ครบถ้วนจาก ๓๕ ช้อ ๓ กรอบนั้น ซึ่งพวกเรา ก็ได้ตระเวนไปหามาทั่วทุกจังหวัด ๗๑ จังหวัดนะครับ เพื่อจะมาให้ท่านปรุงให้อาหารมื้อนี้อร่อย ๗๖ ครับ ๗๖ ขอบพระท่านโทษครับ ชาติไปหลายจังหวัด เพราะฉะนั้นในการนี้ก็ข้อมูลที่เรานำไปรับทราบมาจากความคิดเห็นของประชาชนจากเวทีต่าง ๆ นั้นเราได้เน้นในเชิงคุณภาพ เพราะฉะนั้นในการจัดเวทีต่าง ๆ นั้น เรานั่นทั้งในเรื่องของเวทีเสวนา แล้วก็เน้นในเรื่องของการตอบแบบสอบถามเฉพาะบุคคลด้วย ซึ่งการดำเนินการรับฟังนั้นเราแบ่งกันเป็นช่วง ๆ โดยในช่วงที่ ๑ นี้เรารับข้อมูลแค่ภายในวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ที่จะนำมาเสนอท่านในวันนี้ก็คือภายในวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ เพราะฉะนั้นสำหรับรายละเอียดนี้ กระผมขออนุญาตให้ดอกเตอร์วรพล รองประธานคณะกรรมการได้ชี้แจงร่วมกับท่านอาจารย์จรัส สุวรรณมาลา ด้วยนะครับ ขอเรียนเชิญครับ

นายวรพล ไสค์ติยานุรักษ์ : กราบเรียนท่านประธานแล้วก็คณะกรรมการ กระผม นายวรพล ไสค์ติยานุรักษ์ รองประธานคณะกรรมการประสานการมีส่วนร่วมและการประชาสัมพันธ์ซึ่งมีภารกิจที่จะประมวลความเห็นที่รับฟังมาจากเวทีทั่วประเทศจากแต่ละภาคและแต่ละจังหวัดมา และมาสังเคราะห์ มารวบรวมประมวลมาเสนอกรรมการยกย่องเพื่อประกอบการยกย่อง ซึ่งมีการประมวลใน ๒ แบบ แบบแรกก็คือการรับฟังความเห็นระดับกลุ่มจังหวัด ซึ่งขณะนี้ได้มีการรับฟังความเห็นมาทั้งหมด ๓๐ เวที ในการนี้เราได้มีการประมวลแบบสอบถามซึ่งได้รับฟังความคิดเห็นประชาชนจากทั่วประเทศ เช่นเดียวกัน ได้มาทั้งหมด ๗๗๓ แบบด้วยกันนะครับ หรือจำนวนบุคคลที่ตอบมานะครับ ในการประมวลความเห็นในระดับเบื้องต้นนี้เป็นการประมวลในระดับ ณ วันที่ ๒๔ เมื่อคืนนี้ซึ่งทำกัน ต้องขอบคุณทุกท่าน

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

สายชล ๒/๒

ที่เกี่ยวข้องและเจ้าหน้าที่ จนถึงเกือบสว่างนะครับ ก็อยากจะเรียนว่าเวลาที่รับฟังมาทั้งหมดนี้มีทั้งหมด
๓๐ เวทีด้วยกัน คือภาคเหนือ ๕ เวที ภาคกลาง และภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครบทั้งหมด
๓๐ เวที

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

นิวกา ๓/๑

เพราะฉะนั้นความเห็นนี้เป็นความเห็นที่ประมวลจากการรับฟังในแต่ละบริเวณดังกล่าว จึงเรียนว่าเป็นองค์ประกอบ เป็นการประกอบการพิจารณา คงไม่อาจจะพูดว่าเป็นความเห็นประชาชนทั้งภาคหรือความเห็นประชาชนทั้งประเทศ เพียงเพื่อเป็นองค์ประกอบในการพิจารณาของท่านนะครับ

หน้าถัดไปนะครับ ก็จะเห็นถึงเรื่องกรอบแรก ถ้าท่านดูจากตารางที่แจกในรายละเอียดซึ่งเราไม่ได้บันทึกลงใน PowerPoint นี้่นะครับ PowerPoint เพราะอันนี้เป็นการสรุปนะครับ ท่านจะเห็นในรายละเอียดว่าแต่ละตารางนั้นอธิบายในรายละเอียดต่อไปนะครับ ผมใคร่สรุปเป็นเนื้อความเฉย ๆ นะครับ

ในข้อแรก กรอบแรกคือกรอบว่าด้วยสิทธิเสรีภาพและการมีส่วนร่วมของประชาชน ควรตราเป็นกฎหมายให้ประชาชนมีหลักประกันในเรื่องสิทธิเสรีภาพมากขึ้น อันนี้ความเห็นประชาชนที่รับฟังมาจาก ๓๐ เขตนะครับ ควรเพิ่มอำนาจให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนมากขึ้น ถ้าดูในตารางละเอียดลงไปก็จะเห็นภาพชัดเจน ท่านกรุณาเปิดตารางในเอกสารที่แจกก็จะเห็นหน้า ๒ ก็จะมีภาพอธิบายว่าในเวทีภาคกลางมีกี่เวที คิดอย่างไร ภาคเหนือคิดอย่างไร ภาคตะวันออกเฉียงเหนือคิดอย่างไร ภาคใต้คิดอย่างไร ในส่วนข้างบนนั้นคือความเห็นคล้าย ๆ เหมือนความเห็นรวม ๆ ของที่ประชุม ส่วนข้างล่างนั้นเป็นความเห็นที่บันทึกรวม ๆ กันเข้ามาว่ามีแต่ละความเห็นต่างกันอย่างไร บ้างก็เห็นด้วยว่ารัฐควรสนับสนุนเรื่องสิทธิเสรีภาพโดยมีกฎหมายรองรับกับควรกำหนดเป็นหน้าที่ประชาชน ประชาชนควรมีสติเรียนฟรี เป็นต้น รวมไปถึงเรื่องการคุ้มครองความเสียหายจากคดีที่เกี่ยวข้องที่ครอบคลุมถึงญาติในกรณีเสียหายที่เกิดขึ้น อันนี้ก็ป็นรายละเอียดนะครับ ซึ่งผมไม่ขอกล่าวในรายละเอียดในขณะนี้

ข้อที่ ๒ ก็มีการพูดถึงและสรุปได้ว่า ควรมีการบัญญัติเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในเรื่องต่าง ๆ ไว้ในรัฐธรรมนูญอย่างชัดเจน ซึ่งในรายละเอียดถ้าดูจากแบบประมวลก็จะพบว่าประชาชนส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าควรมีการบัญญัติเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนต่าง ๆ ไว้ เรียกว่าเวทีทั้งหมดนี้นะครับ ส่วนใหญ่เห็นด้วยหมดนะครับ ซึ่งมีรายละเอียดต่อไปว่าเห็นด้วยควรสนับสนุนให้ภาคประชาชนเข้มแข็ง เห็นด้วยควรบัญญัติให้ประชาชนมีส่วนร่วมในองค์กฤษฎีระมากขึ้น นี่คือรายละเอียด ซึ่งแต่ละเวทีเราก็สรุปความเห็นออกมาดังที่ว่าไว้ครับ

ข้อที่ ๓ ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขรัฐธรรมนูญและกฎหมายหรือเสนอร่างกฎหมาย ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการถอดถอนและการดำเนินคดีอาญาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อม เช่น ให้ประชาชนสามารถเรียกคืนตำแหน่งทางการเมืองจาก เช่น ส.ส. ส.ว. ในแต่ละจังหวัดได้ อันนี้ก็มียรายละเอียดพอสมควร ซึ่งในเนื้อความก็สามารถสรุปได้ในสาระรายละเอียดหลายข้อนะครับ เช่น ควรกำหนดจำนวนประชาชนที่เข้าชื่อถอดถอนให้เหลือเพียง

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

นิวกา ๓/๒

๑๕,๐๐๐ ชื่อ เป็นต้น อันนี้ก็เห็นที่ประมวลขึ้นมาหลาย ๆ ความเห็นนะครับ ก็เป็นประกอบให้ท่าน
ได้พิจารณา

หัวข้อต่อไปก็คือว่า ควรจะมีระบบป้องกันการละเมิดเสรีภาพของสื่อมวลชนด้วย ความเห็นนี้
คือเห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่ แล้วก็มีความเห็นถึงขั้นว่าควรกำหนดหน้าที่สื่อในการเผยแพร่ ก็เป็นรายละเอียด
นะครับ

ส่วนต่อไป ควรจัดให้มีกองทุนสนับสนุนการเมืองภาคประชาชนหรือภาคพลเมือง เช่น
สนับสนุนการจัดเวทีชาวบ้าน ผู้นำชุมชน เป็นต้น ควรตั้งสภาเกษตรกรเป็นตัวอย่าง อันนี้ก็รายละเอียด
ที่มีการบันทึกไว้ในเวทีแต่ละเวที

ข้อที่ ๖ ก็เป็นเรื่องตอนที่ ๒ ว่าด้วยตอนกระจายอำนาจ ตอนกระจายอำนาจก็มีเรื่องที่ ๑
ที่ควรพูดถึงคือ ควรกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มขึ้น โดยมีระบบการตรวจสอบที่มี
ประสิทธิภาพและมีมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งในรายละเอียดก็มีหลายกรณี เช่น บอกว่าประชาชนสามารถ
ตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐโดยมีการรายงานผลการทำงานหรือการปฏิบัติงานเป็นรายเดือน อันนี้ก็อยาก
ให้มีการตรวจสอบระดับรายเดือน ควรแก้กฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ไปทางเดียวกันเพื่อง่าย
ในการกำกับและตรวจสอบได้นะครับ อันนี้ก็เห็นที่ประชาชนแต่ละเวทีให้มานะครับ

ในข้อต่อไป ควรเพิ่มบทบาทให้ชุมชนในการพัฒนาชุมชนและการมีส่วนร่วมในการปกป้อง
คุ้มครอง พัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อันนี้ก็เห็นเรื่องใหญ่ที่ประชาชนเห็นด้วยกันส่วนใหญ่
นะครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

สถิติมา ๔/๑

เรื่องการควบลดอำนาจรัฐนะครับ เพิ่มอำนาจประชาชนมากขึ้น ควรให้ประชาชนออกเสียง
ประชามติได้มากขึ้น เห็นด้วยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการควบคุมอำนาจรัฐเพิ่มขึ้น

เรื่องการกระจายอำนาจในการปกครองท้องถิ่น ก็เห็นด้วยส่วนใหญ่ว่า
ต้องเป็นไปตามความพร้อมของพื้นที่และต้องเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชนให้ขึ้นกับความพร้อม
ของพื้นที่ด้วย

ในหมวดที่ ๒ ในหัวข้อที่ ๒ หรือกรอบที่ ๒ คือกรอบว่าด้วยสถาบันการเมือง ตอนที่ ๑
คือตอนว่าด้วยสถาบันหรือสถานิติบัญญัติ ความเห็นส่วนใหญ่ควรลดจำนวน ส.ส. และ ส.ว. และก็มี
รายละเอียดพอสมควร ซึ่งแจกแจงรายละเอียดข้างล่าง ถ้าหากท่านดูในหน้า ๙ นะครับ

ในกรณีไม่ควรมี ส.ส. ระบบบัญชีรายชื่อพรรค ก็มีความเห็นเป็นทำนองนี้
เป็นส่วนใหญ่ แต่ว่าความเห็นทำนองนี้ก็ยังมีพิจารณาต่อไปได้นะครับ เช่น กำหนดว่ามีเท่าไร เป็นต้น

ในกรณีที่ ๓ ส.ส. ทั้งระบบแบ่งเขตและระบบบัญชีรายชื่อ รวมทั้ง ส.ว. จะต้องมีการศึกษา
ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี อันนี้ก็เห็นส่วนใหญ่ค่อนข้างเห็นด้วยจากเวทีทั้งหลายที่รับฟังมานะครับ
แล้วก็เป็นความชัดเจน และมีอยู่เวทีหนึ่งบอกว่าไม่ควรระบุอายุขั้นต่ำ ซึ่งความหมายก็คือว่าไม่ควร
กำหนดต่ำเกิน ๒๕ ปีขึ้นไป ต่ำกว่านั้นก็ได้นะครับ ผู้สมัคร ส.ส. ขอให้มีความรู้ ชื่อสัตย์ จบมัธยมศึกษา
อ่านออกเขียนได้ก็พอแล้วก็มีครับ อันนี้ก็ยังมีบางเวทีพูดเช่นนั้น แต่ส่วนใหญ่แล้วก็เป็นความเห็นในเชิง
เห็นด้วย มีการกำหนดอีกเวทีหนึ่งระบุว่าต้องดูแลเรื่องการย้ายพรรค ไม่ควรย้ายเกิน ๒ ครั้ง ย้ายได้
แต่อย่าย้ายเกิน ๒ ครั้ง เป็นต้นนะครับ อันนี้ก็ยังมีข้อเสนอมาเหมือนกันนะครับ

อย่างไรก็ตามในข้อถัดไป ส.ส. ควรสังกัดพรรคการเมืองและควรสังกัดพรรคการเมืองก่อน
วันรับสมัครเลือกตั้งไม่น้อยกว่า ๙๐ วัน อันนี้ก็เห็นส่วนใหญ่ มีส่วนน้อยมีจำนวน ๗ เวที
ที่บอกว่า ส.ส. ไม่จำเป็นต้องสังกัดพรรค อันนี้ก็เห็นรายละเอียด

ส่วนในข้อ ส.ส. ควรมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่และลงมติในเรื่องต่าง ๆ มากกว่าที่เป็นอยู่
ส่วนใหญ่เห็นด้วยนะครับ ควรมีอิสระในความคิดและการลงมติ

ควรกำหนดเขตเลือกตั้งเป็นเขตเลือกตั้งละคนเช่นเดิม ความหมายก็คือว่าเห็นด้วยกับ
การมีเขตเลือกตั้งจะเป็นแบบเดิมหรือจะจัดให้ใหญ่ขึ้นก็ได้แต่ขอให้เขตเลือกตั้งนะครับ ควรให้ผู้สมัคร
รับเลือกตั้งที่ได้รับคะแนนลำดับถัดไปเป็น ส.ส. หรือไม่ เห็นควรว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งในลำดับถัดไปเป็น
ส.ส. แทนผู้สมัครที่ถูกตัดสิทธิ์เพราะถูกใบเหลือง ใบแดง แต่ก็มีผู้สังเกตว่าจะมีผลกระทบพอสมควร คะแนน
ส่วนใหญ่ก็กังวลกันนะครับ เพราะว่าเห็นว่าจะเป็นการเกิดความหยาบ สาบสูญหรือเสียชีวิต มีการอุ้มได้
นะครับ ก็ควรระวังด้วย ความเห็นส่วนใหญ่ก็คงเป็นรายละเอียดว่าต้องทบทวนและดูให้รอบคอบ แต่ก็เห็น
ว่าควรจะทำอย่างไรเพื่อการประหยัด

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

สตีมา ๔/๒

วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

๔. ส.ว. ควรมาจากการสรรหาจากตัวแทนของกลุ่มอาชีพทุกภาคส่วนในสังคมแทนการเลือกตั้ง อันนี้ในเวทีส่วนใหญ่ก็มีความเห็นค่อนข้างมองไปในแนวนั้นะครับ อันนี้ก็ข้อสังเกตว่า เห็นว่าควรจะมาจากการคัดสรรกระบวนกรจากการเลือกมาจากแต่ละอาชีพ เป็นต้น

๕. ส.ว. มาจากการสรรหา ยังคงให้มีอำนาจถอดถอนได้เหมือนเดิม อันนี้ก็ยังคงคิดว่า เมื่อเป็น ส.ว. แล้ว ก็ควรมีอำนาจถอดถอนและจะมาจากกาสรรหาที่ไม่เป็นไร อันนี้ก็เป็นแนวความเห็นของ ๓๐ เเวที โดยรวม ๆ ว่าอย่างนี้ครับ

ในตอนที ๒ คือกรอบสถาบันการเมืองว่าด้วยเรื่องฝ่ายบริหาร ในฝ่ายบริหารบอกว่า นายกรัฐมนตรีควรมาจาก ส.ส. และควรเป็น ส.ส. ในเวลาเดียวกันได้ ก็เป็นความเห็นค่อนข้างไปทางแนวนั้นะครับ ก็เรียกว่าส่วนใหญ่เห็นว่าควรจะเป็น ส.ส. และก็ยังเป็น ส.ส. ได้ขณะเป็น นายกรัฐมนตรีพร้อมกัน

ควรกำหนดให้นายกรัฐมนตรีดำรงตำแหน่งได้ไม่เกิน ๒ วาระติดต่อกันไม่เกิน ๘ ปี อันนี้ก็แนวความเห็นค่อนข้างไปทางเห็นด้วยนะครับ แล้วก็ยังเสนอเพิ่มเติม ควรกำหนดให้ ส.ส. ดำรงตำแหน่งไม่เกิน ๒ สมัยเหมือนกัน เพื่อไม่ให้สืบทอดนะครับ อันนี้ก็มียู่ ๓ เเวที มีความเห็นทำนองนี้ อันนี้ก็แล้วแต่จะพิจารณานะครับ แล้วก็มีย่างเวทีบอกว่าไม่เกินวาระเดียว กำหนดนายกรัฐมนตรีดำรงตำแหน่งไม่เกิน ๑ วาระ นี่มี ๓ เเวทีว่าเช่นนั้นนะครับ ส่วนใหญ่ในแนวหลัก ๆ เป็นอย่างนี้ -----

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

พทหาย ๕/๑

วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

บ้างก็บอกมีอยู่ ๒ เวทีที่ไม่เห็นด้วยบอกว่าไม่ควรกำหนดเลยก็ควรปล่อยไปตามอิสระ ไม่จำเป็นต้องกำหนดนะครับ

ต่อไปครับ ควรห้ามนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีที่มีผลประโยชน์ทับซ้อนกันระหว่างดำรงตำแหน่งและเมื่อพ้นตำแหน่งไปแล้วระยะหนึ่ง อันนี้ก็เห็นพ้องกันส่วนใหญ่ แทบจะทุกเวทีจะไปทางนี้นะครับ

หัวข้อต่อไป นายกรัฐมนตรีควรถูกอภิปรายและถูกตรวจสอบได้ง่ายขึ้น ที่ประชุมเห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่ครับ เห็นด้วยและควรลดจำนวน ส.ส. เข้าชื่ออภิปรายไม่ให้วางใจลงด้วย เพื่อให้ถูกอภิปรายไม่ไว้วางใจและถูกตรวจสอบได้ง่ายขึ้น อันนี้ก็เป็นการสรุปจากความเห็นของเวทีต่าง ๆ ในแนวนี้เป็นหลักนะครับ

ควรกำหนดให้ชัดเจนว่าในกรณีที่นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีต้องคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุก แม้ว่าเป็นเพียงการให้รองอาญา ก็ให้พ้นจากตำแหน่ง ความหมายก็คือ เห็นด้วยว่าแม้รองอาญาก็ถือว่าต้องพ้นไปด้วยเพื่อ Spirit และก็เพื่อความใสสะอาดนะครับ ก็โดยรวม ๆ แม้รองอาญาก็ต้องพ้นจากตำแหน่งนะครับ

อีกข้อหนึ่งนะครับที่เราตั้งกรอบคำถามไปจาก ๓๕ แล้วก็กระจายลงไปในรายละเอียดถามว่า นายกรัฐมนตรีต้องมาตอบกระทู้ถามในสภาหรือไม่ ส่วนใหญ่ก็เห็นว่าควรมาตอบกระทู้ทุกครั้ง บางส่วนก็บอกว่าควรเข้าประชุมสภาทุกครั้งด้วย ก็มีความเห็นเพิ่มเติมมาว่าไม่ใช่มาตอบกระทู้อย่างเดียว ควรมาประชุมสภาทุกครั้งด้วยนะครับ อันนี้ก็เป็นการรู้สึกอยากให้นายกรัฐมนตรีได้ใกล้ชิดกับภาค ส.ส. มากขึ้นนะครับ

เรื่องจริยธรรมนะครับ ควรมีการกำหนดคุณธรรม จริยธรรม ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและมีบทลงโทษกรณีฝ่าฝืนด้วย ส่วนใหญ่เห็นด้วย เกือบทุกเวทีก็เห็นด้วยหมด มีอยู่เวทีเดียวไม่เห็นด้วยนะครับ แต่ว่าส่วนใหญ่เห็นด้วยนะครับ รวมไปถึงเรื่องตั้งแต่ นายกรัฐมนตรีไปสู่นักการเมืองนะครับ และเห็นว่าควรห้ามนักการเมืองที่ทำผิดเล่นการเมืองตลอดชีวิต ไม่ใช่ห้ามเพียงระยะเวลาเดียวนะครับ บอกควรห้ามตลอดชีวิตนะครับ ก็เป็นความเห็นที่ประมวลได้เหมือนกันนะครับ ก็แล้วแต่ท่านจะพิจารณานำไปประกอบการยกย่องต่อไปนะครับ

เรื่องกรอบที่ ๓ นะครับ ตามกรอบของอนุกรรมการที่ ๓ ซึ่งมีท่านวิชาเป็นประธาน อนุกรรมการกรอบนี้ ในความเห็นของกรอบที่ ๓ องค์การตรวจสอบอิสระและศาลนี้ะครับ ตอนที่ ๑ ว่าด้วยการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ก็บอกว่าควรมีสศาลหรือองค์การตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การอิสระนะครับ อันนี้ก็เพื่อความชัดเจนมากขึ้น เพื่อที่จะทำให้กระบวนการทั้งหลายสามารถถ่วงถ่วงและช่วยกันดูแลให้สมดุลขึ้นนะครับ มีความเพิ่มเติมเช่นว่า การตรวจสอบนักการเมืองควรตรวจสอบ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

เพทหาย ๕/๓

ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและการเมืองนะครับ และก็มีความเห็นเพิ่มเติมควรจัดตั้งศาลพิเศษคล้าย ๆ ศาลเลือกตั้งในการตรวจสอบเพื่อให้ดำเนินได้อย่างรวดเร็วขึ้น กกต. มีอำนาจตรวจสอบการเลือกตั้ง ส่วนใบเหลือง ใบแดง ควรเป็นอำนาจของศาลพิเศษ นี้ก็มีความเห็นส่วนใหญ่ในทำนองนี้เหมือนกันนะครับ

ควรมีการกำหนดผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในประเทศและระดับท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ใดกระทำความผิดทุจริตหรือพฤติกรรมร้ายแรงผิดปกติกไม่ควรมีอายุความในการฟ้องร้องคดี อันนี้เห็นด้วย เป็นส่วนใหญ่ว่าไม่ควรมีอายุความในการฟ้องร้องคดีนะครับ ส่วนใหญ่เห็นด้วยเวทีที่รับฟังมา

ควรมีการกำหนดกลไกหรือกฎหมายมาตรการตรวจสอบการใช้อำนาจของฝ่ายการเมือง ที่กระทำต่อข้าราชการประจำด้วย และการควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดินนะครับ อันนี้ก็เห็นด้วย เป็นส่วนใหญ่ครับ เห็นด้วยว่าควรมีการตรวจสอบการใช้อำนาจของฝ่ายการเมืองที่ใช้ต่อข้าราชการประจำและผ่านไปทางกลไกงบประมาณด้วยนะครับ อันนี้ก็ป็นรายละเอียดซึ่งน่าสนใจนะครับ เพราะว่าที่ผ่านมาอาจจะทำให้ข้าราชการปฏิบัติโดยจำใจต้องทำนะครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

วัดนี้ ๖/๑

ควรลดจำนวนประชาชนในการเข้าชื่อเพื่อยกถอนผู้ดำรงตำแหน่งการเมืองและตรา
กฎหมายทั้งระดับประเทศ ระดับท้องถิ่น อันนี้เห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่นะครับ และมีพูดถึงว่าควรลดจำนวนที่
ใช้ถอนถอนให้ลงกึ่งหนึ่ง เพราะที่เป็นอยู่นั้นมากเกินไปหน่อยรวบรวมยาก ประชาชนควรมีสติพิชองร้องเรียก
ค่าเสียหายจากผู้กระทำผิด ผู้กระทำควมเสียหายต่อสาธารณะได้ อันนี้ก็หมายถึงว่าประชาชนควรมีสติ
พิชองร้องโดยตรงได้เหมือนกันและง่ายขึ้นนะครับ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญนะครับควรปลอดจากการ
ครอบงำทางการเมืองอย่างแท้จริง อันนี้เห็นด้วยกันเป็นถ้วนหน้านะครับ

ควรมีระบบการคานและดุลอำนาจขององค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ เห็นด้วยนะครับ
เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและทำให้ไม่มีปัญหาต่อมาเนะครับ ต้องมีความสมดุลมีการตรวจทานกัน

องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญที่มีอยู่ เช่น ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา กกต. สตง. ป.ป.ช.
ควรจะได้ทั้งหมัดและควรปรับปรุงบทบาทให้มีประโยชน์เข้มข้นมากขึ้น มีบ้างเสนอว่า กกต. ที่มี ๕ คนนี้
ถ้าเป็นไปได้ให้เป็นตัวแทนภาคละคนก็จะดี และก็มีข้อเสนอเพิ่มเติมหลายเวทีครับ ควรปรับปรุงขั้นตอน
การสรรหาให้ปราศจากการครอบงำทางการเมือง ส่วนใหญ่เห็นว่ากระบวนการสรรหาเป็นปัญหาก็คงให้
พิจารณาในส่วนป้องกันกระบวนการสรรหา คือให้ปรับปรุงขั้นตอนการสรรหา

ควรมีองค์การอิสระระดับจังหวัด ในการติดตามตรวจสอบการใช้อำนาจของผู้บริหารท้องถิ่น
อันนี้ก็เห็นต้องกันเป็นส่วนใหญ่เพื่อตรวจสอบองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะเริ่มมีกระแสข่าว
เรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นควรจะมีกลไกการตรวจสอบที่เข้มข้นขึ้นเพื่อทำให้
การกระจายอำนาจเป็นไปอย่างถูกต้องเหมาะสม

ควรมีการกำหนดงบประมาณให้แก่องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ ในจำนวนที่ชัดเจนตาม
สัดส่วนงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อให้้องค์กรสามารถทำงานได้สะดวกคล่องตัวขึ้นและไม่ขึ้นกับ
ฝ่ายบริหารจนเกินไป ทำให้ใช้เป็นการต่อรองได้

ในกรณีสุดท้าย มีอื่น ๆ นะครับ ประชาชนในเวทีต่าง ๆ บอกว่าควรมีกรอบระยะเวลา
ในการตรากฎหมายเพื่อให้มีการบังคับใช้ตามหลักการที่ระบุไว้อย่างชัดเจน อันนี้เป็นความเห็นตามเวที
นะครับ

ต่อไปเป็นความเห็นของประชาชนที่กรอกแบบสอบถามเป็นรายบุคคล ซึ่งได้รับความเห็น
ประมวลมาทั้งหมดประมาณในขณะนี้ ๗๗๓ คน ซึ่งเป็นรายบุคคล ซึ่งรายละเอียดมีน่าสนใจพอสมควร
ดังต่อไปนี้ครับ

๑. ในเรื่องสิทธิเสรีภาพเราถามละเอียดเนื่องจากว่าเป็นคำถามต่อประชาชน เราก็กระจาย
คำถามค่อนข้างละเอียด ควรบัญญัติเรื่องสิทธิเสรีภาพประชาชนโดยรัฐธรรมนูญให้มีผลบังคับใช้เป็น
อย่างรูปธรรม โดยระบุเวลาในการตรากฎหมายรองรับที่แน่นอนเห็นว่า ๖๒ เปอร์เซ็นต์ ๓๙ เปอร์เซ็นต์

คณะกรรมการการร่างรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

วัดนี้ ๖/๒

๒. ระบุว่าให้มีบทบัญญัติรัฐธรรมนูญมีผลบังคับใช้ได้ทันทีเลย คือบัญญัติในรัฐธรรมนูญ
เลยนะครับและมีผลทันที มีจำนวน ๕๖ เพอร์เซ็นต์บอกว่าให้ตราเป็นกฎหมายจากประชาชนที่กรอก
แบบสอบถามมา

๓. ควรเพิ่มอำนาจคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน เห็นว่าควรเพิ่ม ๖๕ เพอร์เซ็นต์ อำนาจ
เท่าเดิม ๒๗ เพอร์เซ็นต์

๔. บทบัญญัติเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนรัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ บอกชัดเจน
แต่ขาดแนวปฏิบัติ ๖๘ เพอร์เซ็นต์ ชัดเจนอยู่แล้ว ๑๔ เพอร์เซ็นต์

๔.๑ ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง ในเรื่องการแก้ไขรัฐธรรมนูญนั้นบอกควรมี
ถึง ๘๗ เพอร์เซ็นต์ ไม่ควรมีคือ ๑.๒ เพอร์เซ็นต์

๔.๒ การเสนอร่างกฎหมายควรมี ๗๘ เพอร์เซ็นต์

๔.๓ การถอดถอนและการดำเนินคดีอาญาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองควรมีโดยตรง
๗๔ เพอร์เซ็นต์

๔.๔ เรื่องการถอดถอน ส.ส. ส.ว. ควรมีนะครับ ๗๙ เพอร์เซ็นต์

๔.๕ ควรบัญญัติเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ให้ชัดเจน
เกี่ยวกับการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ๗๔ เพอร์เซ็นต์ กำหนดนโยบายสาธารณะ ๓๒ เพอร์เซ็นต์ ตัดสินใจ
ทางการเมือง ๒๗ เพอร์เซ็นต์และกีดตีสหิธิเรื่องเก่าเกี่ยวกับการแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
และการเมืองประมาณ ๕๐ เพอร์เซ็นต์

วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

ควรกำหนดหลักเกณฑ์การป้องกันการละเมิดสิทธิเสรีภาพและการครอบงำสื่อ
เห็นด้วย ๘๓ เพอร์เซ็นต์นะครับ ถ้าท่านดูตารางตามไปท่านก็จะเห็นรายละเอียดเพิ่มเติมนะครับ
แต่ผมสรุปนะครับ

๖. ควรมีการตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการเมืองภาคประชาชน เห็นด้วยนะครับ

๗. ซึ่งเป็นเรื่องต่อนใหม่ คือการกระจายอำนาจ

ควรกระจายอำนาจให้ปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น ควรเพิ่ม ๕๗ เพอร์เซ็นต์
เห็นว่าเดิมคืออยู่แล้วก็ ๓๘ เพอร์เซ็นต์

ควรกำหนดมาตรการในการตรวจสอบและกำหนดมาตรการในการทำงานขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพและมีการกระจายอำนาจให้มากขึ้น ควรกำหนด
๘๖ เพอร์เซ็นต์

ควรเพิ่มบทบาทและอำนาจหน้าที่ให้กับท้องถิ่น ชุมชน เพื่อให้ปกครอง คุ้มครองและ
พัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่เกือบ ๙๔ เพอร์เซ็นต์นะครับ อันนี้
เป็นอันที่เด่นที่สุดอันหนึ่งนะครับ ควรมีการสอบถามประชาชนในการบริหารประเทศของรัฐในเรื่องต่าง ๆ
ที่มีผลกระทบต่อประชาชน เพื่อประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เห็นว่าเหมาะสมดีแล้ว ควรจะมี
อย่างนี้ ๘๘ เพอร์เซ็นต์ พื้นที่ใดที่มีความเหมาะสมในการบริหารจัดการท้องถิ่นของตนเองอาจมี
การปกครองแบบอื่นได้ด้วย ก็เห็นด้วยนะครับ

๖. ขั้นตอนใหม่ะครับ เรื่องกรอบที่ ๒ กรอบสถาบันการเมือง แบบสอบถามรายบุคคล
ตอบมาว่าควรมี ส.ส. จำนวน ๔๐๐ คน ประมาณ ๔๔ เพอร์เซ็นต์ ๓๐๐ คน ๒๗ เพอร์เซ็นต์ ๕๐๐ คน
๒๐ เพอร์เซ็นต์ ถ้าดูตารางที่ ๑๗ ก็จะดูเห็นรายละเอียดชัดเจนมากกว่านั้นะครับ

ควรมาจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขต เขตละ ๑ คน ๔๓ เพอร์เซ็นต์ มาจากเขตละ
๑ คนนะครับ และแบบบัญชีรายชื่อก็มี รายละเอียดต่าง ๆ กันไป ดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ครับ

ต้องจบปริญญาตรี ส่วนใหญ่เห็นพ้องต้องกันว่า ๖๐ เพอร์เซ็นต์ ต้องสังกัด
พรรคการเมือง ๕๖ เพอร์เซ็นต์

กกต. มีคำสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งให้ใบแดง ไม่ควรให้มีการเลือกตั้ง ส.ส. ใหม่
แต่ควรให้เลื่อนขึ้นมา ความเห็นก้ำกึ่งครับ ๕๓ เพอร์เซ็นต์ ควรเลือกตั้งใหม่ ๔๒ เพอร์เซ็นต์นะครับ
เพราะยังมีข้อถกเถียงเรื่องการข่ม หรือการจะตัด หรือกำจัดนะครับ

๑.๖ ผู้สมัครรับเลือกตั้งต้องสังกัดพรรคการเมืองไม่น้อยกว่า ๙๐ วัน เห็นด้วย
๔๔ เพอร์เซ็นต์ ๓๐ วัน ๔๐ เพอร์เซ็นต์ ๑๔๐ วัน ๒๐ เพอร์เซ็นต์ ก็มีหลากหลายนะครับแต่ส่วนใหญ่

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

วชิราภรณ์ ๗/๒

คิดว่าไม่น้อยกว่า ๑๙๐ วัน

วุฒิสมาชิกนะครับ ควรมี ส.ว. ๘๑ เพอร์เซ็นต์ จำนวนของวุฒิสมาชิกเห็นว่าควรมี
ประมาณครึ่งหนึ่งของ ส.ส. ๓๖ เพอร์เซ็นต์ ที่ระบุว่าควรมี ๒๐๐ ลงมาประมาณ ๒๔ เพอร์เซ็นต์นะครับ
สมาชิกวุฒิสภาควรมาจากการเลือกตั้งทั้งหมด ๖๔ เพอร์เซ็นต์นะครับ
๒.๔ ควรให้ประชาชนเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจากผู้สมัครโดยตรง ๖๓ เพอร์เซ็นต์
เลือกจากตัวแทนกลุ่มอาชีพจังหวัด ๑๓ เพอร์เซ็นต์ ควรให้สมาชิกวุฒิสภาจากการแต่งตั้ง มีอำนาจ
ในการพิจารณาถอดถอนนักการเมืองหรือไม่ ควรมีเท่าเดิม ๑๐ เพอร์เซ็นต์

ต่อไปฝ่ายบริหารนะครับ

นายกรัฐมนตรีควรเป็น ส.ส. ๗๒ เพอร์เซ็นต์ ไม่ต้องเป็น ส.ส. ๒๓ เพอร์เซ็นต์
กรณี ส.ส. ไปเป็นนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีแล้วไม่ควรให้พ้นจากการเป็น ส.ส.
๖๔ เพอร์เซ็นต์ ควรให้พ้น ๓๐ เพอร์เซ็นต์
เป็นนายกรัฐมนตรีได้เพียง ๒ สมัย ส่วนใหญ่เห็นด้วย ๗๓ เพอร์เซ็นต์
๔. การดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีสามารถเป็นคู่สัญญากับ
ส่วนราชการหน่วยงานของรัฐไม่ว่าตรงหรืออ้อมไม่ได้ เห็นว่าไม่ควรทำ ๖๐ เพอร์เซ็นต์
๕. เมื่อพ้นจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีแล้วสามารถเป็นคู่สัญญาได้ต้องพ้น
จากตำแหน่งมาแล้วไม่ต่ำกว่า ๑ ปี ระบุเอาไว้ ๓๒ เพอร์เซ็นต์ ๒ ปี ๓๐ เพอร์เซ็นต์นะครับ
๖. ควรกำหนดให้มีการอภิปรายไว้วางใจ ไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีสามารถดำเนินการ
ได้ง่ายขึ้น เห็นด้วยว่าควรจะแก้ไขข้อนี้ถึง ๘๕ เพอร์เซ็นต์นะครับ
๗. นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีต้องคำพิพากษาลงโทษให้ลงรออาญา เห็นว่าควรพ้น
ตำแหน่งทันที ๖๑ เพอร์เซ็นต์ อันนี้จะสอดคล้องกับเวทีต่าง ๆ เหมือนกันนะครับ
๘. นายกรัฐมนตรีควรต้องมาตอบกระทู้ถามทุกครั้ง เห็นว่ามาทุกครั้ง ๖๓ เพอร์เซ็นต์
มาบางครั้ง เรื่องสำคัญ ๒๑ เพอร์เซ็นต์
๙. ขึ้นตอนจริยธรรมนะครับ ควรกำหนดคุณธรรม จริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่
ของนักการเมืองและมีบทลงโทษกรณีฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญ ควรกำหนด ๘๘ เพอร์เซ็นต์

กรอบที่ ๓ กรอบองค์กรตรวจสอบอิสระและศาล

ควรให้มีองค์กรอิสระหรือฝ่ายตุลาการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรรัฐธรรมนูญ
เห็นควร ๗๒ เพอร์เซ็นต์

คณะกรรมการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

วชิราภรณ์ ๗/๓

ควรกำหนดอายุความในการฟ้องคดีคอร์รัปชัน เห็นด้วย ๗๓ เปอร์เซ็นต์ ไม่เห็นด้วย ไม่ควร
กำหนดอายุความ ๒๐ เปอร์เซ็นต์ครับ

- ๘/๑

คณะกรรมการการยก่างรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

หน้า ๘/๑

๓. ควรกำหนดกลไกหรือมาตรการตรวจสอบการใช้อำนาจหรือฝ่ายการเมืองที่กระทำต่อข้าราชการประจำ ควรกำหนด ๗๕ เปอร์เซ็นต์ ไม่จำเป็นเพราะรัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ กำหนดให้เหมาะสมแล้ว ๑๗.๖ เปอร์เซ็นต์

๔. ควรกำหนดมาตรการในการควบคุมและตรวจสอบการใช้อำนาจ การใช้เงินงบประมาณ เพื่อมิให้ตกอยู่ในการครอบงำของฝ่ายการเมือง ควรมีมาตรการ ๘๐.๒ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งถือว่าสูงมาก

๕. ควรกำหนดจำนวนประชาชนในการเข้าชื่อถอดถอน เห็นว่าควรกำหนดจำนวนรายตัว แต่เป็นจำนวนน้อยกว่าปี ๒๕๔๐ เห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่

๖. องค์การตามรัฐธรรมนูญควรปลอดจากการครอบงำ เห็นด้วย ๕๓ เปอร์เซ็นต์

๗. ระบบคานและตุลอำนาจขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ เหมาะสมแล้ว เห็นว่าเหมาะสมแล้วประมาณ ๕๒ เปอร์เซ็นต์ เห็นว่าควรมีเพิ่มขึ้น ๓๕ เปอร์เซ็นต์

๘. องค์การตามรัฐธรรมนูญที่ควรคงอยู่

ก. คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) คงไว้ ๖๖.๙ เปอร์เซ็นต์

ข. คณะกรรมการป้องกันและปราบการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) คงไว้ ๗๖ เปอร์เซ็นต์

ค. คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (คตง.) คงไว้ ๗๘.๕ เปอร์เซ็นต์

ง. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (คสม.) คงไว้ ๗๒ เปอร์เซ็นต์ ปรับปรุง

๑๓.๘ เปอร์เซ็นต์

จ. ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา คงไว้ ๗๑.๙ เปอร์เซ็นต์

ฉ. คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กทช.) คงไว้ ๖๐.๘ เปอร์เซ็นต์

ช. คณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์แห่งชาติ (กสช.) คงไว้

๔๙.๕ เปอร์เซ็นต์ อันนี้ขอยกนอกระบบ

๙. ควรยุบรวมหน่วยงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (คสม.) และผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา (ผตร.) หรือไม่ คงไว้ตามเดิม ๓๗.๘ เปอร์เซ็นต์ ยุบรวม ๒๘.๒ เปอร์เซ็นต์ ระหว่าง คสม. และ ผตร.

๑๐. ควรเพิ่มองค์การอิสระรัฐธรรมนูญอื่น เพื่อทำหน้าที่ในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐหรือไม่ ไม่ควรเพิ่ม ๕๕.๒ เปอร์เซ็นต์ ควรเพิ่ม ๓๑.๖ เปอร์เซ็นต์ เพราะว่ามีอยู่แล้วก็มากพอแล้ว

๑๑. ควรติดตามตรวจสอบกรอบว่าด้วยองค์การตรวจสอบอิสระและศาล การติดตามตรวจสอบอำนาจผู้บริหารในระดับท้องถิ่น ควรมี ๖๙.๘ เปอร์เซ็นต์

๑๒. ควรกำหนดสัดส่วนของงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้กับองค์กรตามรัฐธรรมนูญอย่างชัดเจน เพื่อให้มีอิสระในการดำเนินงาน ควรกำหนด ๗๓.๓ เปอร์เซ็นต์

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

นภา ๘/๒

กรอบ ๔ อื่น ๆ

๑. ควรกำหนดกรอบระยะเวลาในการตรากฎหมายอย่างชัดเจนเพื่อให้มีการบังคับใช้ให้เป็นไปตามหลักการ ที่ระบุไว้ในรัฐธรรมนูญ ควรกำหนด ๗๔.๙ เปอร์เซนต์

ต่อไปผมใคร่นำเสนออีกอันหนึ่ง ซึ่งค่อนข้างจะมีประโยชน์ที่น่ารับฟังเช่นเดียวกัน ก็คือว่า ทางสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาตินั้นได้รับฟังความเห็นประชาชนทั้งประเทศจากทุกจังหวัด โดยจัดเป็นกลุ่มจังหวัดขึ้น ๒ - ๓ จังหวัดต่อ ๑ ที่ ได้มาทั้งหมด ๒๓ เขต ทั้งประเทศ แล้วก็ประมวลความเห็นประชาชนเป็นรายบุคคลมาทั่วประเทศ เป็นจำนวนประมาณ ๓,๕๐๐ Questionnaire และรวมไปถึงการรับฟังความเห็นตามเว็บไซต์ด้วย จำนวนประมาณ ๕๐๐ ซึ่งเป็นความเห็นที่จะครอบคลุมทั้งประเทศได้ ก็อยากจะให้รับทราบไว้เป็นการเบื้องต้น ผมจะพูดอย่างรวดเร็วนะครับ เพราะว่าเอกสารนั้นจะนำแจกพร้อมกันด้วย ไปที่ผลเลยนะครับ

ข้อแรก กรอบที่ ๑ เหมือนกันครับ กรอบสิทธิเสรีภาพและบทบาทภาคประชาชนและ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ มีความเห็นดังต่อไปนี้ เห็นควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมเป็นกรรมการ สรรหาองค์กรอิสระ เห็นว่าควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการสรรหาในองค์กรอิสระ ๙๕ เปอร์เซนต์

บุคคลทั่วไปควรมีโอกาสเข้าถึงตำแหน่งในองค์กรอิสระมากขึ้น เห็นควร ทางเว็บไซต์ ก็เห็นไปทางเดียวกัน

ประชาชนสามารถฟ้องร้องผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต่อศาลได้โดยตรง เห็นด้วย ๙๑ เปอร์เซนต์

ประชาชนสามารถฟ้องร้องในความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อสาธารณะ เห็นด้วย ๙๖ เปอร์เซนต์ การลงประชามติ ประชาชนนั้นเห็นว่าให้มีผลบังคับตามนั้น หรือให้เป็นเพียงข้อเสนอต่อรัฐบาลเท่านั้น เห็นว่า ๖๒ เปอร์เซนต์ ให้มีผลบังคับตามนั้น

เกี่ยวกับนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ มีประชาชนให้ความเห็นมามากพอสมควร เห็นว่าประเทศ ควรมีเรื่องสิทธิเสรีภาพบัญญัติไว้ในนโยบายแห่งรัฐต่อไป ควรเพิ่มเติมอะไรไหม ควรเพิ่มเติมอยู่เหมือนกัน ๗๕ เปอร์เซนต์ บอกเพิ่มเติม จากเว็บไซต์ตอบมา ๗๔ เปอร์เซนต์ ว่าเพิ่มเติม ควรกำหนดให้นโยบาย พื้นฐานแห่งรัฐมีสภาพบังคับมากขึ้น เห็นด้วย ๙๔ เปอร์เซนต์ เพราะเห็นว่านโยบายพื้นฐานแห่งรัฐนั้น เป็นเสาหลักอันหนึ่งของประเทศชาติ ของบ้านเมือง นอกจากสถาบันการเมืองแล้ว นอกจากรัฐบาล และนิติบัญญัติแล้ว ควรจะมีนโยบายแห่งรัฐในการกำกับด้วย เพื่อให้รัฐบาลดำเนินนโยบายไปให้สอดคล้อง กับนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐควรมี ประชาชนทั่วประเทศเห็นว่า ๙๔ เปอร์เซนต์ ควรจะมี จากเวทีที่รับฟังมา ทั้งหมดนะครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ

เยาวชน ๙/๑

วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

ควรกำหนดให้สภาที่ปรึกษาภิบาลเพิ่มเติมขึ้นใหม่ ควรนะครับ

ในเรื่องกลุ่มสถาบันการเมืองมีเรื่องดังต่อไปนี้ เห็นว่า ๒ สภา สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเห็นว่าควรมีทั้งคู่ ๘๗ เปอร์เซนต์ เว็บไซต์บอก ๙๐ เปอร์เซนต์ จากการเลือกตั้งระบบเขตเท่านั้นเห็นว่า ๕๑ เปอร์เซนต์ ๕๒ เปอร์เซนต์ ใกล้เคียงกันเว็บไซต์และเวทีทั่วประเทศครับ

ส.ส. เขตควรมีจำนวนเท่าไร ๔๐๐ ตามเดิม เห็นว่า ๖๗ เปอร์เซนต์ น้อยกว่าเดิม

๒๗ เปอร์เซนต์

บัญชีรายชื่อควรมีจำนวนเท่าไรถ้ามีนะครับ ตอบว่า เท่าเดิม ๔๗ เปอร์เซนต์ ไม่ควรมี

๑๑ เปอร์เซนต์

ส.ส. ต้องสังกัดพรรคการเมืองหรือไม่ ต้องสังกัดพรรค ๖๒ เปอร์เซนต์ ไม่สังกัดก็ได้

๒๖ เปอร์เซนต์

จำนวนต้องสังกัดไม่น้อยกว่า ๙๐ วัน โดยรวม ๆ นะครับเห็นว่าจำนวน ๙๐ วัน เป็นจำนวนที่น่าสนใจที่สุดนะครับ

การศึกษาขั้นต้นนะครับ ปริญญาตรียังเป็นจุดสำคัญในกรณีประชาชนทั่วประเทศ

๕๔ เปอร์เซนต์ จากเว็บไซต์ที่เข้ามา ๖๘ เปอร์เซนต์ บอกว่าปริญญาตรีสำคัญนะครับ

ควรมีวาระใหม่ ส.ส. ก็เห็นว่าแบบเดิมดีแล้ว ๔ ปีต่อครั้งนะครับ ส.ส. ควรมีจำกัดวาระติดต่อกันหรือไม่ ก็เห็นว่ามี ๒ วาระก็ดีเหมือนกันครับ ๕๒ เปอร์เซนต์

วุฒิสภา จำนวน ส.ว. ที่ควรมีเท่าไร ก็เห็นว่าระดับ ๒๐๐ คนเท่าเดิมนะครับ น้อยกว่าเดิมก็มีพูดถึง ๒๓ เปอร์เซนต์ครับ

ควรมาจากที่ใดบ้าง ก็มาจากการเลือกตั้ง แต่งตั้ง รวมกันนะครับก็แล้วแต่กรณี ออกมาเท่ากัน

ผู้สมัคร ส.ว. ควรสังกัดพรรคการเมืองหรือไม่ เห็นว่าไม่ควรสังกัดพรรค ๗๔ เปอร์เซนต์ ก่อนข้างชัดเจนนะครับ ทางเว็บไซต์ก็เหมือนกันนะครับ

ขั้นต่ำก็ยังพูดถึงปริญญาตรีเป็นหลักอยู่ครับ ทั้งในกรณีประชาชนทั่วประเทศ และทั้งเว็บไซต์ด้วยครับ ก็เหมือนกันครับ

ควรมีเสียงได้หรือไม่ ก็บอกว่าควรมีเสียงได้ ก็ ๕๓ เปอร์เซนต์ ไม่ควรมีเสียง ๔๒ เปอร์เซนต์ ใกล้เคียงกันในเว็บไซต์เหมือนกันนะครับ

ควรมีวาระดำรงตำแหน่งใหม่ ส.ว. ก็เห็นว่าแบบเดิม ๖ ปีนั้นเหลือ ๓๙ เปอร์เซนต์ ก่อนไปทางเห็นว่า ๔ ปี ๕๖ เปอร์เซนต์ครับ

คณะกรรมการการยก่างรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

เยาวเรศ ๙/๒

ควรจำกัดวาระใหม่ ก็ค่อนข้างไปทางว่า ๑ วาระ ๔๓ เพอร์เซ็นต์ ๒ วาระ ๓๘ เพอร์เซ็นต์
นอกเหนือจากการกลั่นกรองกฎหมายแล้วอำนาจ ส.ว. เกี่ยวกับองค์กฤษฎีควรเป็น
เช่นไรบ้าง ก็โน้มเอียงไปทางคัดเลือกและถอดถอนกรรมการในองค์กฤษฎีได้ครับ

การเลือกตั้งในต่างประเทศควรมีหรือไม่ บอกเห็นว่าควรมี เว็บไซต์บอก ๑๐๐ เพอร์เซ็นต์
ควรมีเลยนะครับ อันนี้เป็นเรื่องที่มาจากหลายที่หลายทาง เพราะว่ากลไกในการลงคะแนนอาจจะทางผ่าน
เว็บไซต์สะดวกดีครับ ก็เห็นว่าควรมี

อำนาจบริหารนะครับ นายกรัฐมนตรีควรมาจากที่ใด ก็มาจากหลากหลาย ส.ส.
๓๐ เพอร์เซ็นต์ เลือกตั้งโดยตรงมีอยู่บ้าง บุคคลภายนอก ส.ส. บุคคลภายนอกก็มีนะครับ
นายกรัฐมนตรีควรจำกัดวาระติดต่อกันกี่ปี ก็โน้มไปทางว่าไม่เกิน ๒ วาระ คือ ๘ ปีครับ
รัฐมนตรีควรมาจากที่ใด ก็มาจาก ส.ส. หรือบุคคลภายนอกก็ได้ครับ
ควรห้ามคู่สมรสและบุตรของนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ถือหุ้นในกิจการที่ได้รับสัมปทานจาก
รัฐ เห็นพ้องต้องกันหมดครับ ๗๐ เพอร์เซ็นต์

ผลประโยชน์ทับซ้อนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไว้ในรัฐธรรมนูญหรือไม่ ควรกำหนด
ไว้เลยนะครับ ๙๑ เพอร์เซ็นต์ ทางเว็บไซต์ก็ตอบมา ๙๑ เพอร์เซ็นต์เหมือนกันครับ

ในเรื่องของกรอบสุดท้ายนะครับ อำนาจตุลาการและองค์กรตามรัฐธรรมนูญ ประเทศไทย
ควรมีศาลรัฐธรรมนูญหรือไม่ ตอบว่า ควรมีครับ เพื่อชี้ขาดในคดีเขาตามรัฐธรรมนูญนะครับ

ศาลปกครองหรือไม่ ควรครับ

ศาลชำนาญพิเศษเฉพาะทาง เช่น ศาลการเมือง ศาลสิ่งแวดล้อม เป็นต้น
ควร ๗๙ เพอร์เซ็นต์ครับ ภาคประชาชนควรมีส่วนร่วมในการตรวจสอบศาลยุติธรรมและศาลอื่นใดหรือไม่
มีครับ ควรมี ๘๘ เพอร์เซ็นต์

พรรคการเมืองควรมีส่วนร่วมในการสรรหาองค์กฤษฎีหรือไม่ เห็นว่าไม่ควรครับอันนี้
เห็นว่าไม่ควรครับ ซึ่งแตกต่างจากที่ปรากฏอยู่นะครับ ไม่ควร จากเว็บไซต์บอก ไม่ควร ๘๓ เพอร์เซ็นต์
จากประชาชนที่ตอบแบบสอบถามมาทั่วประเทศเห็นว่า ไม่ควร ๗๓ เพอร์เซ็นต์

คณะกรรมการการยกย่องรางวัลรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

พรรคการเมืองสามารถยุบรวมพรรคหลังการเลือกตั้งได้หรือไม่ บอกไม่ควรยุบกันได้นะครับ เป็นการส่อไม่ดี
ครับ ควรกำหนดระยะเวลาชัดเจนในการออกกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญครับ ต้องกำหนดไว้ควรครับ
เว็บไซต์บอก ๙๐ เปอร์เซ็นต์ ต้องกำหนดเลยนะครับ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนควรมีอำนาจส่งเรื่องเข้าสู่ศาลได้โดยตรงหรือไม่ เห็นว่าควร
ครับ ๘๐ เปอร์เซ็นต์ ป.ป.ช. ควรตรวจสอบเฉพาะผู้ดำเนินการทางการเมืองเท่านั้น ส่วนการตรวจสอบ
เจ้าหน้าที่ระดับสูงของรัฐควรแยกต่างหากออกไป ก็เห็นว่าควร ๕๓ เปอร์เซ็นต์นะครับ ในเว็บไซต์ตรงกัน
ข้ามครับ ก็อยากจะให้ ป.ป.ช. ตรวจสอบตนเองทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐและภาคการเมืองด้วย

ควรตรวจสอบสมาชิกนายกองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นด้วย เห็นควร ๙๐.๙ เปอร์เซ็นต์เลย
ครับ แล้วเว็บไซต์ก็บอก ๙๐ เปอร์เซ็นต์ ควรนะครับ เพราะฉะนั้น ป.ป.ช. อาจจะต้องลงไปตรวจสอบภาวะ
มากขึ้น

ควรเพิ่มอำนาจผู้ตรวจการแผ่นดินหรือไม่ เช่น อำนาจในการฟ้องร้องหน่วยงานหรือ
เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือที่ปฏิบัติหน้าที่มิชอบหรือไม่ ก็เห็นด้วยไปทาง ๘๙ เปอร์เซ็นต์ครับ เมื่อพบการกระทำ
ผิดของนักการเมืองหลังการประกาศผลเลือกตั้งควรให้เป็นอำนาจศาลยุติธรรมหรือศาลคดีเลือกตั้งเป็น
ผู้พิจารณาพิเศษใช่ไหม เห็นควรครับ ๙๐ เปอร์เซ็นต์ขึ้นไปควรจะเป็นเช่นนั้น

หน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่าควรมีหน้าที่สำคัญจัดการเลือกตั้งเพียง
อย่างเดียว จัดการเลือกตั้งและวินิจฉัยชี้ขาดการเลือกตั้ง ๕๒ เปอร์เซ็นต์ อันนี้ก็ทำหน้าที่ ๒ ประการที่เน้น
ชัดเจนในส่วนนี้ ทั้งเว็บไซต์และทั้งประชาชนตอบมาใกล้เคียงกันครับ

ในกรณี กกต. มีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาการเลือกตั้งและการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของ
ผู้ทำการฝ่าฝืนกฎหมายเลือกตั้ง ควรให้อำนาจเฉพาะก่อนประกาศผลเลือกตั้งเท่านั้น เห็นว่าควรเป็นเช่นนั้น
๖๑ เปอร์เซ็นต์

อันนี้ก็เห็นว่าเป็นความเห็นของประชาชนที่ได้รับมาในแต่ละภาคประชาชน อันนี้ก็เห็นเป็นประมวลผล
ของสภาที่ปรึกษาซึ่งไปรับฟังความเห็นประชาชนทั่วประเทศ และกรอกแบบสอบถาม แล้วก็แบบประเมินผล
รวมทั้งแบบแต่ละเวทีมาประมวลเข้าด้วยกัน ก็น่าจะเป็นข้อสังเกตที่เป็นประโยชน์ต่อคณะกรรมการยก
ย่องรัฐธรรมนุญ

ในการนี้ต้องขอขอบพระคุณกรรมการการมีส่วนร่วมทุกท่านที่กรุณาช่วยกันอย่างเต็มที่
ในการดำเนินงานครั้งนี้ แล้วก็ขอบคุณท่านกรรมการยกย่องรัฐธรรมนุญหลายท่านก็มาช่วยในกรรมการ
ส่วนนี้ด้วยเช่นเดียวกันนะครับ เช่น อาจารย์วุฒิสารเป็นต้นนะครับ และหลาย ๆ ท่านที่เป็นสมาชิกสภาที่
ปรึกษาแล้วก็อยู่ใน สสร. ก็มาช่วยกันได้มากมายนะครับ ต้องขอขอบพระคุณอย่างสูงครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

จรรยา ๑๐/๒

ประธาน : ก่อนที่ผมจะขอให้คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญแต่ละท่านที่สนใจเรื่องนี้ ได้ซักถามคณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชน ผมอยากจะเรียนว่า ผมขอขอบพระคุณอย่างสูงนะครับที่ดอกเตอร์วรพล แล้วก็ท่านติง หรือคณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนได้ช่วยกรุณาจัดทำเรื่องนี้มาซึ่งเป็นประโยชน์อย่างมากนะครับ และผมเองผมอยากจะเรียนว่าความเห็นต่าง ๆ ที่รับฟังมาทั้งหมด โดยเฉพาะที่ชี้แจง ๓ กรอบต่าง ๆ กรอบ ๑ กรอบ ๒ กรอบ ๓ นั้น เมื่อคณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญได้พิจารณาถึงเรื่องใดประเด็นใด ผมจะขอให้กรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญได้นำเรื่องที่ท่านได้สอบถามความเห็นมา มาประกอบการพิจารณาเป็นหมวดเป็นหมู่ไปเพื่อให้งานมันไปด้วยกันได้ครับ อันนี้ก็ขอเรียนไว้ก่อน และขอขอบพระคุณมากนะครับ ท่านจะทำรอบเดียว หรือว่าหลายรอบครับ

นายวรพล ไสค์ติยานุรักษ์ : จะทำต่อกันไปหลายรอบครับ โดยกระบวนการในการดำเนินงานแต่ละครั้งครับท่านประธานก็จะมีขั้นตอนดังต่อไปนี้ครับ ก็คือจะประมวลรับฟังความเห็นเป็นที่ละรอบ ๆ ไป อันนี้รอบแรกเราก็เอาวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ถัดไปก็จะเป็นรอบประมาณกลางเดือนมีนาคม นะครับ แล้วก็รอบถัดไปก็เป็นปลายเดือนมีนาคม แล้วก็เดือนเมษายน แล้วก็ช่วงที่มีรัฐธรรมนุญร่างแล้ว นะครับก็จะไปในช่วงเดือนพฤษภาคมด้วยครับ ก็เป็นกรอบก่อนมีด้วยกร่างรัฐธรรมนุญและกรอบหลัง ยกย่องรัฐธรรมนุญแล้วครับ ก็ประมาณทุก ๆ ๑๐ วันนะครับ ประมาณนั้น

ประธาน : ขอบพระคุณนะครับ ต่อไปนี้ก็กรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญท่านใดอยากจะสอบถามขอเชิญได้ครับ เชิญท่านปรกรณ์ครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

สุภาภรณ์ ๑๑/๑

นายปกรณ์ ปรียากร : ท่านประธานที่เคารพ ผม ปกรณ์ ปรียากร โฆษกกรรมการรับ
ขอขอบคุณท่านคณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นนะครับ ซึ่งข้อมูลที่ได้ก็มีประโยชน์ในหลายเรื่อง
อาจจะเห็นข้อที่ไม่มีข้อโต้แย้งกันในที่ประชุมคณะกรรมการ แต่อย่างไรก็ตามก็อาจจะมีบางเรื่อง
คณะกรรมการอาจจะเห็นว่าในการรับฟังความคิดเห็นในรอบต่อไปอาจจะมีประเด็นที่จะต้องเพิ่มเติม
นะครับ สิ่งที่ผมอาจจะตั้งเป็นข้อสังเกตก็อาจจะเห็นข้อสังเกตทั่วไปที่อาจจะเป็นประโยชน์สำหรับพวกเรา
ทั้ง ๒ ฝ่าย ก็คือกรรมการยกย่องและกรรมการรับฟังความคิดเห็น

ในเรื่องแรกก็คือว่าในขณะนี้เท่าที่ดูจากข้อมูลที่เข้ามาเนี่ยครับ ก็ยังมีจำนวนไม่มากนัก
เมื่อเทียบกับจำนวนที่เราได้ตั้งกรรมการวิสามัญรับฟังความคิดเห็นในระดับจังหวัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน
บางภูมิภาค เช่น ในภาคกลางถ้าเราดูเวทีอาจจะยังน้อยอยู่ แต่ตรงนั้นก็คงไม่ใช่เป็นประเด็นสำคัญ แต่ว่า
สิ่งที่อยากจะให้กรรมการรับฟังความคิดเห็นคาดการณ์ก็คือว่าความเห็นมันจะแตกต่างออกไปเล็กน้อย
เพียงใด อันนั้นเป็นประเด็นที่ ๑

เรื่องที่ ๒ ก็คือว่า คำถามเหล่านี้ที่สังเกตเป็นคำถามที่เราตั้งประเด็นไปจากกรรมการยก
ย่อง แล้วก็กรรมการรับฟังความคิดเห็นก็ไปตั้งหมวดหมู่ของคำถามให้มีความชัดเจนมากขึ้น ซึ่งผลที่ได้
กลับมาก็มีการวิพากษ์วิจารณ์ในฐานะที่ผมเป็นโฆษกกรรมการแล้วก็ได้รับฟังจากสื่อมวลชน โดยเฉพาะ
อย่างยิ่งบทความต่าง ๆ ของสื่อมวลชนหรือนักวิชาการ ก็บอกว่าคำถามเหล่านี้จะเป็นคำถามที่มองในรูป
แบบเดิม ซึ่งอันนี้เขาบอกนะ คือมองในโครงสร้างของการทำงานยกย่องแบบดั้งเดิม มันน่าที่จะมีประเด็น
อื่น ๆ ที่จะรับฟังความคิดเห็นมากกว่านี้ ผมจึงถามว่าจากการประมวลความคิดเห็นในเบื้องต้นเนี่ยครับ
มันมีความเห็นอื่น ๆ ที่แตกต่างไปจากประเด็นคำถามเหล่านี้ แต่ถือว่าเป็นความเห็นที่เป็นสาระสำคัญ
นะครับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบางส่วนที่ได้มีการพูดกันก็คือว่า การเพิ่มอำนาจประชาชน ลดอำนาจรัฐ
ซึ่งคำว่า การเพิ่มอำนาจประชาชนหรือลดอำนาจรัฐ เป็นความหมายที่ค่อนข้างกว้าง แล้วเราก็เห็นด้วย
เพียงแต่ว่ามันอาจจะไม่มีความชัดเจนว่าการเพิ่มอำนาจประชาชนในด้านต่าง ๆ ควรจะมีรูปแบบใน
ลักษณะเช่นใด ในข้อมูลบางส่วนอาจจะบอกว่า เช่นเรื่องการสรรหาองค์กรอิสระ หรือการเข้าไปมีส่วน
ในเรื่องของการร้องคัดค้านเรื่องต่าง ๆ ก็อาจจะมีอยู่ แต่ว่าสิ่งที่คณะกรรมการยกย่องบางท่าน โดยเฉพาะ
อย่างยิ่งในกรอบที่ ๑ ที่เราได้มีการอภิปรายกันไปอยู่เสมอนั้นะครับ ก็คือเราเห็นด้วยกับการที่จะให้มีการ
เพิ่มอำนาจประชาชน แต่ประเด็นที่ว่านั้นก็ถือว่า องค์กรประชาชนในลักษณะต่าง ๆ มันควรจะมีรูปแบบ
หรือลักษณะเช่นใด ซึ่งอันนี้อาจจะให้ภาคประชาชนเป็นผู้แสดงความคิดเห็น

เรื่องที่ ๓ มีข้อสรุปบางอย่างที่อาจจะทำให้ผมมีความรู้สึกว่าคุณสมบัติกับข้อสรุปของ
กรรมการอาจจะไม่ตรงกัน ก็คือเรื่องที่มาของ ส.ว. ซึ่งในการนำเสนอขั้นแรกนั้นเสนอว่ามาจากการสรรหา
ตามอาชีพต่าง ๆ แต่พอเราไปดูในข้อมูลเนี่ยครับ และข้อมูลที่ได้จากการรับฟังความคิดเห็นของสภาที่

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

สุภาภรณ์ ๑๑/๒

ปรึกษามันตรงกันข้ามเลย ก็คือในข้อมูลระบุชัดว่าได้มาจากการเลือกตั้งโดยตรง เพราะฉะนั้นถ้าเราไปสรุปในตอนต้นเสียอย่างนั้นแล้ว อาจจะทำให้เกิดความรู้สึกว่ามันมีความขัดแย้งกันได้ ดังนั้นตรงนี้น่าจะเปิดกว้างอยู่พอสมควร และถ้าดูจากข้อสรุปแล้วผมกลับสรุปตรงกันข้ามกับใน Slide presentation ที่อาจารย์วรพจน์นำเสนอในส่วนแรกนะครับ

ในเรื่องอีกเรื่องหนึ่งก็คือเรื่องของการจัดตั้งองค์กรอิสระระดับจังหวัด ตรงนี้อาจจะให้มีความชัดเจนว่าเป็นการจัดตั้งเพื่อตรวจสอบการทำงานขององค์กรปกครองท้องถิ่น แต่ถ้าถ้าเราเป็นข้อสังเกตในเรื่องของการตรวจสอบองค์กรปกครองท้องถิ่น ถ้าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติราชการมันก็สามารถตรวจสอบได้โดยทางด้านของศาลปกครอง ซึ่งในขณะนี้อาจจะมึลักษณะที่เกิดกรณีปัญหาว่า คือจำนวนศาลปกครองที่กระจายไปยังในพื้นที่ต่าง ๆ ยังน้อยเกินไป ก็เลยทำให้คดีต่าง ๆ มันค้างค้างอยู่ในส่วนของศาลปกครอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผมให้นักศึกษามาทำวิจัยในส่วนในพื้นที่ภาคอีสานนี่นะครับ ——

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ

วิชา ๑๒/๑

วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

การฟ้องร้ององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับเฉพาะ อบต. ที่คดีค้างอยู่ในศาลปกครองมีจำนวนมาก ที่ทำให้เกิดภาวะของการล่าช้า หรืออาจจะทำให้เกิดการเรียกร้องขึ้นมาในกรณีนี้ได้ แต่ถ้าไม่ใช่กรณีเช่นนี้ องค์การอิสระอื่น ๆ ที่มันจะกระจายลงไป อาจจะทำให้เกิดภาวะอีกประการหนึ่งก็คือความขัดแย้งกันเอง ระหว่างองค์การอิสระเหล่านั้น จะทำอย่างไรครับ

ในเรื่องที่ ๖ ซึ่งเป็นเรื่องที่ผมคิดว่าเป็นเรื่องที่มีประโยชน์มาก และเป็นข้อมูลที่ชัดเจนมากขึ้น และก็คงจะทำให้ในรัฐธรรมนูญ หมวด ๑ คือหมวดที่ว่าด้วยแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ พยายามที่จะทำให้มีสภาพบังคับมากยิ่งขึ้น แต่อย่างไรก็ตามสภาพบังคับเช่นนั้นก็คงจะต้องกลับไปสอบถามเพิ่มเติมว่าน่าที่จะเป็นในรูปแบบใด เพราะว่ามันก็มีข้อที่เราวิพากษ์วิจารณ์กันอยู่เสมอว่า ในกฎหมายรัฐธรรมนูญเดิมนั้นพยายามที่จะเขียนบอกว่า ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายบัญญัติ แต่ปรากฏว่าไม่มีระยะเวลาที่กำหนดให้ ทั้งนี้ถ้าในข้อมูลด้านหนึ่งที่เราได้มาก็คือว่า ถ้าสามารถที่จะทำให้การออกกฎหมายใด ๆ ซึ่งเป็นสภาพบังคับในการดำเนินนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐในอนาคตมีระยะเวลา ตรงนี้จะเป็นการแก้ปัญหาเรื่องนี้ได้หรือไม่ อันนี้ก็คงเป็นประเด็น ๔ - ๕ ประเด็นที่ผมคิดว่าอาจจะเป็นประโยชน์ร่วมกัน ทั้ง ๒ ฝ่าย ก็ขอขอบคุณท่านคณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นอีกครั้งหนึ่งครับ

ประธาน : ท่านไพโรจน์ครับ

นายไพโรจน์ พรหมสาส์น : เรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม ไพโรจน์ พรหมสาส์น สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ แล้วก็อยู่ในฐานะผู้ประสานงานการรับฟังความคิดเห็นจากฝ่ายต่าง ๆ ด้วย ก็คงจะต้องขอขอบคุณทางฝ่ายคณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชน และคณะกรรมการประสานการมีส่วนร่วมและการประชาคมতিที่ว่า ในระยะเวลาเพียงเดือนเศษ ๆ เท่านั้น ท่านสามารถรวบรวมมาได้เป็นข้อมูลมากพอสมควร สิ่งที่ผมอยากจะเรียนเป็นเชิงถามไปด้วยในตัวก็คือ

ประการแรก ผมฟังไม่ถนัดเมื่อสักครู່ท่านบอก ๒๓ เวที จาก ๗๖ จังหวัด ก็คงไม่ได้ครบทุกจังหวัด ข้อมูลประชากรดูเหมือนจะ ๗๗๓ รายเท่านั้นหรืออย่างไรครับ

นายวรพล ไสศิตยานุรักษ์ : ขออนุญาตชี้แจงเลยได้ไหมครับ

นายไพโรจน์ พรหมสาส์น : เชิญครับ

นายวรพล ไสศิตยานุรักษ์ : มี ๒ เรื่องครับ ๓๐ เวทีครับ ในกรณีที่เรารวบรวมของทาง สสร. ที่ออกไปทั่วประเทศ จัดขึ้นนับวันที่ ๒๔ ที่รับข้อมูลมาเพียง ๓๐ เวทีเท่านั้น และ Questionnaire ที่ได้รับมาจากประชาชน ๗๗๓ ราย ส่วนสภาที่ปรึกษานั้นอีกเรื่องหนึ่ง สภาที่ปรึกษานั้นรับฟังความเห็นทั่วประเทศโดยจัดทั้งหมด ๒๓ จุด โดยประมาณจุดละ ๒ - ๓ จังหวัดทั่วประเทศ ระยะ ๑๐๐ กิโลเมตร และรับฟังความคิดเห็นโดยตอบแบบสอบถามด้วยทั้งหมดประมาณ ๔,๐๐๐ แบบสอบถามทั่วประเทศ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

วิภา ๑๒/๒

จะนั้นความเห็นประชาชนในกรณีสภาพที่ปรึกษาได้ไป ไปรับฟังทั่วประเทศมาแล้ว และแบบสอบถามนั้น ออกไปในลักษณะ Course section คือใช้ระบบ Stratify คือแบ่งตามภาคอาชีพต่าง ๆ แล้วเลือกมาจาก ภาคอาชีพต่าง ๆ จึงมีความกระจายตัวมากพอสมควร ในของเรานั้นจุดนี้เป็นจุดหนึ่งที่เรายังไม่ได้ดูแล เรื่องนี้ ผู้ที่มาร่วมสัมมนานี้อาจจะมาจากหลากหลายไม่ครบถ้วนก็ได้ ข้อที่ ๒ จำนวนนี้ยังเป็นอยู่แค่ บางจุด แต่ว่าเราจะสะสมไปเรื่อย ๆ อันนี้เป็นประมวลรอบแรก รอบวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์เมื่อคืนนี้ ถัดไปจะ อีกรอบหนึ่งวันที่ ๑๐ วันที่ ๒๐ วันที่ ๓๐ ตามไปเรื่อย ๆ นะครับ

นายไพโรจน์ พรหมสาส์น : ขอขอบคุณมาก ชัดเจนมากขึ้นนะครับ ในประเด็นที่ ๒ ในฐานะ กรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ เราก็คงอยากจะได้ข้อมูลการรับฟังความคิดเห็นนี้มาประกอบการพิจารณา ให้มากที่สุดแล้วก็ให้เร็วที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าหากได้มาภายในเดือนมีนาคมเป็นอย่างช้าก็จะเป็นการ ดีมาก และโดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงระหว่างวันที่ ๕ ถึง วันที่ ๑๐ นี้ เราก็จะไปประชุมพิจารณาในเรื่องการ ยกย่องรัฐธรรมนูญนี้ที่ชะอำ เพราะฉะนั้นสิ่งที่อยากจะเรียนฝากท่านคณะกรรมการรับฟังความคิดเห็น ก็คือว่า ทำอย่างไรเราจะได้ข้อมูลจากทั่วทั้งประเทศ อาจจะไม่ทุกเวทีในแต่ละจังหวัด แต่ได้ส่วนใหญ่จากทุก จังหวัดก็น่าจะเป็นการดี เพื่อเราจะได้มีการกระจายตัวของความคิดเห็นต่าง ๆ เหล่านั้น

ประการสุดท้าย ถ้าหากเป็นไปได้ ถ้าท่านสามารถที่จะแยกให้เราได้ ก็อยากจะฟัง เหมือนกันว่าข้อมูลที่ได้มาจากเวทีต่าง ๆ นี้ ถ้าสามารถแยกเวทีได้ว่าเวทีไหนเป็นเวทีของประชากรที่ อยู่ในเมือง สมมุติอย่างนั้น อยู่ในเมืองอย่างไรในเขตเทศบาลซึ่งมีคนทั่วทั้งประเทศประมาณ ๑๐ กว่าล้านคน

คณะกรรมการการยก่างรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

หทัยกาญจน์ ๑๓/๑

ชุมชนในเขตเทศบาลนี้ก็มี เทศบาล หมายถึง ในเมืองใหญ่ ๆ รวมทั้งกรุงเทพมหานครด้วยนะครับ ก็มี
จำนวนมากพอสมควร อย่าง กทม. นี้มีถึง ๑,๙๐๒ ชุมชน มีประชากรตามทะเบียนก็ ๕ ล้านกว่าคน ชุมชน
ในเขตเทศบาลมี ๑๑,๕๗๑ ชุมชน มีประชากรประมาณ ๑๒ ล้านคน ส่วนหนึ่ง

และอีกส่วนหนึ่งก็อาจจะเป็นข้อมูลในเชิงที่ว่าประชากรนอกเขตเมืองหรือว่าในชนบท
เพราะว่าอยากจะดูว่าความแตกต่างตรงนี้มีอะไรมาใหม่ เพราะว่าผมเข้าใจว่าถ้าเป็นข้อมูลทางเว็บไซต์
แล้วจะมาจากชุมชนในเมืองเป็นส่วนใหญ่ ก็อาจจะพอจะบ่งบอกถึงความคิดเห็นต่าง ๆ เหล่านั้น
เพื่อประกอบการพิจารณาต่อไปด้วยครับ ขอขอบคุณมากครับ

ประธาน : คุณเรวดีครับ

นางเรวดี ประเสริฐเจริญสุข : ขอบพระคุณค่ะ ดิฉัน เรวดี ประเสริฐเจริญสุข ประธาน
คณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชน แล้วก็ป็นกรรมการ คณะกรรมการการมีส่วนร่วม
และประชาคมตึนะคะ จากประเด็นที่ทางท่านปกรณ์ได้เรียนสอบถามว่า ในแง่ของการประมวลข้อมูล ข้อมูล
ตอนนี้กลับมาค่อนข้างที่จะน้อยนี่นะคะ ก็คิดว่าอยู่ในขั้นดำเนินการ แต่ขณะเดียวกันนี้ดิฉันอยากจะเรียนให้
ทราบว่าในแง่ของการทำงานในส่วนหนึ่งก็ไปจัดเวทีโดยตรง โดยใช้โครงสร้างกรรมการ แต่ว่าในอีกส่วนหนึ่ง
ก็เป็นการที่จะเปิดช่องความคิดเห็นของภาคประชาชนโดยภาพรวม

ในส่วนของคณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชน ในจุดเป้าหมายที่เราได้ไป
ประมวลความคิดเห็น เราจะมุ่งเน้นคนชายขอบที่เป็นกลุ่มประเด็นปัญหาะคะ อย่างเช่นกลุ่มชาวเขา
กลุ่ม HIV กลุ่มเด็ก กลุ่มผู้หญิง กลุ่มแรงงาน กลุ่มเกษตรกร กลุ่มทรัพยากร กลุ่มคนชายขอบสารพัดกลุ่ม
เพราะฉะนั้นข้อมูลที่ทางดิฉันได้มา แล้วก็ได้ทำเอกสารแจกนี่ยังถือเป็นฉบับยก่าง แล้วเราก็ยังอยู่ใน
ขั้นตอนของการประมวลเพิ่มเติม อย่างไรก็ตามอยากจะถือโอกาสตรงนี้ได้ให้เอกสารฉบับที่เราปรับปรุง
วันที่ ๒๔ ฉบับที่ดิฉันแจกให้กับทุกท่านนี้เป็นฉบับหลังวันที่ ๒๔ แต่ตอนนี้เมื่อคืนเราได้ฉบับนี้แล้ว เดียวจะ
มอบให้ทางท่านประธานนะคะ

แล้วก็อยากจะได้เสนอข้อมูลเพิ่มเติมบางประเด็นที่เสริมไปจากส่วนที่ทางคณะกรรมการ
การมีส่วนร่วม ท่านอาจารย์วรพลเสนอไป ดิฉันคิดว่ามีนัยสำคัญดังต่อไปนี้ ว่าประเด็นที่ทางภาคประชาชน
ให้ความสำคัญก็คือประเด็นในเรื่องของสิทธิการมีส่วนร่วม ซึ่งการประมวลความคิดเห็นของคณะเรา
ภาคประชาชนค่อนข้างที่จะให้ข้อมูลที่เป็นรูปธรรมชัดเจนในเรื่องของการมีส่วนร่วมในการจัดทำนโยบาย
สาธารณะของรัฐ รวมทั้งมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐในทุกกระดับ รวมทั้งในการที่จะให้รัฐ
ได้กำหนดมาตรการส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของบุคคล เขียนให้อยู่ในรัฐธรรมนูญ
เลยนะคะ เพราะว่าเราได้มีประสบการณ์ว่าเมื่อไม่มีการกำกับไว้ให้ชัดเจน มันปล่อยว่าง และก็ทำก็ได้
ไม่ทำก็ได้ ตรงนี้เป็นปัญหา

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

หทัยกาญจน์ ๑๓/๒

ประการที่ดิฉันคิดว่าอยากจะเสนอเพิ่มเติมให้เป็นเฉพาะขึ้นมาก็คือว่า ตัวของสิทธิบุคคลในแง่ของการทำงานนอกเหนือจากตัวนโยบายของรัฐที่กำหนดกรอบการพัฒนาโดยรวมแล้ว เราอยากที่จะให้รัฐได้รับรองสิทธิของภาคประชาชนในการที่จะพัฒนาทางเลือกของภาคประชาชน ในส่วนที่เขาคิดว่าตรงนั้นน่าจะสร้างหลักประกันความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมของเขา สนับสนุนการพัฒนาทางเลือก ไม่ใช่เป็นการพัฒนากระแสหลักที่มุ่งเน้นการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

ในเรื่องที่ทางภาคประชาชนค่อนข้างจะให้ความสำคัญเป็นพิเศษ ก็คือการมีส่วนร่วมในการจัดการทางด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีมติที่เสริมขึ้นมาก็คือตัวคำว่า ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายกำหนด ให้ตัดประโยชน์ทิ้งเลย แล้วก็เขียนไว้ในการที่จะให้รัฐรับรองการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการเข้าถึงจัดการ ดูแลตัวทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งจัดให้มีการจัดตั้งองค์กรอิสระด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ให้มีธรรมาภิบาลในกระบวนการตัดสินใจ

ประเด็นอีกมิตินึงที่ภาคประชาชนให้ความสนใจก็คือว่า ประเด็นการที่รัฐจะรับรองสวัสดิการทางสังคมให้กับภาคประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของที่อยู่อาศัย ในเรื่องของสุขภาพ แล้วก็ในเรื่องทางด้านการศึกษานะคะ

แล้วก็มิตินี้เราคิดว่าอยากจะเสริมขึ้นมาให้มีในรัฐธรรมนูญก็คือการรับรองสิทธิชุมชน ซึ่งในรายละเอียดมันอยู่ในเอกสารแล้ว ในตรงนี้ก็คิดว่าแทนที่จะรับรองสิทธิปัจเจกชนอย่างเดียว นำที่จะรับรองให้ภาคประชาชนที่เป็นชุมชนสามารถที่จะได้มีส่วนร่วมและมีสิทธิในการอนุรักษ์ฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะและวัฒนธรรม รวมทั้งการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนนะคะ

คณะกรรมการการร่างรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

อุทัยวรรณ ๑๔/๑

และก็ให้กระบวนการการจัดการในระดับท้องถิ่น ตรงนี้เป็นการลดอำนาจรัฐ และก็เพิ่มอำนาจประชาชนที่เป็นรูปธรรม คือเป็นการหนุนเนื่องการกระจายอำนาจด้วยก็คือว่า ถ้าหากว่าในท้องถิ่นเขาคิดว่าตรงนี้น่าจะเป็นประโยชน์มากกว่า น่าที่จะมีสิทธิที่รับรองเหนือประโยชน์ส่วนรวมที่เป็น Macro benefit ในรายละเอียดที่เราอยากให้เห็นในส่วนหนึ่งก็คือว่า การที่รัฐ เฉพาะในส่วนในเรื่องของสตรี เราอยากจะทำให้รัฐได้กำหนดและก็สร้างมาตรการที่จะผลักดันให้ทางผู้หญิงได้มีส่วน คือกำหนดขั้นตอนที่จะสร้างเงื่อนไขให้ผู้หญิงได้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการคิด การตัดสินใจในทุกระดับ นอกเหนือไปจากการสร้างหลักประกันทางกฎหมาย ขจัดความรุนแรง และก็สร้างความเสมอภาคและความเป็นธรรม

ในส่วนที่ดิฉันคิดว่าอยากจะเสริมไปอีกส่วนหนึ่ง ในรายละเอียดคิดว่าอยากจะให้อยู่ในเอกสาร ก็คือเรื่องกระจายอำนาจ เราอยากที่จะให้การกระจายอำนาจปลอดจากการควบคุมของระบบราชการ จากกระทรวงมหาดไทย แล้วก็ให้มีกลไกอิสระในการที่จะตรวจสอบดูแลการดำเนินงานของคณะกรรมการในระดับท้องถิ่น

ในส่วนของสถาบันอิสระของรัฐ องค์การอิสระของรัฐเราจะเน้นที่ว่ามันมีประเด็นมากกว่าทางผู้ตรวจราชการ กับทางคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่น่าจะรวมกันใหม่ ทางเราบอกว่าคนละหน้าที่ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ควรจะดำรงอยู่ แล้วต้องเป็นสถาบันที่จะต้องดำรงอยู่เพื่อรับรองสิทธิเสรีภาพภาคประชาชน และก็ควรที่จะเพิ่มอำนาจให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติสามารถจะฟ้องร้องแทนภาคประชาชนได้

ส่วนในเรื่องของสถาบันการเมือง ดิฉันคิดว่าทั้งหมดได้กล่าวไว้แล้ว ในส่วนขององค์กรอิสระและศาล ในสิ่งที่เราเสนอในรูปธรรมนอกจากจะบูรณาการ หรือว่าปรับปรุงกระบวนการยุติธรรมแล้วที่เป็นอิสระ ที่เป็นเฉพาะอีกอันหนึ่งก็คือว่า การที่จะต้องหาความเชี่ยวชาญเฉพาะในเรื่องของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เป็น ถ้าไม่แยกเป็นศาลอิสระ ก็ให้มีคณะผู้เชี่ยวชาญเป็นกลุ่มหนึ่งที่จะทำหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมนั้น นี่ก็เป็นส่วนที่เราประมวลมาโดยภาพรวม ซึ่งในรายละเอียดต่าง ๆ ทางเราจะได้มอบเอกสารให้ท่านเป็นทางการอีกทีนะคะ ขอบพระคุณค่ะ

ประธาน : มีอีก ๒ ท่านนะคะ คือท่านประพันธ์ กับท่านเกริกเกียรติ เชิญครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : กราบเรียนท่านประธาน กระผม ประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการธิการ ก่อนอื่นต้องขอแสดงความชื่นชมที่คณะทำงานรับฟังความคิดเห็นได้ทำได้ดี เป็นอย่างดี ทำให้เป็นข้อมูลประกอบการร่างรัฐธรรมนูญได้มาก ผมไม่แน่ใจว่าที่ผมจะกราบเรียนใน ๓ เรื่องนี้ ไม่ทราบว่าจะอยู่ในหัวข้อที่ได้ไปรับฟังความคิดเห็นหรือไม่

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

อุทัยวรรณ ๑๔/๒

ในประเด็นแรก เรื่องการนับคะแนน ไม่ทราบว่าได้มีการสำรวจหรือเปล่า คือถ้ายังไม่มีการสำรวจ ไม่ทราบจะฝากไปช่วยดำเนินการต่อได้ไหมครับ เพราะว่ากระบวนการยังไม่หมด คืออยากจะช่วยสำรวจได้ไหมว่าประชาชนเขาคิดอย่างไรว่าในการนับคะแนน ว่าจะนับที่หน่วยออกเสียงเลือกตั้ง หรือว่าจะนับที่เขตอย่างเดียว หรือว่าจะนับแบบผสม เพราะว่าทั้ง ๓ แบบนี้มันมีส่วนได้เสียทั้งสิ้น มีข้อดี ข้อเสียทั้งสิ้น อยากจะฟังประชาชนว่าเขาคิดอย่างไร

ประการที่ ๒ การเลือกตั้งนี้ควรจะเป็นหน้าที่หรือว่าเป็นสิทธิ เพราะว่าก็มีข้อดี ข้อเสียทั้งคู่ เพราะที่ผ่านมานี้กำหนดเป็นหน้าที่ การไปใช้สิทธิออกเสียงก็มีมากขึ้น ข้าราชการต่าง ๆ ส่วนมากก็จะไป เพราะกลัวเสียสิทธิ แต่ข้อเสียก็มีความหวังว่าน่าจะเป็นสิทธิ เพราะว่าในบางประเทศ ประเทศประชาธิปไตยบางประเทศนี้มาใช้สิทธิไม่ถึง ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ด้วยซ้ำ ก็อยากจะให้สอบถามให้ด้วยจะได้ไหมว่าจะเอาอย่างไร การเลือกตั้งเป็นสิทธิหรือว่าเป็นหน้าที่ อย่างเช่น ในการออกเสียงประชามติ เขาก็ถือว่าเป็นสิทธิ ไม่เป็นหน้าที่

ประการที่ ๓ คือว่าจะให้คนไทยที่อยู่นอกราชอาณาจักรนี้มีสิทธิออกเสียงไหม เพราะว่าในการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมานี้มีผู้มาลงคะแนนลงทะเบียนไว้เป็นแสน ก็มีคนมาใช้สิทธิประมาณ ๓๐,๐๐๐ กว่าคน ก็มีคนที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย ฝ่ายที่เห็นด้วยก็บอกว่าคนไทยทุกคนนี้ควรจะมีสิทธิที่จะออกเสียงถึงแม้จะอยู่นอกประเทศ ส่วนผู้ที่ไม่เห็นด้วยก็บอกว่าสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายเยอะ ก็อยากจะให้ช่วยสอบถามให้ว่าประชาชนเขาคิดอย่างไร ๓ ประเด็นนี้ ช่วยฝากด้วย ถ้าหากว่าสามารถทำได้นะครับ ขอขอบคุณครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

กุลณี ๑๕/๑

ศาสตราจารย์เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสวีธรรม : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ
ผม เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสวีธรรม จากที่ฟังรายงานผมมีข้อสังเกตบางประการ คือ

ในประการแรกก็ต้องขอขอบคุณเป็นอย่างมากที่ได้ทำข้อมูลต่าง ๆ ที่ให้คณะกรรมการ
ยกย่องรัฐธรรมนุญนี้ได้ใช้ประกอบในการทำงาน

ในประการที่ ๒ ก็คือว่าในฐานะที่เป็นกรรมการยกย่องรัฐธรรมนุญ ในชุดที่ ๒ เรื่อง
สถาบันการเมือง จากข้อมูลที่ได้มาโดยเฉพาะอย่างยิ่งเวทีระดับจังหวัด ๓๐ แห่ง แล้วก็ข้อมูลภาคประชาชน
ส่วนใหญ่ ผมคิดว่าในข้อมูลที่ได้มานี้กับสิ่งที่คณะกรรมการยกย่องรัฐธรรมนุญ กรอบ ๒ ได้ทำไปแล้วนี้
คือตอบได้เลยว่ามันเกือบจะไปในแนวเดียวกัน ประมาณ ๘๐ เปอร์เซ็นต์ สำหรับกรอบ ๒ เพราะฉะนั้น
ผมก็คิดว่าในประเด็นนี้ก็เป็นการยืนยันว่าการตัดสินใจของคณะกรรมการยกย่องรัฐธรรมนุญที่ว่าทำงาน
คู่ขนานไปกับการรับฟัง มันเป็นประโยชน์ แล้วผมคิดว่ามันจะทำให้เราสามารถร่างเสร็จตามเวลา อย่างที่
ท่านประธานหรือท่านเลขาได้ให้สัมภาษณ์ไว้ที่ผมว่ามันคงเป็นไปตามนั้นแน่นอน ทั้งนี้ในการทำงาน
ผมคิดว่ากว่าเราจะได้รับรายงานจากท่านอีกครั้งหนึ่งเป็นทางการก็นานอยู่ ผมอยากจะขอให้เป็นที่น่า
พอใจให้คณะกรรมการรับฟังมีการประสานงานภายในกับกรรมการแต่ละชุด ประธานกรรมการ
แต่ละชุด เพื่อส่งข้อมูลให้เป็นระยะ ๆ แล้วเราจะได้ไปด้วยกัน คือเวลาเสร็จนี้มันจะได้สอดคล้องกัน อันนี้ผม
คิดว่าการประสานงานจะช่วยให้การทำงานดีขึ้น

ในประการสุดท้ายที่ผมมีข้อสังเกตก็คือว่า จากที่ได้ฟังหรือว่าที่พวกเราได้พูดกัน
ในรัฐธรรมนุญ ปี ๒๕๕๐ นี้เราเน้นเรื่องการกระจายอำนาจมาก อำนาจกับท้องถิ่น ในขณะที่เดียวกันจาก
ข้อมูลที่เราได้มาก็ปรากฏว่าท้องถิ่นก็มีปัญหาในเรื่องของการทุจริต การคอร์รัปชันมากด้วย อันนี้มันยืนยัน
ตรงกันทั้งข้อมูลที่เราได้จากฝ่ายต่าง ๆ รวมตลอดจนถึงจากรายงานของคณะผู้รับฟังตรงนี้ ทั้งนี้ในประเด็นว่า
จะไปตั้งองค์กรตรวจสอบในระดับท้องถิ่น ระดับจังหวัด ผมว่าเป็นปัญหาใหญ่ที่ต้องคิดในแง่ขององค์กร
ทำงาน จะเป็น ป.ป.ช. ก็ตาม หรือตรวจเงินแผ่นดินหรืออะไรก็ตามแล้วแต่ ผมว่านี่ต้องคิดกันให้รอบคอบ ไม่ใช่
เช่นนั้นมันจะกลายเป็นว่าเราจะสร้างองค์กรท้องถิ่นขึ้นมาอีกเยอะ แล้วการตรวจสอบก็จะเป็นปัญหา
ผมยังมีความเห็นว่าถ้ามันเป็นองค์กรตรวจสอบที่ไม่ไปผูกพันกับท้องถิ่นโดยตรงจะมีความทำงานมากขึ้น ทั้งนี้
ในประเด็นของท้องถิ่นนี้ ผมขอฝากทางคณะรับฟังความคิดเห็นตรวจสอบอีกอันหนึ่งว่าในเรื่องเงินรายได้
ที่องค์กรท้องถิ่นว่าท้องถิ่นเขาคิดอย่างไร ท้องถิ่นเขาเอาอันนี้มาจากไหน เท่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เท่าที่
ผมฟังมาหรืออะไรต่าง ๆ นี้ก็คือว่า เงินของ อบต. หรือองค์กรท้องถิ่นส่วนใหญ่ก็คือส่วนแบ่งที่ได้ไปจาก
รัฐบาล คือตามรัฐธรรมนุญ ปี ๒๕๔๐ นี้ก็ได้กำหนดให้รัฐบาลต้องจัดสรรงบประมาณที่ไม่สนับสนุนท้องถิ่น
หลังปี ๒๕๔๙ ต้องประมาณ ๓๕ เปอร์เซ็นต์ ของงบประมาณรายได้ หรือรายจ่ายตรงนี้ เพราะฉะนั้น
มองในแง่หนึ่งก็คือว่าการบริหารท้องถิ่น แล้วก็ได้เงินจากส่วนกลางมาใช้ มาจัดสรร อันนี้ผมคิดว่าใคร ๆ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

กฤษณ์ที่ ๑๕/๒

วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

ก็ขอขอบอกจะเป็นผู้บริหาร อบต. แต่ที่นี้ในหลักการของการปกครองท้องถิ่นพวกนี้ รายได้หลักมันควรมาจากรายได้ของท้องถิ่น ผมคิดว่าในประเด็นนี้เป็นประเด็นที่อยากจะถามความเข้าใจ หรือความเห็นขององค์กรปกครองท้องถิ่นต่าง ๆ ว่าเขามองปัญหานี้อย่างไร หรือว่าเขายังคงคิดว่าเขาควรจะได้รับเงินจากรัฐบาล หรือจากส่วนกลางมากขึ้น หรือเหมือนเดิมในทำนองนี้ -----

- ๑๖/๑

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

พรเทพ ๑๖/๑

หรือว่าเขามีแนวทางว่าจะเพิ่มรายได้จากการจัดเก็บภาษีอากร หรือรายได้ท้องถิ่นต่าง ๆ อย่างไร อันนี้ก็ขอฝากประเด็นนี้ไปให้ช่วยหาข้อมูลในเรื่องนี้ด้วยครับ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : ท่านอาจารย์จรัสครับ

นายจรัส สุวรรณมาลา : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม จรัส สุวรรณมาลา ครับ เป็นอนุกรรมการรับฟังความคิดเห็นครับ ผมขออนุญาตที่จะอธิบายอะไรสั้น ๆ เกี่ยวกับเรื่องที่จะต้องทำจากนี้ไปนะครับ แล้วก็สิ่งที่ทำมาแล้วอีกนิดหน่อยด้วย คือท่านทั้งหลายคงทราบดีว่า ในช่วงที่ผ่านมาเราเพิ่งจะเริ่มทำจัดเวทีนะครับ เพราะฉะนั้นจังหวัดที่จัดเวทีจริง ๆ ที่ได้เริ่มจัดเวทีไปแล้วมีน้อยมากนะครับ จากนี้ไปนี่ก็เริ่มมีการจัดเวทีมากขึ้นนะครับ บางจังหวัดยังไม่ได้จัดเลยวันนี้ะครับ เพราะฉะนั้นความครอบคลุมของข้อมูลนี้จึงยังไม่ค่อยดีนักนะครับ แต่ในรอบต่อไปน่าจะมีครอบคลุมมากขึ้น ขอเรียนว่านอกจากจะจัดเวทีที่ได้ทำไปแล้ว ทางคณะอนุกรรมการยังจะรวบรวมความเห็นจากการเก็บข้อมูล หรือการจัดเวทีขององค์กรอื่นที่เกี่ยวข้องอีกมากนะครับ ถ้าท่านจะกรุณาดูใน Sheet ที่แจกไปก็จะเห็นว่าเรามีการรวบรวมข้อมูลจากหลายที่ แต่ข้อมูลจากหลายที่เหล่านี้วันนี้ยังไม่ถึง ยังประมวลไม่เรียบร้อยนะครับ ได้จากเวทีหลักของเรา

ประการที่ ๒ ก็คือ นอกจากจัดเวทีแบบนี้แล้วเรายังจะทำการสำรวจความคิดเห็นทำนองโพลนะครับ ทำนองทำโพลอีกประมาณ ๒ - ๓ ครั้งนะครับ ครั้งแรกโพลตอนนี้กำลังทำอยู่ ยังไม่ขึ้นจากพื้นทีมานะครับ การทำโพลจะเป็นการทำแบบ Sampling ทางสถิติ เพราะฉะนั้นจะได้ความเห็นจากกลุ่มประชาชน กลุ่มที่ Active และอีกกลุ่มที่ไม่ Active ทางการเมือง ในเวทินี้ส่วนมากคนที่มาจะเป็นกลุ่มคนที่ Active ทางการเมืองนะครับ ผมขอเรียนอีกนิดหนึ่งว่า ถ้าท่านดูข้อมูลที่ได้จากแต่ละส่วนนะครับ ตอนนี้อยู่ ๒ ลักษณะ คือส่วนที่มาจากเวทีแต่ละเวทีนะครับ แล้วก็ส่วนที่มาจากแบบสอบถามรายบุคคลแบบสอบถามรายบุคคลที่ประมวลแล้วจากสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจกับของเราที่ถามคนที่มาร่วมเวทีนี้ นะครับ ท่านจะพบว่าทิศทางจะไปในทางเดียวกันเป็นส่วนใหญ่ แต่ถ้าดูเปรียบเทียบระหว่างข้อมูลที่มาจากเวทีนะครับ สรุปประเด็นจากเวที กับความเห็นรายบุคคลนี้หลายเรื่องยังไม่ตรงกันนะครับ ยกตัวอย่างเช่นในเรื่องจำนวน ส.ส. นี้ะครับ ถ้าถามว่าควรลดจำนวน ส.ส. ใหม่ ก็มีคนบอกว่าควรลดเป็นส่วนใหญ่นะครับ แต่พอดูข้อมูลรายบุคคลปรากฏว่า จำนวน ส.ส. ที่ส่วนใหญ่เห็นด้วยนี้ กลายเป็นเท่าเดิมหรือเพิ่มขึ้น เสียด้วยซ้ำนะครับ ไม่ได้ลดลง เพราะฉะนั้นการขัดกันของความเห็นนี้เราคงต้องขึงน้ำหนักครับว่า อันไหนน่าจะเชื่อถือได้ หรือเราควรจะตีความอย่างไร ขณะนี้คณะอนุกรรมการยังไม่ได้นั่งสรุปหัวกันเพื่อที่จะตีความเรื่องนี้ะครับ ในรอบต่อไปอาจจะต้องมีการจัดกลุ่มเพื่อที่จะวิเคราะห์เรื่องนี้กันเป็นจริงเป็นจังมากขึ้น เรายังไม่ได้แยกข้อมูลออกมาเป็นรายภาค หรือข้อมูลที่มีฐานแตกต่างกันนะครับ อย่างเช่น อาชีพของคน กลุ่มคนที่ตอบคำถามต่าง ๆ เหล่านี้มีผลกับเรื่องความเห็นหรือเปล่า อันนี้ยังไม่ได้ทำอะไรเลย

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

พรเทพ ๑๖/๒

นะครับ เพราะว่าได้เป็นข้อมูลดิบ ๆ เสียเป็นส่วนใหญ่ ถัดไปก็คือที่อยากจะได้จากที่ประชุมนี้มากเป็นพิเศษ ก็คือ อยากจะให้ท่านช่วยฝากว่า มีประเด็นใดบ้างที่ท่านอยากจะให้ถามในการจัดเวทีรอบต่อไป หรือการสำรวจความเห็นรายบุคคลรอบต่อไปควรจะมีอะไรบ้าง เมื่อกี้ท่านคณะกรรมการบางท่านได้กรุณาให้ประเด็นมาแล้วครับ เราจะปรับประเด็นที่จะจัดเวทีแล้วก็ปรับคำถามที่จะถามบุคคลนะครับ รวมทั้งการทำโพล การทำสำรวจประชามตินี้เป็นรอบ ๆ นะครับ เพราะฉะนั้นแต่ละครั้งจะมีประเด็นแตกต่างกันไป เราอยากจะได้ Input ตรงนี้มากเป็นพิเศษครับ ขอขอบคุณสำหรับทุกท่านที่กรุณาให้ข้อมูลให้ประเด็นเพิ่มเติมมาครับ

ประธาน : มีอีก ๕ ท่านนะครับ คือท่านกรรณิการ์ ดอกเตอร์วรพล ท่านสดศรี ท่านวิทยา และท่านวิจิตร ขอเชิญท่านกรรณิการ์ครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

สุพิชชาภัย ๑๗/๑

นางกรรณิการ์ บรรเทิงจิตร : เรียนท่านประธานและท่านกรรมาธิการคณะ ดิฉัน
กรรณิการ์ บรรเทิงจิตร เป็นเลขานุการคณะกรรมการประสานการมีส่วนร่วม ในส่วนนี้อยากจะขอ
นำเสนอเพิ่มเติมจากที่เมื่อที่ท่านกรีกเกียรติได้นำเสนอว่า เวทีของการรับฟังในเรื่องของการจัดการเพื่อให้
เกิดเวทีของการรับฟังความคิดเห็นของภาคประชาชนและภาคส่วนอื่น ๆ เพื่อจะรวบรวมข้อคิดเห็นหรือ
จัดกระบวนการส่งข้อมูลให้กับทางคณะกรรมการยกย่องนำไปพิจารณานั้นนะคะ อยากจะนำเสนอ
อย่างนี้ค่ะ เท่าที่เราได้คุยกันเป็นเบื้องต้นกับท่านอาจารย์สมคิดว่า จะมีการพบปะในเวทีลักษณะเช่นนี้
ประมาณ ๑๕ วันครั้งหนึ่ง วันนี้เป็นวันที่ ๑ มีนาคม วันที่ ๑๕ มีนาคม เราจะเจอกันอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งขณะนั้น
เราคงมีข้อมูลเพิ่มเติมมากขึ้นค่ะ เพราะขณะนี้ก็มีข้อมูลจากจังหวัดเวทิต่าง ๆ ก็กำลังไหลเข้ามานะคะ
และอีกครั้งหนึ่งก็คือวันที่ ๓๐ มีนาคม ก่อนที่กรรมาธิการยกย่องจะไปยกย่องเป็นรัฐธรรมนูญ อันนี้ก็มาเรียน
ในเบื้องต้นว่าเราจะมีเวทีของการนำเสนอข้อมูลกันอย่างไร อีกส่วนหนึ่งนะคะ ซึ่งนอกจากเวทีพูดคุย
ค่อนข้างจะทางการอย่างนี้แล้วนี้ ในส่วนของกรรมาธิการประสานการมีส่วนร่วมได้ขออนุญาตท่านบรรณินิ
และก็ได้คุยกับทางท่านอาจารย์บรรณินิแล้วก็ท่านอาจารย์มีชัย ฤชุพันธุ์ ในเรื่องของการเปิดเวทีรับฟัง
ความคิดเห็นของภาคประชาชนและภาคส่วนอื่น ๆ โดยการขอเชิญท่านกรรมาธิการยกย่องรับฟัง
ความคิดเห็นในเวทีซึ่งเป็นเวทีเปิดนะคะ ที่กำหนดไว้คือในรัฐสภา ซึ่งจะมีการถ่ายทอดสดผ่านทางช่อง ๑๑
ในทุกวันเสาร์ที่เราคุยกันไว้ในเบื้องต้น ก็คือจะเริ่มตั้งวันเสาร์ที่ ๑๗ มีนาคมนี้ ใช้เวลาในการดำเนินรายการ
นั้นประมาณ ๒ ชั่วโมงที่จะมีการถ่ายทอดสด ซึ่งทางกรมประชาสัมพันธ์ก็ยินดีที่จะมาให้ความร่วมมือ
ในเรื่องของการถ่ายทอดสดครั้งนี้ด้วย แต่รายละเอียดของการจัดเวทีนั้นจะเป็นอย่างไร คณะอนุกรรมการ
การจัดเวทีจะได้นำไปปรึกษาและก็จะได้นำมาเสนอต่อไปค่ะ ซึ่งตรงส่วนนี้อยากจะมาเรียนท่านกรรมาธิการ
ค่ะว่า ขอเชิญท่านกรรมาธิการยกย่องได้รับฟังเวทีเสียงจากภาคประชาชนแล้วก็ภาคองค์กรเครือข่ายอื่น ๆ
รวมทั้งหน่วยงานต่าง ๆ ที่ได้ดำเนินการในเรื่องของการรับฟังความคิดเห็นของภาคส่วนของตัวเองมา
นำเสนอค่ะ ซึ่งไม่ได้ถือว่าการซ้ำซ้อนกับเวทีนี้ แต่เป็นการเปิดโอกาสให้หน่วยงานอื่น ๆ หรือองค์กร
อื่น ๆ ได้นำเสนอความคิดเห็นหรือมีความคิดเห็นต่อรัฐธรรมนูญ ถือว่าเป็นการปลุกคนให้ตื่น เพราะว่า
เป็นการถ่ายทอดสดทั่วประเทศ ซึ่งจะทำให้ประชาชนนั้นได้รับทราบและก็รับรู้ เพราะว่าเราก็พบว่า
ประชาชนโดยส่วนใหญ่ขณะนี้ ๗๐ เปอร์เซ็นต์แล้วยังไม่เข้าใจเรื่องรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นการจัดเวทีนั้น
ก็เหมือนกับเป็นการประชาสัมพันธ์เผยแพร่เรื่องกระบวนการจัดทำรัฐธรรมนูญ ปลุกให้ประชาชนได้ตื่น
และก็สนใจในเรื่องของการทำรัฐธรรมนูญ และที่สุดเราหวังก็คือเรื่องของการประชามติค่ะ จึงมาเรียน
ให้ทราบค่ะ ขอบพระคุณค่ะ

ประธาน : ท่านอาจารย์วรพลครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

สุพิชชาภัย ๑๗/๒

นายวรพล โสคติยานุรักษ์ : ขอขอบคุณที่ท่านประธานครับ ขอขอบคุณท่านกรรมาธิการ ที่กรุณาให้ข้อคิดเห็นต่าง ๆ ไข่มกมากมาย ประเด็นแรกที่ผมอยากจะเรียนก็คือว่า ถ้าท่านกรรมาธิการจะกรุณาเพิ่มเติมเขียนแบบหรือเขียนคำถามที่ประสงค์อยากจะเพิ่มเติมมาประกอบด้วยแต่ละกรอบนะครับ ก็จะเป็นพระคุณยิ่ง เพราะว่าเราจะได้ฟังคำถามที่ชัดเจนที่ตามประสงค์ของท่าน แล้วเราก็จะนำมาขยายความในรายละเอียดต่อไปได้ครับ ก็อยากจะเรียนจากที่ได้เสนอความเห็นไปวันนี้ ก็อาจจะมีประเด็นหลายประเด็นที่น่าจะศึกษาต่อตามมาหลายเรื่องเหมือนกัน

ประเด็นที่ ๒ ซึ่งผมเองได้มีส่วนไปรับฟังประชาชนมา แล้วก็ได้เห็นคำตอบจากแบบสอบถามจำนวนมาก อยากจะมีข้อสังเกตข้อหนึ่งที่ยังอยากจะเรียนฝากท่านกรรมาธิการยกย่องว่า ประชาชนให้ความสำคัญในเรื่องเกี่ยวกับวิถีชีวิตของตนเองมากขึ้น ว่ารัฐธรรมนูญนั้นจะช่วยเขาอย่างไรได้บ้าง เพราะฉะนั้นอันนี้ก็ไม่อยากจะให้ละเลยไป หลาย ๆ ส่วนได้พูดถึงเรื่องปากท้อง เรื่องเศรษฐกิจ เรื่องสังคมที่เขาอยู่ ว่ารัฐธรรมนูญจะช่วยเขาอย่างไรได้บ้าง ซึ่งผมเห็นว่าเป็นเรื่องน่าสนใจและเห็นว่าเป็นเรื่องที่มีสาระทีเดียว เพราะในส่วนหนึ่งของรัฐธรรมนูญนั้นน่าจะเป็นรัฐธรรมนูญของคนส่วนใหญ่ ไม่ใช่รัฐธรรมนูญของคนที่เกี่ยวข้องทางการเมืองเท่านั้น

คณะกรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

นั่นคือ ถ้าประชาชนใช้รัฐธรรมนูญมากขึ้น หรือมีผู้ใช้รัฐธรรมนูญมากขึ้นก็จะมีประโยชน์ต่อสังคมมากขึ้น ทำอย่างไรให้ประชาชนใช้รัฐธรรมนูญมากขึ้น ก็คือ ทำและมีเรื่องที่ประชาชนเกี่ยวข้องมากที่สุดก็เป็นการตี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องเสาหลักของเรื่องนโยบายแห่งรัฐนี้ ประชาชนให้ความสำคัญมากขึ้นในครั้งนี้นี้ เพราะเขาเริ่มรู้สึกกระทบกระเทือนต่อชีวิตความเป็นอยู่ เศรษฐกิจปากท้อง ความอยู่รอด การแข่งขัน การผูกขาด การเอาัดเอาเปรียบ เรื่องการค้า เรื่องต่าง ๆ เหล่านี้เป็นต้น ทั้งหมดนี้อยู่ในหมวดว่าด้วย นโยบายพื้นฐานแห่งรัฐทั้งสิ้น ถ้าหากมีสภาพที่ให้อำนาจหรือนโยบายรัฐบาลนั้นเป็นนโยบายที่ไม่เอื้ออำนวยจาก นโยบายรัฐที่ดีแล้วนี้ บ้านเมืองก็จะอยู่ดี มีสุขขึ้น มีหลักการที่ดีขึ้น เพราะฉะนั้นนโยบายแห่งรัฐจึงน่าจะต้อง ดูแลให้เกิดประโยชน์กับประชาชนอย่างแท้จริง จึงเรียนว่าต้องเป็นอีก ๑ เสาหลักของรัฐธรรมนูญของเรา เพราะว่ามันคือสิ่งที่พูดง่าย ๆ ภาษาชาวบ้านรัฐธรรมนูญทานได้ นะครับ เพราะประชาชนสนใจตรงนี้มาก เพราะว่าเขารู้สึกใกล้ตัวมาก เพราะรัฐธรรมนูญถูกใช้เฉพาะนักการเมือง เขาเป็นประชาชนไม่ค่อยได้ใช้ รัฐธรรมนูญ เขาไม่ทราบรัฐธรรมนูญอยู่ที่ไหนด้วยซ้ำไป นะครับ เขาก็อยากเห็นรัฐธรรมนูญอยู่ใกล้ ๆ บ้านเขา คือสิ่งที่เขารู้จักดี ฉะนั้นข้อนี้ผมจึงเห็นว่า หมวดว่าด้วยนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ จึงเป็นหมวดหนึ่ง ซึ่งมีคนพูดถึงและก็อยากให้มีสภาพที่นำมาใช้ โดยให้รัฐนำรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวกับนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ มาใช้ให้มากขึ้น

ในประเด็นที่ ๓ ที่อยากจะฝากก็คือว่า ความเห็นที่ประมวลรวบรวมมานี้จากเวทีต่าง ๆ นั้น ก็เป็นความเห็นของเวทีและความคิดเห็นประชาชนนะครับ ก็คือเหมือนกับว่าเราจัดอุณหภูมิว่าร้อนหรือเย็น แบบไหนอย่างไร แต่ว่าจำนวนองค์ประชุมจะไม่ค่อยเป็นเรื่องสำคัญนัก แต่รู้ว่ามันร้อนหรือเย็นน่าจะเป็นการดี เพราะจะเป็นตัวช่วยให้เรากำหนดร่างในทิศทางที่เหมาะสม สอดคล้องกับความสนใจของประชาชนด้วย ฉะนั้นระยะเวลาในการที่เราประมวลกันว่าทุก ๑๕ วัน น่าจะเป็นการดี ซึ่งขณะนี้คณะกรรมการ มีส่วนร่วมนี้ นะครับ ก็กำหนดไว้พบปะกับกรรมการวันที่ ๑ คือ วันนี้ ๑๕ มีนาคม ๓๐ มีนาคม ก็น่าจะเป็นการดี ระหว่างนี้เราจะปรับแบบ ซึ่งแบบที่เราจะปรับต่อไปก็คงใช้หลัง ๑๕ มีนาคม เป็นต้นไป ฉะนั้น ท่านทั้งหลายที่มีความเห็นประการใดในระหว่างนี้ถ้าปรับได้ เราจะปรับไปในตัวด้วยนะครับ

ประเด็นที่ ๔ ที่อยากจะมีความเห็นก็คือว่า การดำเนินงานของการรับฟังความเห็นของ ประชาชนนี้ น่าจะสอดแทรกและบอกไปถึงเรื่องรัฐธรรมนูญคืออะไร อย่างไรด้วย อันนี้ก็ฝากไปทาง กรรมการรับฟังความเห็นแต่ละภูมิภาค และแต่ละจังหวัดแล้วว่าน่าจะไปใช้โอกาสนี้ในการทำให้ ประชาชนให้ความสำคัญในการลงประชามติ เพราะว่าประชาชน รัฐธรรมนูญนั่นคือ ต้องเห็นพ้องกัน ส่วนใหญ่ แต่อาจจะไม่ถูกใจทุกส่วน ทุกข้อของทุกคน ก็ขอให้เข้าใจในตามนี้ด้วย

สุดท้ายที่อยากจะมีความคิดเห็นก็คือว่า ในส่วนขององค์กรต่าง ๆ นั้นก็กำลังรับฟัง ความเห็นประชาชนด้วยนะครับ เราก็ประสานที่จะให้มาในทางทิศทางเดียวกันนะครับ ในส่วนของ

คณะกรรมการการยก่างรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

ปทิตตา ๑๘/๒

สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาตินั้นเอง ก็ดำเนินหน้าไปล่วงหน้าแล้ว จะจัดเวทีระดับชาติ ในวันที่ ๙ อีกครั้งหนึ่ง และถัดไปก็จะเป็นเวที Focus group ต่อไป และก็จะทำไปอีกระดับชาติอีกครั้งหนึ่ง ในเดือนพฤษภาคม ก็เป็นขั้นตอนที่จะดำเนินการต่อไป อันนี้ก็ขอทราบเรียนในการเบื้องต้นด้วย ขอบพระคุณครับ

ประธาน : ท่านสดศรีครับ

นางสดศรี สัตยธรรม : กราบเรียนท่านประธานคณะกรรมการยก่างนะคะ ดิฉัน สดศรี สัตยธรรม นะคะ ขอเรียนเกี่ยวกับโครงสร้างและหน้าที่รับผิดชอบขององค์กรอิสระ ซึ่งอันนี้ทาง กรรมการมีส่วนร่วมนี้ได้แจ้งว่ามีการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนแล้วว่าจะมีศาลเลือกตั้ง ที่นี้ดิฉันก็เลยคิดว่าน่าจะทำรูปแบบศาลเลือกตั้งมาให้ที่ประชุมได้พิจารณาดูนะคะ ซึ่งในองค์ประกอบของ ศาลเลือกตั้งนี้ ขอดูในส่วนทางด้านซ้ายมือก่อนนะคะ องค์กรอิสระเดิมเราจะมีคณะกรรมการเลือกตั้ง จำนวน ๕ คน แล้วเพื่อควบคุมดำเนินการจัดการเลือกตั้ง แล้วประกาศผลการเลือกตั้งและก็ออกเสียง ประชามติตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญนะคะ นอกจากนี้แล้วก็จะมีคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำจังหวัด ซึ่งทำหน้าที่แทนกรรมการการเลือกตั้งส่วนกลางนะคะ ในการเลือกตั้งและการออกเสียง ประชามติ ซึ่งในหน่วยงานดังกล่าวนี้ก็ยังมีสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งทำหน้าที่งานบริหาร ทั่วไป งานธุรการและก็มีเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งควบคุมงานในส่วนสำนักงานคณะกรรมการ การเลือกตั้ง และก็ดูแล

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

สันทนา ๑๙/๑

วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

ในเรื่องการตรวจสอบและควบคุมกำกับนี้ ทาง กต.กลาง และ กต. จังหวัดจะเป็นคนดูแล ควบคุม ตรวจสอบ โดยมีสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ๗๖ จังหวัด มีหน้าที่บริหารจัดการเลือกตั้งในเขตจังหวัด อำนวยการเลือกตั้งประจำจังหวัด อันนี้ที่เป็นภารกิจของ กต. หรือคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งถ้าหากมีศาลเลือกตั้งแล้วงานส่วนนี้จะเป็นงานส่วนราชการของศาลเลือกตั้ง โดยศาลเลือกตั้งจะประกอบด้วย ศาลเลือกตั้งสูงสุด แล้วก็ศาลเลือกตั้งภาคละ ศาลเลือกตั้งสูงสุดนี้ประกอบด้วยตุลาการศาลเลือกตั้ง ๑๑ คน วินิจฉัยคดีการเลือกตั้ง คือ กต. ทำหน้าที่ในการเลือกตั้งอย่างเดียว ส่วนมีการร้องเรียนเกี่ยวกับการเลือกตั้งอะไรก็ดีขึ้นไปสู่ศาลเลือกตั้งภาคละ ซึ่งมีทั้งหมด ๔ ภาค โดยมีหน้าที่ในการพิจารณาเรื่องใบเหลือง ใบแดงนะคะ เรื่องเกี่ยวกับคดีต่าง ๆ ในส่วนการเลือกตั้ง แล้วเมื่อมีการพิจารณาแล้วก็จะขึ้นอุทธรณ์ไปสู่ศาลเลือกตั้งสูงสุด ซึ่งในส่วนศาลเลือกตั้งสูงสุดนี้จะเป็นการวินิจฉัยคดีการเลือกตั้ง และก็ยุติที่ศาลเลือกตั้งสูงสุดอันนั้นนะคะ เหตุผลในการที่ควรจะต้องมีศาลเลือกตั้งในระบบศาลเลือกตั้งคู่ แทนที่จะใช้แนวการดำเนินงานของศาลฎีกาหรือศาลชั้นต้นในระบบศาลยุติธรรมแล้ว ก็เนื่องจากว่าภารกิจของศาลฎีกา โดยเฉพาะคดีที่ท่านทำอยู่นี้ก็ยังค้างพิจารณาเฉพาะปีนี้ก็ประมาณ ๒๐,๐๐๐ เรื่อง ส่วนศาลชั้นต้น ศาลยุติธรรมในระดับศาลจังหวัดต่าง ๆ ก็ยังมีภารกิจที่จะต้องทำคดีอื่น ๆ อีกจะเป็นจำนวนมาก แล้วยังค้างพิจารณากันเป็นจำนวนมาก แล้วก็ในการที่จะให้ศาลยุติธรรมทำหน้าที่เกี่ยวกับทางด้านเลือกตั้ง ซึ่งมันจะต้องมีการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้องแล้ว การตรวจสอบอำนาจทั้ง ๓ ส่วนนี้ก็จะทำกันไม่ได้เป็นระบบอย่างระบอบประชาธิปไตยทั่ว ๆ ไป คือระบอบประชาธิปไตยแล้ว องค์การทั้ง ๓ ส่วนก็คือ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ และฝ่ายตุลาการจะต้องตรวจสอบกันได้ แต่ถ้าให้ศาลยุติธรรมมาทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง เกี่ยวข้องกับการเมืองแล้ว ระบบงานของศาลยุติธรรมจะเปลี่ยนแปลงไปทันที เพราะฉะนั้นจึงควรจะมีองค์กรอิสระเป็นศาลคู่ในระบบคู่กับศาลยุติธรรมคือ ศาลเลือกตั้ง ตาม Chart ที่ได้เรียนให้ทุกท่านได้ทราบแล้วนะคะ

นอกจากนี้แล้วในส่วนการดำเนินคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองแล้ว การให้ ป.ป.ช. ดำเนินการ ก็คิดว่า ป.ป.ช. ท่านก็มีภารกิจมาก จะเป็นไปได้ไหมให้ผู้เสียหายซึ่งเป็นประชาชนทั่ว ๆ ไปสามารถฟ้องร้องนักการเมือง หรือผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่ถูกกล่าวหาว่าร้ายวณผิดปกติได้ โดยผ่านคณะกรรมการอัยการสูงสุด ซึ่งท่านจะต้องเป็นหน่วยงานที่อิสระ ไม่ขึ้นอยู่กับกระทรวงยุติธรรม อันนี้จากรูปแบบของ ป.ป.ช. ในรูปแบบตามรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ทางด้านซ้ายมือเป็นรูปแบบการดำเนินการของ ป.ป.ช. ซึ่งกว่าจะผ่านไปถึงศาลฎีกาแผนกคดีอาญานักการเมืองแล้ว ต้องใช้ระยะเวลายาวนาน แล้วก็คดีขึ้นสู่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญานักการเมืองนี้มีเพียง ๔ - ๕ เรื่องเท่านั้น แม้ว่าตั้งมาแล้ว ๕ ปีก็ตาม แต่ก็มีคดีเข้าสู่การพิจารณาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญานักการเมืองเป็นจำนวนน้อยมาก อันนี้ถ้าหากให้ราษฎรฟ้องเป็นผู้เสียหายแล้ว ผู้ที่กลั่นแกล้งเอามูลคดีขึ้นมาคือคณะกรรมการอัยการสูงสุดที่จะ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

สันทนา ๑๙/๒

ดำเนินการกลั่นกรองทำหน้าที่คล้าย ๆ ป.ป.ช. แต่ก็ดำเนินการว่าทุกคดีเมื่อเห็นว่ามีมูลแล้วก็จะ
ดำเนินการสู่ศาลคดีการเมืองทันที โดยไม่ต้องผ่านคณะกรรมการ ป.ป.ช. อีกต่อไป แล้วก็ไม่ต้องผ่าน
คณะกรรมการในส่วนใดส่วน แล้วจากผู้เสียหายก็มาสู่คณะกรรมการอัยการสูงสุด แล้วก็ยื่นฟ้องต่อศาล
คดีการเมือง _____

- ๒๐/๑

วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

ซึ่งศาลคดีการเมืองนี้จะเป็นองค์กระอิสระตามกฎหมายรัฐธรรมนูญมีตุลาการ ๙ คนนะครับ ประกอบด้วย ประธานศาลคดีการเมือง จำนวน ๑ คน ตุลาการศาลคดีการเมือง จำนวน ๘ คน โดยที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา เลือกแล้วได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง อันนี้ก็ค่อนข้างจะเป็นรูปแบบหนึ่งที่น่าจะนำเสนอต่อประชาชนได้ว่า ถ้าเรามีองค์กรในลักษณะแบบนี้เป็นศาลคู่กับศาลยุติธรรมแล้วจะให้ความเป็นธรรมกับประชาชนได้แค่ไหน เพียงไร อันนี้เป็นเพียงข้อเสนอแล้วก็ขอให้ช่วยพิจารณาด้วยว่าความเป็นไปได้ของ ๒ รูปแบบนี้จะเป็น ได้หรือไม่ละคะ ในสไลด์ทั้ง ๒ แผ่นนี้ได้แจกทุกท่านแล้ว ขอให้ช่วยโปรดพิจารณาอีกครั้งหนึ่งว่า ความเป็นไปได้ขององค์กระอิสระทั้ง ๒ ศาลนี้จะทำได้หรือไม่ อันนี้ก็ทราบเรียนต่อที่ประชุม ขอขอบคุณ ค่ะท่าน

ประธาน : อีก ๓ ท่านนะครับ ท่านวิทยา ท่านวิจิตร และท่านมาลีรัตน์ครับ เชิญครับ

นายวิทยา งานทวี : ขอขอบคุณครับ ท่านประธานครับ ผม วิทยา งานทวี ก่อนอื่นผม

ก็ต้องขอชื่นชมนะครับ จริง ๆ อยากให้กำลังใจกับคณะกรรมการประสานการมีส่วนร่วมที่มีผลงานออกมา ในระยะเวลาอันสั้น แต่อย่างไรก็ตามก็ขออนุญาต Comment บางส่วนเพื่อจะได้มีสาระที่จะให้ มันเกิดเป็นประโยชน์สูงสุด จริง ๆ สิ่งที่ผมอยากจะพูดท่านเจริญกับท่านดอกเตอร์วรพลได้พูดไป สรุปพอสมควร ผมก็เลยสับสนว่าท่าน Comment หรือจะให้ผม Comment กันแน่ เพราะว่าจริง ๆ แล้ว อยากจะให้เห็นว่าสิ่งที่เป็นอยู่น่าที่จะมีการปรับปรุงซึ่งท่านได้พูดไปแล้ว แต่สิ่งหนึ่งที่ผมอยากจะทบทวน อีกนิดหนึ่งก็คือว่าที่ผ่านมาจากประสบการณ์ที่เข้าไปมีส่วนร่วมในจุดต่าง ๆ ผมเข้าใจว่าที่มาข้อมูล ก็คงคล้ายกับที่ท่านเจริญพูด คือคนที่มาส่วนใหญ่ก็คือคนที่สนใจการเมือง จะเรียกได้ว่า จริง ๆ คือ นักการเมืองเสียส่วนใหญ่ที่อยู่ในเวทีเกือบทั้งหมดที่สัมผัส เพราะฉะนั้นผมอยากจะเรียนว่ากลุ่มสาขาอาชีพ เป็นสาระสำคัญนะครับที่จะทำให้ข้อมูลนี้มันมีความถูกต้อง โดยเฉพาะพลังเสียงที่อยู่ในสังคมที่อาจจะยังไม่คิดว่ารัฐธรรมนูญนี้จะมีประโยชน์อะไรกับการเปลี่ยนแปลงของเขา แต่ด้วยแบบสอบถามปัจจุบัน ตามที่ท่านวรพลได้พูดนะครับก็คือว่า ปัจจุบันนี้การร่างรัฐธรรมนูญมันควรจะเป็นการมองทุกอย่าง ในองค์กรรวมก่อนที่จะไปสู่การแก้ปัญหาต่าง ๆ แต่ปัจจุบันแบบสอบถามเราไปเป็นการแยกส่วน เพราะฉะนั้น การที่จะตอบประเด็นปัญหาต่าง ๆ เหมือนกับโดนชี้นำ แล้วก็ยังไม่รู้เลยว่าคำตอบนั้นมันจะไปมีผลส่วนอื่น หรือไม่อย่างไร เพราะฉะนั้นคนที่ตอบก็คงสับสนพอสมควร แม้แต่ถ้าให้ผมตอบเองผมเองก็คิดว่าคำตอบ ที่ผมเขียนไปในแบบสอบถามมันไม่ได้ตอบสนองกับสิ่งที่ผมคิด โดยเฉพาะในเรื่องเนื้อหาสอบถามที่ถามว่า เรื่องท้องถิ่น ผมถามว่าการสัมผัสเวลาทุกคนพูดท้องถิ่น ทุกคนคงจะมองในลักษณะของเทศบาลเมือง ซึ่งถ้า พูดแล้วเทศบาลเมืองมันมีอยู่ประมาณ ๗๖ แห่งเท่านั้นเอง คุณสมบัติ คุณภาพใช้ได้ พอพูดท้องถิ่น การกระจายลงไปมันก็ดี ทุกอย่างมันควรจะเป็นอย่างนั้น แต่ท่านครับท้องถิ่นประกอบด้วย ๗,๐๐๐ กว่าแห่ง ของ อบต. ซึ่งกำลังจะเป็นเทศบาลตำบล แล้วต่อมาอะไรเกิดขึ้น คราวนี้ผมอยากจะเรียนถามว่ามาตรฐาน

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

สายชล ๒๐/๒

ที่เรากำลังถามว่าท้องถิ่นปัจจุบันเรามีการกำหนดคุณสมบัติมาตรฐานลงไปหรือยัง เพื่อที่จะได้ชัดเจน เวลาเราสอบถามว่ากระจายอำนาจสู่ต่าง ๆ นี้จะทำอย่างไร ส่วนไหนเหมาะสม ส่วนไหนไม่เหมาะสม ผมคิดว่าเรื่องพวกนี้ถ้าไม่มองประเด็นทั้งหมดให้ชัดเจนแล้วก็ให้เขาไปเสนอความคิดมาแล้วก็ตัดสินใจ อันนี้อาจจะไม่ค่อยจะสอดคล้อง ซึ่งท่านเจริญเมื่อสักครู่นี้ก็พูดไปหลายประเด็นนะครับ ผมคิดว่าเป็นเรื่องที่ถูกต้อง แล้วก็ส่วนหนึ่งก็คือถ้าแบบสอบถามนี้จะจำกัดอยู่แต่เฉพาะเรื่องของนักการเมือง อันนี้ก็ยังไม่ถูกต้องใหญ่ เพราะจริง ๆ ควรจะมองว่าจะทำให้ประชาชนทั้งหมดได้ประโยชน์อะไรบ้างก็ได้พูดกันไปแล้ว ผมเห็นด้วย แต่ผมแทนที่จะขอให้พวกยกย่องรัฐธรรมนุญเป็นผู้เสนอส่วนนี้ ผมคิดว่าคณะกรรมการประสานการมีส่วนร่วมมีหน้าที่อยู่แล้วที่จะไปสัมผัส แล้วก็ทำอย่างไรให้ข้อสอบถามนั้นให้มันมีความครอบคลุม ชัดเจน โดยเฉพาะในส่วนของกลุ่มสาขาอาชีพ แล้วก็พลังเงียบที่นั้งอยู่ที่บ้านให้เขาออกมาแล้วก็มาสนใจตรงนี้มากกว่าคนที่มืบทบาทในส่วนของการเมืองอย่างเดียว

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ

นิเวศ ๒๑/๑

วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

แล้วก็เนื้อหาถ้ากระจายได้ผมมั่นใจว่ามันจะได้เป็นแบบสอบถามที่ดีแน่นอน เพราะมันจะสามารถทำให้การขับเคลื่อน แล้วก็แนวทาง อย่างน้อยท่านก็สร้างประชาธิปไตยให้เกิดกับการที่ประชาชนออกมามีส่วนร่วมในส่วนนี้ ขออนุญาต Comment เท่านั้นครับ

ประธาน : ขอเชิญท่านวิจิตร แล้วก็ท่านมาลีรัตนันะครับ

นายวิจิตร วิชัยสาร : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ เรียนทางท่านกรรมการวิสามัญที่เคารพ แล้วก็ขอขอบคุณที่ได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ ซึ่งผมก็เข้าใจนะครับ ว่างานได้มาในระยะสั้น แล้วก็ดูจำนวนข้อมูลก็ ๗๐๐ กว่าราย แต่อย่างไรก็ดีในส่วนของความเห็นนั้นจะไม่พูดซ้ำกับที่คุณวิทยาพูดนะครับ ในเรื่องของประเด็นคำถามอะไรต่าง ๆ แต่กลุ่มคนที่เห็นสอดคล้องกับคุณวิทยาคือกลุ่มคนนั้นอย่างที่เราเรียนแล้ว ผู้ที่สนใจก็คือผู้ที่อยู่กับการเมือง ในประเด็นที่มองอยู่ขณะนี้นะครับ ถ้าหากว่ามองผิดพลาดไปก็ขออภัย แล้วก็พื้นที่ก็จะเป็นพื้นที่ที่อยู่ในเขตเทศบาล เวทีจะอยู่ในเขตเทศบาลเป็นส่วนใหญ่ เพราะฉะนั้นในความเห็นของผมอยากเสนอว่า ถ้าเวทีออกสู่ชนบท ในชนบทคืออย่างน้อยชาวบ้านกลุ่มผู้นำแต่ละภาคส่วนที่อยู่ในชนบทอาจจะมีความเห็นสอดคล้องหรือไม่สอดคล้อง ความเห็นก็จะครอบคลุมทั้งพื้นที่ แล้วก็บุคคลที่พอที่จะให้ความเห็นและมีความสนใจในการบ้านการเมืองอยู่ในกลุ่มชนบทอีกมากมายเช่นกัน ผมคิดว่าถ้าลองเปลี่ยนพื้นที่ลงสู่เวทีออกสู่ชนบทก็น่าจะได้ประเด็นที่เพิ่มความชัดเจน ถึงผมจะฟังภาพรวมทั้งหมดแล้วนี่นะครับ ฟังจากการรับฟังความคิดเห็นอย่างไม่เป็นทางการโดยส่วนตัวพูดคุยก็ในภาพที่ก็ใกล้เคียงกันอยู่ อย่างไรก็ตามนี่ก็เป็นข้อคิดเห็นเล็ก ๆ น้อย ๆ ซึ่งสอดคล้องสนับสนุนกับที่คุณวิทยาพูดไปโดยไม่อยากจะพูดซ้ำนะครับ

แล้วก็ส่วนที่ ๒ ครับ รัฐธรรมนูญในความเห็นผมส่วนหนึ่งนั่นคือการบริหารบ้านเมืองนั้นเรามีราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ผมขออนุญาตนำคำของคุณสุพจน์ว่า ขณะนี้กำลังจะตัดตอนราชการส่วนภูมิภาคทิ้งไป คือได้ยื่นแต่ส่วนท้องถิ่นทั้งสิ้นเลยครับ ในความเห็นผมภาพรวมน่าจะเห็นส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค แล้วก็ส่วนท้องถิ่น ใส ผมยืนยันว่าผมสนับสนุนการปกครองส่วนท้องถิ่น การมีส่วนร่วมของประชาชนชัดเจน แต่ว่าอยากให้เห็นความชัดเจนของส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นให้ชัดเจน เพราะว่ากรปกครองในส่วนภูมิภาคที่ดูแลงานให้กับนโยบายส่วนกลางนั้นจริง ๆ แล้วผลงานน้อยกว่าปีที่ผ่านมาที่เราทำงานให้กับพี่น้องประชาชนอยู่นะครับ ข้อขัดข้องไม่ได้อยู่ที่จุดอ่อนของการบริหารราชการส่วนภูมิภาค การบริหารราชการส่วนภูมิภาคยังมีความจำเป็นอยู่นะครับ เพียงแต่ว่าส่วนกลางยังไม่ได้มอบอำนาจ แม้แต่งบประมาณก็ไม่ค่อยจะเพียงพอที่จะดูแลพี่น้องประชาชน เพราะฉะนั้นความเป็นเอกภาพไม่มี หากว่าเรากำหนดให้ชัดเจนในการบริหารราชการ ความสัมพันธ์ของส่วนราชการทั้ง ๓ ส่วนที่ชัดเจน แล้วก็ในส่วนของการปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ขณะนี้ก็มี

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

นิเวศ ๒๑/๒

๖,๐๐๐ - ๗,๐๐๐ กว่ารูปแล้วนะครับ จำนวนมากมาย ข้อขัดข้องก็อยู่ที่ด้านการคลังและการบริหารงานบุคคล อยู่ที่การบริหารราชการ ซึ่งเราก็ต้องแก้ตรงนั้นให้คล่องตัวขึ้น เพราะฉะนั้นในความเห็นผมก็มี ความเห็นที่จะเสนอออกไปว่า จังหวัดที่เป็นราชการส่วนภูมิภาคนี้ะครับ ให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล แล้วก็มีเอกภาพในการบริหารงาน สามารถจัดทำค่าของงบประมาณเพื่อประสิทธิภาพในการบริหารงาน ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

- ๒๒/๑

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

โดยหน่วยราชการพลเรือนที่ตั้งอยู่ในเขตจังหวัดก็ให้เป็นราชการส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่นก็บริหาร
ในส่วนท้องถิ่นนะครับ ซึ่งการบริหารถ้ามีเอกภาพก็สามารถที่จะเกื้อหนุนการบริหารทั้งท้องถิ่นภูมิภาค
และส่วนกลาง และก็ผลก็จะตกอยู่ที่พี่น้องประชาชนในภาพรวมครับ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : เหลือท่านสุดท้ายครับ ท่านมาลีรัตน์ครับ

นางมาลีรัตน์ แก้วก่า : ขอบพระคุณค่ะ ท่านประธาน มาลีรัตน์ แก้วก่า กรรมการ
ประสานการมีส่วนร่วมและการประชาคมดี ท่านประธานค่ะ ดิฉันต้องขอบคุณนะค่ะ ที่ให้โอกาสกรรมการ
เราได้มานำเสนอสิ่งที่เราได้รวบรวมมานะค่ะ แต่สิ่งหนึ่งที่ดิฉันอยากจะถือโอกาส โหน ๗ ก็มีโอกาสดำ
นำเสนอกับท่านกรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญโดยตรงนี้ะค่ะ ดิฉันอยากจะรวบรวมข้อกังวลของเวที
ภาคประชาชน ซึ่งดิฉันเองได้มีส่วนไปจัดร่วมด้วยในหลายจุดนะค่ะ

ประการที่ ๑ ที่วันนี้ข้อกังวลที่ยังมีอยู่ของเวทีภาคประชาชนแม้แต่กรรมการรับฟัง
ความคิดเห็นจังหวัดต่าง ๆ ก็กังวลด้วย ก็คือหลังวันที่ ๑๕ มีนาคมเป็นต้นไปนะค่ะ เกรงว่าการนำเสนอ
ความคิดเห็นต่าง ๆ จะไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ของกรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญ อันนี้เป็น
ข้อกังวลโดยทั่วไปดิฉันไปมาหลายจุด ในภาคเหนือดิฉันมีโอกาสพบกับคนทุกจังหวัด อย่างน้อยจังหวัดละ
๑๐ คน ที่ได้มีโอกาสพบ แล้วก็ครบทุกจังหวัด ๑๗ จังหวัดแล้ว ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่วนหนึ่ง
ภาคกลางส่วนหนึ่ง เวทีของผู้หญิงในนามของขบวนของผู้หญิงกับการปฏิรูปการเมือง ซึ่งเราได้้นำข้อเสนอ
นำเรียนท่านประธานที่วันนั้นดิฉันเองต้องกราบขอภัยที่ไม่ได้มาด้วยตัวเองนะค่ะ แต่มีทีมงานที่เป็น
คณะผู้ประสานงานด้วยได้นำเรียนท่านประธานแล้ว ที่เป็นข้อเสนอของขบวนผู้หญิง เพราะฉะนั้นถ้าหาก
มีข้อกังวลตัวนี้อยู่การรับฟังความคิดเห็นของ แม้แต่ตัวกรรมการรับฟังความคิดเห็นจังหวัดต่าง ๆ ก็ยัง
ไม่แน่ใจ ยังตอบคำถามตนเองได้ไม่ชัด ดิฉันจะยกตัวอย่างที่สกลนคร เราจะจัดเวทีที่ท่านกรรมการ
ยกย่องรัฐธรรมนูญกังวล กราบเรียนท่านเลยว่าในหลาย ๆ จุดทำได้ดีในหลาย ๆ จังหวัดนะค่ะ สกลนคร
เขาจะกระจายเวทีลงไปตามอำเภอต่าง ๆ วันที่ ๙ จัดที่ อำเภอวานรนิวาส จะมี ๓ อำเภอมาร่วมกัน
วันที่ ๑๖ จัดที่อำเภอสว่างแดนดิน มี ๓ อำเภอมาร่วมกัน วันที่ ๑๓ จัดที่อำเภวาริชภูมิก็จะมีประมาณ
๓ - ๔ อำเภอมาร่วมกัน และวันที่ ๓๐ จัดที่อำเภอเมือง อันนี้ดิฉันไม่ได้เป็นกรรมการรับฟังความคิดเห็น
กับเขา แต่ว่าเราติดตาม เราก็ทราบว่า เขาทำงานตลอดเวลานะค่ะ เพราะฉะนั้นถ้าตอบข้อกังวลตรงนี้ได้
ดิฉันคิดว่าน่าจะเป็นประโยชน์ต่อการรับฟังความคิดเห็น

ประการที่ ๒ ที่เป็นข้อกังวลก็คือ ดิฉันคิดว่าอยากจะนำเสนอกับท่านกรรมการยกย่อง
รัฐธรรมนูญไว้ว่า การประสานความคิดเห็นระหว่างที่ท่านยกย่องไปหรือระหว่างที่ท่านไปเก็บตัวหลอม
ความคิดเห็นซึ่งกันและกันในวันที่ ๕ - ๑๐ นี้ ระหว่างนั้นนะค่ะ ในส่วนของการตรวจสอบต่าง ๆ ดิฉันว่าน่าจะมี
ช่องที่ต่อกักได้ตลอดเวลาจากเวทีต่าง ๆ ที่ทางกรรมการเราจะออกไปรับฟังอยู่ก็จะเป็นประโยชน์

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

สถิติมา ๒๒/๒

ต่อท่านด้วย เพราะว่าคงจะไม่มีใครสามารถที่จะไปร่วมกับท่านในวันที่ ๕ - ๑๐ ได้ครบทุกคน แต่จะต้องมี
เวที่อยู่ตลอดเวลา

และสุดท้ายประเด็นที่อันนี้อดีต ส.ว. ประมาณ ๒๙ คน ที่ฝากติฉินนกราบเรียนในวันนี้
ก็คือกังวลเรื่องของรัฐบาลรักษาการในนามของสโมสรรรรมมาภิบาล ซึ่งในสัปดาห์ถัดไปจะพยายามที่จะหา
หลังจากท่านกลับมาแล้ว เราจะหาเวทีที่จะได้มานำกราบเรียนท่านกรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญ
โดยเฉพาะอาจจะเรียนผ่านท่านประธาน ก็คือในส่วนของรัฐบาลรักษาการ ทางสโมสรรรรมมาภิบาลมีแนวคิด
ที่แจ่มชัด เรียนท่านว่าสโมสรรรรมมาภิบาลคือการร่วมตัวของอดีต ส.ว. อยู่ประมาณ ๒๙ คน ที่เราใช้คำว่า
ประมาณ เพราะว่า อย่างท่านรองเสรี วันนี้เป็นรองประธาน สสร. เราก็ไม่นับท่าน ลักษณะนี้นะคะ
หรือบางท่านที่เป็น สสร. อยู่เราก็ให้ท่านทำหน้าที่ สสร. ไป _____

คณะกรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญ

เพทหาย ๒๓/๑

วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

รัฐบาลรักษาการที่เรามีความเห็นเป็นมติร่วมกันนะคะ ก็คืออยากจะให้รัฐบาลรักษาการไม่ใช่พรรคการเมือง เพื่อจัดการได้เปรียบ เสียเปรียบในการเลือกตั้ง ทำให้การเลือกตั้งเป็นธรรมและสุจริตอย่างแท้จริง ไม่มีการใช้ทรัพยากรใด ๆ ของภาคประชาชนไปใช้เอื้อต่อตัวเองรวมทั้งใช้ข้าราชการด้วย อันนี้เป็น ประการที่ ๑

ประการที่ ๒ สโมสรรรมาภิบาลยืนยันหลักการนายกมาจาก ส.ส. นะคะ เป็นหลักใหญ่ ส่วนอื่น ๆ นั้นจะได้นำเสนอท่านต่อไปคะ กราบขอบพระคุณคะ

ประธาน : ขอขอบพระคุณนะครับสำหรับทุกท่านในคณะกรรมการวิสามัญ ประสานการมีส่วนร่วม ที่กรุณาช่วยนำข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้ไปรับฟังมาให้พวกเราทราบ และผมได้ เรียนไปตอนต้นแล้วว่าข้อคิดเห็นต่าง ๆ ที่รับฟังมานั้นเราจะได้นำมาให้ทางการทำงานของอนุกรรมการ กรอบ ๑ กรอบ ๒ กรอบ ๓ รับไปดู และเมื่อมาถึงประเด็นตรงไหนว่าอย่างไรผมจะถามเองว่าเรื่องอย่างนี้ ประเด็นนี้ทางฝ่ายภาคประชาชนที่เรารวบรวมมาได้เขามีความเห็นกันอย่างไรบ้าง เพื่อจะได้นำมาประกอบ การพิจารณา แต่ผมก็ต้องเรียนไว้ก่อนว่าทุกสิ่งทุกอย่างนั้นขึ้นอยู่กับเหตุและผล เหตุผลและก็ความ เหมาะสมถูกต้องกับสภาวะหรือสังคมไทยนะครับ คือเราคงไม่สามารถที่จะรับทุกเรื่องมาบรรจุได้ มิฉะนั้นรัฐธรรมนูญฉบับนี้จะยาวตั้งแต่เชียงใหม่ถึงสุโขทัย-ลก ซึ่งคงไม่มีใครเดินทางไกลอย่างนั้น ประชาชนก็เหนื่อย เพราะฉะนั้นเราจะทำงานรับฟังความเห็นให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้แล้วมากล้นกรอง เลือกลงเหตุผลส่วนใหญ่ว่าเป็นอย่างไร ก็ต้องเรียนท่านไว้ก่อน แต่อย่างไรก็ตามการรับฟังจากเสียง ส่วนใหญ่ของประชาชนเป็นสิ่งจำเป็นมากในการร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ เพราะฉบับ ปี ๒๕๕๐ กับ ปี ๒๕๔๐ ไม่เหมือนกันในสภาพการณ์ของบ้านเมืองนะครับ ขอขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณามาและคงได้พบกันอีก นะครับ ตามกำหนดที่เรานัดหมายกันไว้ แต่อย่างไรก็ตามในระหว่างที่ยังไม่ถึงวันที่กำหนดนัดหมายท่านมี อะไรที่จะประสานโดยตรงหรือมีความเห็นอย่างไร จะประสานโดยตรงกับทางด้านประธานอนุกรรมการ หรือว่าตัวผมเอง หรือท่านรองประธานของกรรมาธิการยกย่องรัฐธรรมนูญ แม้กระทั่งเลขาธิการ สมคิด เลิศไพฑูรย์ นะครับ ประเดี๋ยวท่านจะเข้าใจมิตคิดว่ามาโผล่ที่นี่อีกแล้วนะครับ ขอเรียนท่านอย่างนี้ มีท่านคิวจะขอพูดเสร็จแล้วก็จะมาถึงท่านเกริกเกียรติ นะครับ

นายคิวะ แสงมณี : ท่านประธานที่เคารพครับ ในนามคณะกรรมการขอกราบ ขอบพระคุณที่ท่านประธานและคณะกรรมการได้ให้ข้อคิด ข้อเสนอแนะ ซึ่งเราจะนำไปปรับปรุงแก้ไข ในเวทีต่าง ๆ ซึ่งขณะนี้เรามีเวทีเกือบทุกวันในทุกจังหวัดนะครับ ซึ่งเราได้แจกเอกสารเรื่องตารางกำหนด เวทีต่าง ๆ ไว้ทุกจังหวัด เพื่อกรรมาธิการยกย่องรัฐธรรมนูญมีโอกาสผ่านจังหวัดไหนก็สามารถที่จะไปดูเวที เหล่านั้นได้ ข้อคิดเห็นทั้งหมดพวกเราจะรับนำไปแก้ไข และก็ในระหว่างที่ท่านกำลังยกย่องรัฐธรรมนูญ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

เพทชาย ๒๓/๒

อยู่ นั้น ถ้าหากว่ามีประเด็นอะไรเพิ่มเติมก็กรุณาได้บอกกับคณะกรรมการของเรา ซึ่งเราจะได้รับนำไปแจ้ง
ให้กับเวทีในต่างจังหวัดได้รับทราบ ขอขอบพระคุณที่คณะกรรมการหลายท่านได้ให้กำลังใจพวกเรา ทำ
ให้พวกเราไม่รู้สึกน้อยใจที่จะลาออก เพราะฉะนั้นเราก็มีกำลังใจในการที่จะทำงานชิ้นนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์
มากที่สุดแก่คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญต่อไปครับ กราบขอบพระคุณครับ

- ๒๔/๑

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

วัดนี้ ๒๔/๑

ประธาน : ท่านคิดจะพูดได้ทันสมัย ขอเชิญท่านอาจารย์เกริกเกียรติครับ

ศาสตราจารย์เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม : ขอบขอบคุณท่านประธาน ผม เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม ขออนุญาตใช้เวลาสั้น ๆ ที่จะตอบข้อกังวลของท่านมณีนีระครับ เรื่องรัฐบาลรักษาการนี้ ในชุดที่ ๒ นี้ได้พูดกันแต่ยังไม่ลงรายละเอียด แต่แนวคิดก็คือออกมาในแนวที่ท่านเสนอ คิดว่าหลังจากกลับจากชะอำนี้กรอบชุด ๒ อาจจะเชิญท่านมาให้ความคิดเห็นกับชุดของเรา เพราะฉะนั้นอันนี้ท่านสบายใจได้ว่าเราไม่ลืม นะครับ อันนี้กำลังจะทำอยู่แล้วก็หลายสิ่งหลายอย่างที่เราคิดว่าเราทำได้แต่อย่างไม่ได้รายงานที่ประชุม ที่นี้อีกประเด็นหนึ่งขออนุญาตท่านประธานก็คือว่า ท่านมีความกังวลว่าหลังวันที่ ๑๕ มีนาคม แล้วการรับฟังความคิดเห็นจะไม่มี ความหมาย ขออนุญาตบอกว่าในความเห็นส่วนตัวบอกไม่ใช่ คือถึงแม้หลังวันที่ ๑๕ เราก็ยังรับฟังตลอดเวลา ผมคิดว่า การรับฟังจนถึงนาทีสุดท้ายก่อนที่เราจะยกย่องสำเร็จ ออกไป เราก็ฟังถ้ามีเหตุมีผลที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมเราก็พร้อมที่จะรับฟังแล้วก็ปรับในร่างของเราครับ ขอบขอบคุณครับ

ประธาน : ก็ขอขอบพระคุณทุกท่านนะครับ แล้วก็คงได้พบกันอีกครั้ง ขอขอบพระคุณ ผมจะได้หารือประชุมกรรมการยกย่องรัฐธรรมนุญต่อไปนะครับ สำหรับคณะกรรมการยกย่อง รัฐธรรมนุญของเราก็ได้เข้ามาวาระการรับรองบันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑๒ ไปนะครับ ก็ขอได้พิจารณา ในเรื่องนี่ก่อนที่จะเข้าไปสู่ในความเห็นหน้าของกรอบที่ ๓ นะครับ บันทึกการประชุมมีอยู่ในมือท่านแล้ว นะครับเพื่อความสะดวกท่านมีอะไรจะแก้ไขก็ขอ ผมจะว่าเป็นหน้าไปครับ หน้า ๑ หน้า ๒

นายธนพิชญ์ มุลพฤกษ์ : ขออนุญาตท่านประธานนิดเดียวครับ ชื่อผมสะกดผิดครับ ธนพิชญ์ครับ

ประธาน : เจ้าหน้าที่คงแก้ไขนะครับ หน้า ๓ หน้า ๔ หน้า ๕ หน้า ๖ หน้า ๗

นายพิสิฐ ลีอาธรรม : กราบเรียนท่านประธานครับ ผม พิสิฐ ลีอาธรรม ในหน้า ๗ นี้ นะครับ ข้อ ๕ ผมได้อภิปรายในประเด็นที่ว่าไม่ควรจะมีการเลือกตั้งในต่างประเทศ เพราะว่าสิ้นเปลือง ค่าใช้จ่ายมาก แต่ในที่นี้เขียนตรงกันข้ามกันครับ กลับกันเลยทำให้มีการเลือกตั้ง แต่ว่าประเด็นที่ผมเพิ่มเติม ไปก็คือว่า แต่ประชาชนคนไทยที่อยู่ต่างประเทศควรได้รับการคุ้มครองสิทธิเขาด้วยเวลาที่เขาคงทุกข์ ได้ยาก

ประธาน : ครับก็ขอให้แก้ไขด้วยนะครับ หน้า ๘ หน้า ๙ และหน้า ๑๐

นายอัศวิน สุมาวงศ์ : ท่านประธานครับ ผมไม่มีในหน้าอื่นแต่ว่ามีข้อที่ผมคิดว่า ผมได้ยกประเด็นขึ้นมาว่า การเลือกตั้งนั้นจะเป็นหน้าที่หรือเป็นสิทธิแต่ไม่ปรากฏอยู่ในการสรุป

ประธาน : เชิญท่านสุพจน์ครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

วัดนี้ ๒๔/๒

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับ ผม สุพจน์ ไข่มุกด์ ครับ ในหน้า ๗ ครับ ในเรื่อง
ของประชาชนที่อยู่ต่างประเทศ ที่ผมเห็นค่านที่ผมบอกว่าควรจะได้รับสิทธิการเลือกตั้งด้วย แต่ว่าจะให้สิทธิ
เฉพาะบุคคลที่เสียภาษีให้รัฐเท่านั้นแล้วก็มีบางท่านบอกว่าควรเพิ่มเติมว่า บุคคลที่บริจาคเงินให้แก่
ประเทศไทยหรือว่าให้แก่องค์กรการกุศลอะไรทำนองนั้นด้วยนะครับ จำได้ว่าเป็นอาจารย์ศรีราชานะครับ

รองศาสตราจารย์ศรีราชว เจริญพานิช : ท่านประธานครับ ผมหมายถึงการที่คนเหล่านั้น
ส่งเงินกลับเข้าประเทศครับ ในรูปแบบต่าง ๆ คือเป็นผลประโยชน์ของประเทศจึงจะให้สิทธิครับ

นายคมสัน โพธิ์คง : ผมได้อภิปรายไว้หลายประเด็นครับ แต่ก็ไม่ได้ปรากฏในฉบับบันทึก
การประชุมครับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นเรื่องของการแปรรัฐวิสาหกิจในสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน
นี่นะครับที่ควรจะมีการบัญญัติไว้ด้วยนะครับ อันนี้ผมได้แก้ไขข้อความแล้วส่งให้ฝ่ายเลขานุการแล้วครับ
จะขอเติมไว้ในหน้า ๙ ตอนสุดท้ายครับ

ประธาน : สำหรับเรื่องที่ยกยอขมานี้ผมขอฝากท่านเลขาสมัครนะครับ ลองไปพิจารณา
ดูในฝ่ายเลขานุการปรับปรุงแก้ไขให้เป็นไปตามที่ได้มีผู้เสนอครับ ก็เป็นอันว่าบันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑๒
ได้รับรองในที่ประชุมในวันนี้ด้วยนะครับ ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ที่ได้ทำบันทึกประชุมเรียบร้อยแล้ว
สุดท้ายนี้ครับ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

วชิราภรณ์ ๒๕/๑

ระเบียบวาระสุดท้ายนะครับ ระเบียบวาระสุดท้ายเป็นเรื่องความคืบหน้าของกรอบที่ ๓
นะครับ ขอเชิญท่านประธานกรอบที่ ๓ ครับ

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) วิชา มหาคุณ : ขอบพระคุณครับ ท่านประธานที่เคารพ
ผม วิชา มหาคุณ ครับ ผมคิดว่าวาระนี้จะถูกตัดตอนไปเรียบร้อยแล้วนะครับ เพราะว่ากำลังจะหมดเวลา
ครับ ผมขอสรุปประเด็นที่มีการพิจารณาเมื่อวันพุธที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ คือเมื่อวานนี้ ซึ่งได้ทำ
รายละเอียดให้แล้ว ซึ่งขอขอบคุณทางฝ่ายเลขานุการที่ได้ทำอย่างรวดเร็วนะครับ เพราะว่ามีเวลา
ช่วงสั้นมาก ผมขอสรุปเฉพาะประเด็นที่ได้มีการปรับปรุงแก้ไขนะครับ โดยมีมติตามที่ให้มีผู้ทักท้วง
ในที่ประชุมนี้ โดยเฉพาะเพื่อนรักของกระผม ขอภัยที่เอ่ยนาม คือท่านดอกเตอร์สุพจน์ ไข่มุกด์
ที่กล่าวหาว่าไปตัดตอนอะไรท่านเยอะแยะเลย ท่านบ่นด้วยความน้อยอกน้อยใจ รวมทั้งท่านอื่นด้วย
นะครับว่าในองค์ประกอบของศาลรัฐธรรมนูญทำไมถึงไม่มีผู้ทรงคุณวุฒิในด้านสาขารัฐศาสตร์หรือ
รัฐประศาสนศาสตร์ มติก็ให้เพิ่มนะครับ โดยแบ่งจากผู้ทรงคุณวุฒิสถาบันนิติศาสตร์ครับ คือเดิม
สาขานิติศาสตร์ ๓ ท่าน ซึ่งจะต้องมีความรู้ความเชี่ยวชาญทางด้านนิติศาสตร์อย่างแท้จริง ก็ให้เหลือ
๒ ท่าน อีก ๑ ท่านก็จะเป็นผู้ทรงคุณวุฒิสถาบันรัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์ ซึ่งจะต้องมีความรู้
ความเชี่ยวชาญทางด้านนิติศาสตร์หรือการบริหารราชการแผ่นดินอย่างแท้จริง ๑ ท่าน แม้จะอยู่ใน
สาขารัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์ แต่ให้มีความรู้เชี่ยวชาญทางด้านนิติศาสตร์แถมอยู่ด้วยก็เพราะว่า
มันจะเป็นประเด็นปัญหาที่เกี่ยวกับการวินิจฉัยในข้อกฎหมายเป็นส่วนใหญ่นะครับ ก็เลยเพิ่มตรงนี้นะครับ
ก็คงจะไม่ใช่เรื่องใหญ่อะไร อันนี้เป็นเรื่องรายละเอียดมากกว่า

เรื่องที่มีการพิจารณาอีกเรื่องหนึ่งซึ่งเป็นเรื่องใหญ่ แล้วคิดว่าทางคณะกรรมการ
ยกย่องรัฐธรรมนุญหลายท่านก็เป็นห่วงเป็นกังวล กลัวว่าจะมีการเคลื่อนไหวที่ไม่พึงพอใจจาก
ประชาชนนั้นเราก็ได้นำกลับมาพิจารณาก็คือการตัดตอนคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
นะครับคือการควบรวมกับผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ผมขอเรียนว่าเหตุที่เรามีการเปลี่ยนแปลงมตินี้
ไม่ใช่เป็นเพราะท่านอาจารย์ศรีราชาหวาดกลัวต่อการเคลื่อนไหวนะครับ หรือคณะกรรมการรู้สึก
สะดุ้งนะครับ ก็กลัวจะมีการเดินขบวนหรืออะไรในทำนองอย่างนั้นนะครับ แต่ว่าที่เรามีการเปลี่ยนแปลงนี้
ก็ด้วยเหตุด้วยผลว่าเรารับฟังเสียงส่วนใหญ่จากประชาชนก็เป็นเช่นนั้นว่าต้องการให้คงองค์กรนี้อยู่
เพียงแต่ว่าต้องการที่จะให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพราะว่าองค์กรนี้มีความอ่อนแอพอสมควรตามรัฐธรรมนูญ
เดิม ก็จึงให้คงองค์กรนี้ไว้ต่อไปตามเดิมแต่ปรับอำนาจหน้าที่ให้ชัดเจนยิ่งขึ้นครับ โดยให้องค์กรสามารถ
เข้าไปร่วมหรือฟ้องคดีเองได้ รวมทั้งยื่นคำฟ้องต่อศาลเพื่อให้มีการสั่งเกี่ยวกับการคุ้มครองชั่วคราวได้ครับ

สำหรับผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภานั้นแม้ว่าจะไม่ได้ควบรวมแล้วก็เห็นว่าต้องมี
ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยเฉพาะเราเห็นสมควรเพิ่มจาก ๓ ท่านเป็น ๕ ท่านเพื่อให้ทำงานให้ครอบคลุม

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

วชิราภรณ์ ๒๕/๒

วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

ในเรื่องที่เกี่ยวกับการตรวจสอบของการใช้อำนาจรัฐที่เพิ่มเติมนครับให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น แล้วให้มี
ประธานด้วย คือให้มีตำแหน่งประธานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ไม่ใช่ล่อย ๆ อยู่ ๓ ท่านนครับ
ซึ่งท่านอาจารย์ศรียาชาในฐานะที่อยู่ร่วมในการปฏิบัติงานก็เห็นว่ามันขาดประสิทธิภาพ คือไม่มีผู้
รับผิดชอบโดยตรงในงานนี้นะครับ -----

- ๒๖/๑

คณะกรรมการยกย่องรางวัลรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

หน้า ๒๖/๑

ส่วนเรื่องอื่น ๆ ก็จะมีเรื่องที่สำคัญอันหนึ่งก็คือเรื่องของการตรวจสอบกระบวนการยุติธรรม ซึ่งเราเห็นแล้วว่ากระบวนการยุติธรรมของเรามีความยุ่งเหยิงและมีความอ่อนแอที่สุด ทำให้ประชาชนได้รับผลกระทบจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐในด้านของกระบวนการยุติธรรมในทางอาญานะครับ เราให้ชัดเจนว่าเป็นกระบวนการยุติธรรมทางอาญานะครับ ก็คือตั้งแต่ชั้นตำรวจที่จะต้องมีการปฏิรูป พนักงานอัยการ แล้วก็ศาล แล้วก็ราชทัณฑ์ ซึ่งจะต้องมีการตรวจสอบ ก็เห็นสมควรให้มีคณะกรรมการอิสระเพื่อการตรวจสอบและปฏิรูปการใช้อำนาจ คุณภาพของกระบวนการยุติธรรมในทางอาญา เพื่อให้มีการวางระบบให้ชัดเจน แต่ว่าไม่ใช่ว่าลงไปตรวจสอบแบบเดียวกับทางผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา แต่ว่าให้เป็นผู้ที่มีข้อเสนอแนะ แล้วก็วางแนวทางให้ ชี้นำในเรื่องของระบบทั้งระบบในกระบวนการยุติธรรมในทางอาญา เพราะว่าทางผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาจะเป็นผู้ที่ตรวจสอบแต่ละบุคคลในการกระทำของบุคคลที่กระทำโดยมิชอบซึ่งได้รับการร้องเรียนมา แต่ว่าของเราดูในแง่ของการทำงาน ว่าการทำงานนั้น ไม่มีประสิทธิภาพหรือไม่มีความพออย่างไร แล้วก็เสนอแนะแนวทางที่ถูกต้อง แล้วก็รายงานโดยตรงต่อรัฐสภา เพื่อให้มีการแก้ไขกฎหมายหรือแก้ไขระเบียบ ข้อบังคับ หรือว่ามีการปรับปรุงในส่วนของงานแต่ละอย่าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เราเห็นด้วยกับประชาชนทั้งหลายที่ร้องมาว่า อำนาจในการจับกุม กับสอบสวนไม่ควรจะอยู่ในกระบวนการเดียวกัน และพนักงานอัยการควรจะควบคุมกระบวนการสอบสวนทั้งหมด เพื่อที่จะให้เกิดความเป็นธรรมกับประชาชนอย่างแท้จริงครับ ก็เป็นสิ่งที่เราได้มีการปรับปรุงให้ชัดเจนยิ่งขึ้นนะครับ

ส่วนในเรื่องที่เห็นกันในข้อที่จะต้องมีการปรับปรุงอีกตอนหนึ่งก็คือ เรื่องของคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม ซึ่งก็มีการเสนอให้ปรับปรุงคณะกรรมการ ก.ต. เดิมที่เราเคยมีมติไว้ให้มีผู้ทรงคุณวุฒิลดหลั่นกันชั้นศาล คือศาลฎีกา จำนวน ๕ ท่าน ศาลอุทธรณ์ จำนวน ๔ ท่าน และศาลชั้นต้น จำนวน ๓ ท่าน ก็ให้ปรับเป็นศาลฎีกา จำนวน ๖ ท่าน ศาลอุทธรณ์ จำนวน ๔ ท่าน แล้วก็ศาลชั้นต้น จำนวน ๒ ท่าน เพื่อให้ผู้ที่มีประสบการณ์ มีคุณวุฒิ แล้วก็มีความได้ดูแลผู้ที่มีอาวุโสน้อยกว่า แต่อย่างไรก็ตาม ก็แล้วแต่ที่จะเป็นการระดมความคิดเห็นต่อไป ส่วน ก.ต. ผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกก็เห็นสมควรให้มาจากวุฒิสภาที่มีการคัดเลือกจากบุคคล ซึ่งไม่เป็นหรือเคยเป็นคณะกรรมการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม อันนี้ก็ไปทำตามหลักการเดิมครับ ผมก็ขอสรุปที่มีการเปลี่ยนแปลง พัฒนาจากรายที่แล้วดังนี้ครับ
ขอบคุณครับ

ประธาน : ขอเชิญท่านประพันธ์ก่อนครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : กราบเรียนท่านประธานครับ กระผม ประพันธ์ นัยโกวิท

กรรมการครับ ในเอกสารแผ่นขวางที่หน้า ๑๔ เรื่องวาระการดำรงตำแหน่งของผู้พิพากษาตุลาการที่บอกว่าอาจจะขยายระยะเวลาการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาตุลาการถึงอายุ ๗๐ ปีบริบูรณ์ ผมเข้าใจว่า

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

นภา ๒๖/๒

ปัจจุบันกฎหมายก็ถึงอายุ ๗๐ ปีอยู่แล้ว ผมไม่ทราบว่าอันนี้หมายความว่าอย่างไร เพราะว่าผู้พิพากษา
อาวุโสหรือผู้พิพากษาศาลปกครองก็อยู่ถึง ๗๐ ปีอยู่แล้วนะครับ

- ๒๗/๑

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

เยาวเรศ ๒๗/๑

ในประเด็นที่ ๒ ก็คือว่า ที่มาของประธานศาลฎีกาที่เสนอว่า ให้มีการคัดเลือกจากที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกานี้ะครับ ผมยังไม่ค่อยสนใจว่าเป็นเพราะอะไรจึงเปลี่ยนแปลงหลักการ เพราะผมคิดว่าในการแก้ไขรัฐธรรมนูญ การที่จะแก้อะไรนี้มันน่าจะต้องมีที่มาว่าเป็นเพราะอะไร เหตุผลว่าเป็นเพราะอะไร อะไรที่ไม่มีปัญหาก็ไม่จำเป็นต้องไปแก้ เพราะไม่ทราบว่าจะดีขึ้นหรือเปล่า เพราะว่าเท่าที่สังเกตมาตำแหน่งประธานศาลฎีกาที่แต่งตั้งกันมาในระบบที่ทำนี่ะครับ นับจากวิธีตุลาการมา ท่านประธานศาลฎีกาท่านที่ผมดูนี่ก็เป็นคนที่ได้รับความเคารพนับถือ รวมทั้งท่านประธานศาลฎีกาท่านปัจจุบันด้วย ไม่ทราบว่าจะเปลี่ยนแปลงหลักการนี้เป็นเพราะเหตุผลใดะครับ

ในหน้าที่ ๑๗ ในส่วนของอัยการ ในข้อ ๔ ประเด็นที่ ๔ อันนี้ต้องขอขอบคุณท่านอนุกรรมการชุดที่ ๓ ที่พูดถึงเรื่องเงินเดือนอัยการว่าจะเหมือนกับมีจุดอ้างอิงกับทางฝ่ายตุลาการ อันนี้เพราะว่าในทางปฏิบัติที่ผ่านมามีปัญหาเยอะมากเลย เพราะว่าคุณสมบัติของอัยการกับตุลาการนี้ปัจจุบันเป็นแบบเดียวกัน การใส่จุดอ้างอิงอันนี้ไว้ก็จะเป็นประโยชน์ เป็นขวัญกำลังใจให้กับผู้ปฏิบัติงาน ในองค์กรกระบวนการยุติธรรม ในส่วนความเป็นอิสระของอัยการ ซึ่งกำหนดเอาไว้ในข้อ ๕ อันนี้ผมเห็นด้วยนะครับ คือที่ผ่านมาฝ่ายการเมืองพยายามแทรกแซงการดำเนินคดีของพนักงานอัยการมาเป็นลำดับ ถ้าหากว่ามีกรณีที่ยากจะดำเนินการกับปรปักษ์ฝ่ายตรงข้ามทางการเมือง ผู้มีอำนาจทางการเมืองก็จะบอกว่า ให้ช่วยสั่งฟ้องไว้ก่อน เราจะสู้อย่างไรให้ไปหลุดที่ศาล ให้ฟ้องไว้ก่อน ถ้าอยากจะช่วยก็บอกให้สั่งไม่ฟ้องหรือให้ถอนฟ้อง ปัญหาอันนี้เป็นปัญหาที่มีมาโดยตลอด ผมอยากจะเสนอว่าอยากจะให้มีบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญนี้ครับ พูดถึงความเป็นอิสระในการดำเนินการของพนักงานอัยการ โดยอาจจะเป็นข้อความทำนองอย่างนี้ะครับว่า พนักงานอัยการมีอิสระในการดำเนินคดีในฐานะทนายแผ่นดิน ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย โดยเขียนทำนองกับมาตรา ๒๔๗ ในรัฐธรรมนูญที่พูดถึงเรื่องตุลาการนะครับ คำว่า ทนายแผ่นดิน นี้เป็นถ้อยคำที่กรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ พระบิดาแห่งกฎหมายไทยได้นิพนธ์เอาไว้ นะครับ ซึ่งอัยการก็ต้องทำและก็ต้องทำให้เป็นไปตามกฎหมายรัฐธรรมนูญด้วย อันนี้เพื่อเป็นหลักให้ฝ่ายการเมืองได้ทราบว่า การที่มาแทรกแซง การใช้ดุลยพินิจในการดำเนินคดีของพนักงานอัยการไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมเป็นการกระทำที่ขัดรัฐธรรมนูญ ในต่างประเทศการแทรกแซงลักษณะนี้มีโทษทางอาญานะครับ เขาถือว่าเป็นการ Obstruction of justice คือขัดขวางกระบวนการยุติธรรม ฝ่ายการเมืองที่ใช้ อำนาจทางการเมืองแทรกแซงก้าวก่ายในกระบวนการยุติธรรมมีโทษทางอาญาด้วย ก็อยากจะฝากประเด็นนี้ไว้ด้วย

ในส่วนในเรื่องศาลเลือกตั้งอะไรต่าง ๆ ที่พูดกันมากก็ดี ผมยังคิดว่าประเด็นนี้ก็ยังไม่ตกผลึกนะครับว่ามันเป็นอย่างไร คือถ้าจะแก้อะไรนี้ก็แก้ด้วยข้อมูล ด้วยเหตุผล ว่ามันปรับปรุงเพราะอะไร ผมยังไม่ชัดเจนเรื่องศาลเลือกตั้งที่ว่านี้ โดยเฉพาะในหน้าที่ ๑๑ ว่า ศาลเลือกตั้งเป็น

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

เยาวเรศ ๒๗/๒

วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

ศาลเฉพาะกิจ ระดมคนมาจากที่ต่าง ๆ จากศาลต่าง ๆ ผมคิดว่าจะทำให้กระบวนการเลือกตั้งนี้มันล่าช้าออกไป เพราะที่ผ่านมามีกรณีเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งนี้ศาลฎีกาทำงานมาได้ดีแล้ว ผมยังไม่เห็นอะไรที่ศาลฎีกาเขาบกพร่อง คดีวินิจฉัยคุณสมบัติของผู้มีสิทธิ คดี ๓๐๐ - ๔๐๐ คดี เท่าที่ผมทราบนี้ศาลฎีกาสั่งเสร็จภายในกำหนดก่อนเลือกตั้งทุกครั้ง ทราบว่ามีเพียงคดีเดียวครับที่ศาลฎีกาสั่งไม่ทัน แต่สั่งไม่ทัน ผลก็คือว่าเป็นการยุติตามนั้น ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งวินิจฉัยไปนะครับ ก็ทำงานมีประสิทธิภาพดีแล้ว ผมไม่ทราบว่าจะเปลี่ยนไปนี้มันจะดีขึ้นหรือเปล่า อันนี้ก็เป็นข้อสังเกตนะครับ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

จรรยา ๒๘/๑

ในประเด็นที่ ๔ เรื่องการควบคุมตรวจสอบ ป.ป.ช. ผมคิดว่ากระบวนการนี้เนะครับไม่ควรจะเพียงเฉพาะ ป.ป.ช. เนะครับ กระบวนการซึ่งให้ประชาชนสามารถตรวจสอบอำนาจรัฐควรจะทำได้ไม่เพียงเฉพาะของ ป.ป.ช. ในส่วนของการตรวจสอบ ควรจะรวมถึงทุกตำแหน่งเนะครับ ตามมาตรา ๓๐๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หมายความว่าโดยให้เป็นการดำเนินการในกรณีที่เกิดปกติไม่สามารถทำได้ แล้วก็ใช้กลไกของประชาชนนี้เข้าไป โดยให้ดำเนินคดีเป็นคดีอาญาเลยครับ เพราะต้องเป็นเรื่องร้ายแรงไปที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเนะครับ ไม่ใช่เฉพาะ ป.ป.ช. เนะครับ แต่ให้รวมผู้ดำรงตำแหน่งทั้งหมดตามมาตรา ๓๐๓ ของรัฐธรรมนูญ คือตั้งแต่นายกรัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา ประธานศาลฎีกา ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลปกครอง อัยการสูงสุด รวมทั้งกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้พิพากษา ตุลาการ ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง คือควรจะไปปฏิบัติไปทั้งหมดเลย ในการให้อำนาจประชาชนในการตรวจสอบในกรณีที่เกิดปกติไม่สามารถทำได้ ขอบพระคุณครับ

ประธาน : เหลืออีก ๓ ท่านเนะครับ คือท่านคมสัน ท่านสุพจน์ แล้วก็ท่านปกรณ์ เชิญครับ

นายคมสัน โพธิ์คง : ขอบพระคุณท่านประธานครับ พอดีผมกับอาจารย์ธนบูลย์

ถูกตัดตอนความคิดเห็นในอนุกรรมการชุดดังกล่าว เนื่องจากพอดิไม่ได้อยู่ในที่ประชุม เนื่องจากมีภารกิจอื่น คือเรื่องของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ผมขออนุญาตนำเสนอในอีกมุมหนึ่ง คือไม่ได้ถึงขนาดว่าจะต้องเห็นว่าไม่มีคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ แต่ในความเห็นของผม ในความเห็นเดิมที่ให้ความเห็นในแง่ของการรวมกันก็เพื่อประสิทธิภาพในการบริหารงาน แล้วก็ประสิทธิภาพในการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องของการรับเรื่องร้องเรียนทั้งหลาย เนื่องจากมีปัญหาทั้ง ๒ องค์กร ในเรื่องของกระบวนการทั้งหลายที่ทำอยู่ในเรื่องของคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน

ประเด็นแรกก็คือว่า จะเห็นได้ว่าในเรื่องนี้ทั้งผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาหรือว่า คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะเห็นว่าทำงานในรูปแบบเดียวกัน งานก็คืองานซ้ำกัน ดูแลในเรื่องของสิทธิเสรีภาพเช่นเดียวกัน แต่ปัญหาก็คือว่าผลที่ออกมาทั้ง ๒ องค์กรในเรื่องเดียวกันมีความขัดกันตลอด เรื่องหนึ่งผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภารับ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไม่รับ เรื่องหนึ่ง คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติรับ ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาไม่รับ เรื่องหนึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีความเห็นว่ามีกรณีละเมิดสิทธิ แต่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเห็นว่าไม่ละเมิดสิทธิ สิ่งที่ตามมาก็คือว่าในข้อเท็จจริงก็คือว่าประชาชนเขาร้องทั้ง ๒ แห่ง เรื่องเดียวกันร้องทั้ง ๒ ที่ ร้องทั้งผู้ตรวจการแผ่นดิน ร้องทั้งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ บางครั้งร้องผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ก่อน ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาไม่รับ ก็ไปร้องคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยหวังว่า คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะเยียวยาได้ สุดท้ายคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

จรรยา ๒๘/๒

ทำความเข้าใจออกมาว่าก็ไม่สามารถที่จะไปทางไหนได้ต่อ หรือบางครั้งไปร้องคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติก่อน แล้วก็คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีความเห็นส่งไปยังผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาบอกว่าความคิดเห็นอันนั้นที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติส่งมา มันไม่ถูกต้องก็ยกคำร้อง ก็มี สุดท้ายก็คือเหมือนกับว่าประชาชนก็ถูกโยนเตะไปเตะมาอยู่ระหว่าง ๒ องค์กรนี้ะครับ ที่ผมเห็นว่ามันมีปัญหาในเชิงประสิทธิภาพในการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ เรื่องร้องเรียนของประชาชน คือทั้ง ๒ องค์กรเป็นองค์กรที่มีข้อดีทั้งคู่ คือว่าเป็นองค์กรที่ทำหน้าที่เพื่อการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนทั้งคู่ แต่ปัญหาว่จากการมี ๒ องค์กรส่งผลกระทบต่อประชาชนค่อนข้างมากในแง่ของการร้องเรียนหรือว่าเรื่องของการร้องที่หน่วยงานต่าง ๆ นั้นมีความซ้ำกันทั้ง ๒ แห่ง แต่ที่มีความขัดแย้งในผลของการตรวจสอบทั้ง ๒ องค์กรนั้นที่ขัดกันอยู่ตลอดเวลา นอกจากนี้ในเรื่องความเข้าใจในเรื่องของสิทธิเสรีภาพและสิ่งที่เรียกว่าสิทธิมนุษยชน ผมคิดว่าในปัจจุบันทั้ง ๒ องค์กรก็มีปัญหาในเรื่องของการวินิจฉัยทั้ง ๒ สิ่งเหมือนกันทั้งคู่ ของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาก็จะจำกัดขอบแคบมากในเรื่องของการวินิจฉัยในเรื่องของสิทธิเสรีภาพประชาชน ในขณะที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาตินั้นขยายออกไปอย่างไม่มีที่สิ้นสุด ผมคิดว่า ๒ องค์กรนี้เป็นปัญหาในแง่ของการพองแยกออกจากกันแล้วจุดตรงนี้ประชาชนเกิดความลำบากในการที่จะได้รับการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพเหมือนกันว่าในกระบวนการวินิจฉัยเรื่องสิทธิและเสรีภาพไปมาน้อยแค่ไหน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ขยายออกไปจนกระทั่งยึดถือในกติการะหว่างประเทศโดยไม่ได้คำนึงในแง่ของกฎเกณฑ์ตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นกรอบที่มาของตัวคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ขยายไปจนถึงขนาดที่ว่าความหมายของคำว่า สิทธิมนุษยชน นั้น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีอำนาจเข้าไปตรวจสอบถึงขนาดที่เรื่องเอกชนชกต่อยกันเองหรือว่ามีเรื่องขัดแย้งกันในเรื่องของมรดก เข้าไปเกี่ยวข้องในคดีแพ่งของเอกชนกับเอกชนด้วยกันด้วย ซึ่งเป็นเรื่องของการที่เขาสามารถใช้สิทธิในส่วนตัวของเขาได้อยู่แล้ว แต่ว่าคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติก็เข้าไปบอกว่าเรื่องนั้นคือเรื่องของการละเมิดสิทธิมนุษยชน เช่นเดียวกัน ซึ่งกระผมเห็นว่าถ้าเป็นอย่างนี้ต่อไปถึงแม้จะมีก็เป็นเรื่องของการเป็นช่องให้ประชาชนได้รับการเยียวยา แต่เราก็ไม่ได้รับการเยียวยาในสภาพของความเป็นจริง เนื่องจากการวินิจฉัยทั้ง ๒ องค์กรขัดแย้งกันอยู่ตลอดเวลาในเรื่องของความหมายของคำว่า สิทธิมนุษยชน แล้วก็คำว่า สิทธิเสรีภาพที่ดีกรอบทั้ง ๒ องค์กร

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

ต่อมาก็คือในแง่ขององค์กรของการบริหารงานภายในสำนักงานของทั้ง ๒ ส่วน ผมคิดว่าในแง่ของการบริหารงานภายในของสำนักงานทั้ง ๒ ส่วนมีปัญหาทั้งคู่ครับ เพราะว่าองค์กรตัวบุคคลซึ่งทำหน้าที่เป็นตัวองค์กรอิสระเองกับตัวสำนักงานกลายเป็นว่า สำนักงานอยู่ภายใต้บังคับบัญชาเด็ดขาดจนกระทั่งยับอะไรไม่ได้ครับ ต้องเป็นไปตามนี้ สุดท้ายมันก็เลยเป็นเรื่องของการแบ่งกันระหว่างกรรมการแต่ละคน หรือผู้ตรวจการแต่ละคนว่าฉันจะดูแลงานส่วนไหน ทำให้การดำเนินงานในแง่ของการมีประสิทธิภาพของสำนักงานซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ต้องอยู่ระยะยาวกว่ากรรมการนะครับ กรรมการอยู่ตามวาระ ๖ ปี ๔ ปีก็แล้วแต่ แต่เจ้าหน้าที่เขาอยู่จนกระทั่งเกษียณอายุราชการ การพัฒนาในเรื่องของการดำเนินงานมีปัญหาทั้ง ๒ องค์กร ยับไปไม่ได้ ฉะนั้นก็ต้องรอในแง่ของตัวบุคคลที่มาตรงจุดนี้ให้มาวางระบบงานเป็นช่วง ๆ ซึ่งอาจจะเปลี่ยนแปลงเมื่อไรก็ได้ ความต่อเนื่องของกระบวนการพัฒนาประสิทธิภาพของบุคลากรในการที่จะคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน ทั้ง ๒ องค์กร ผมคิดว่ามีปัญหาพอ ๆ กันทั้งคู่ เนื่องจากผมสัมผัสทั้ง ๒ องค์กรครับ เคยไปร้องของผู้ตรวจการมาแล้ว และขณะเดียวกันเคยเป็นอนุกรรมการของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติด้วย ก็พอทราบประเด็นปัญหาเหล่านี้ที่อยู่พอสมควร ที่นี้ในแง่ของการเพิ่ม ได้มีข้อเสนอในแง่ของการเพิ่มอำนาจให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติฟ้องคดีด้วย อันนี้ผมก็ไม่ได้ขัดข้องในประเด็นตรงนี้ แต่มีข้อสังเกตอยู่ตรงจุดหนึ่งว่า ในสภาพปัจจุบันกระบวนการในการวินิจฉัยข้อร้องเรียนของทั้ง ๒ องค์กรนั้นมีความขัดแย้งกันอยู่นะครับ ทั้งรับและไม่รับหรือวินิจฉัยยกหรือไม่ยก อันหนึ่งถูกต้องอันหนึ่งไม่ถูกต้อง มีปัญหาเรื่องขัดแย้งกันอยู่ สิ่งก็ตามมาก็คือหน่วยงานของรัฐก็เลือกที่จะปฏิบัติในเชิงได้ประโยชน์ของตัวเอง โดยมีข้อมูลเบื้องหลังขององค์กรทั้ง ๒ องค์กรที่ขัดกันมาอ้างได้ว่า ที่ผมไม่ทำเช่นนั้นเพราะว่ามีองค์กรนี้เขาบอกแล้วว่าทำถูกต้องนะครับ สิ่งนี้ทำให้เกิดปัญหา ก็คือสุดท้ายประชาชนก็ไม่ได้รับการเยียวยา และถ้าฟ้องคดีสุดท้ายขึ้นสู่ศาลก็จะใช้ข้อมูลลักษณะเช่นนี้ขึ้นไปอ้างต่อศาลได้อีกว่า เขาได้ถูกตรวจสอบโดยกระบวนการอันหนึ่งอันใดแล้ว สิ่งก็ตามมาก็คือว่ากระบวนการในการพิจารณาของศาลในเรื่องลักษณะเช่นเดียวกัน แต่ต่างองค์กรกันจะพิจารณาได้ยากมากนะครับ ในแง่ของการที่จะวินิจฉัย ในแง่ของข้อเท็จจริงนะครับ ตรงนี้เป็นประเด็นปัญหาสุดท้ายที่คิดว่าประชาชนจะมีปัญหาในแง่ของกระบวนการที่ได้รับการคุ้มครองตามกระบวนการเท่าที่มีอยู่ เพราะฉะนั้นในประเด็นที่เสนอขึ้นมา ความจริงท่านอาจารย์ธนบุลย์เสนอให้ยุบไปทั้ง ๒ องค์กร ผมก็เห็นว่าจริง ๆ ทั้ง ๒ องค์กรมีประโยชน์ทั้งคู่ คืออาจารย์ธนบุลย์เห็นว่าไปเพิ่มอำนาจให้ประชาชนเข้าไปสู่กระบวนการยุติธรรมได้ด้วยตัวเองนะครับ แล้วทำให้เขาคู่ครองสิทธิของตัวเองได้ ไม่ต้องไปหวังพึ่งคนอื่น แต่ผมเห็นว่าทั้ง ๒ องค์กรก็มีประโยชน์ในแง่ของการกลั่นกรองข้อเท็จจริงก่อนนำเสนอกระบวนการศาล จึงเห็นว่าควรที่จะเอามารวมกันเสีย เพื่อลดปัญหาที่เกิดขึ้นจากการขัดแย้งในข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นของทั้ง ๒ องค์กรในกระบวนการในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน คือผมไม่ค่อยกังวลเรื่องใครจะเดินขบวนเท่าไรหรอกครับ คือผมมองอยู่ตรงหลัก

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

สุภาภรณ์ ๒๙/๒

ปัญหาพื้นฐานทางวิชาการ เรื่องประสิทธิภาพ เราต้องมองเรื่องเชิงประสิทธิภาพ ส่วนองค์กรที่เกิดขึ้นใหม่จะ
ซีอะไหนไม่ได้ติดใจครับ แต่ว่าต้องควรจะมีเหลือเพียงแต่องค์กรเดียว จะเรียก ผู้ตรวจการแผ่นดินของ
รัฐสภา หรือจะไปเรียกรวมว่าเป็น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ก็ได้ แต่ว่าคณะกรรมการสิทธิ
มนุษยชนแห่งชาติจะต้องปรับกระบวนการทำงานที่มีอยู่ในปัจจุบันนะครับ ถ้าเป็นอยู่นะครับไปไม่ได้รอด
ครับในแง่ของกระบวนการในอนาคต เพราะฉะนั้นถ้าจะคงไว้ผมเห็นว่าจากข้อสังเกต แต่เดิมผมก็มี
ความเห็นในทำนองว่าน่าจะให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติฟ้องได้ แต่ผมก็ชักจะลังเลว่าถ้าเกิด
คดีมีความขัดแย้งกันลักษณะเช่นนี้ มันจะมีปัญหาต่อการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพประชาชน เพราะฉะนั้นควร
จะเหลือเพียงองค์กรเดียวที่มีอำนาจในการฟ้องคดี

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

วិณยา ๓๐/๑

แต่ต้องมีช่องทางในฐานะที่มีกระบวนการตรวจสอบขององค์กรหนึ่งขึ้นไปสู่ศาลได้อย่างรวดเร็ว พุดงาย ๆ ก็คือว่า ถ้าสมมุติว่ากรรมการมีความเห็นว่าควรมีผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาที่มีอำนาจฟ้องคดี และให้กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีอำนาจอย่างเช่นเดิม กระบวนการของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาที่จะส่งศาล เป็นองค์กรส่งต่อ คือกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีความเห็นว่าควรฟ้องศาลส่งผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาต้องส่งฟ้องให้ เว้นแต่มีความเห็นแตกต่างในข้อเท็จจริงที่พบจริง ๆ จึงจะต้องมีการประชุมหรือวินิจฉัยร่วม กระบวนการอย่างนี้จะทำให้กระบวนการเรื่องการดำเนินคดีเป็นเอกภาพเดียวกัน ไม่เช่นนั้นจะเป็นเรื่องของที่องค์กรหนึ่งฟ้อง อีกองค์กรหนึ่งไม่ฟ้อง แล้วก็จะถูกหน่วยงานที่กระทำการละเมิดสิทธิเสรีภาพประชาชนยกข้อกล่าวอ้างขององค์กรซึ่งเป็นตรวจสอบเหมือนกันไปกล่าวอ้างต่อศาล และจะทำให้กระบวนการในการพิจารณาของคดีสับสนอย่างยิ่ง ผมคิดว่าในแง่ความเห็นของผม ๑. คือผมยังมีความเห็นค่อนข้างคงอยู่ตรงที่ว่า ควรจะให้มันรวมอยู่ที่เดียวเพียงองค์กรเดียว ส่วนจะเรียกอะไรนั้นเป็นอีกประเด็นหนึ่ง ๒. ก็คือว่าถ้าจะแยกอย่างที่มีคงเดิม อำนาจฟ้องคดีต้องมีองค์กรเดียว แต่มีกระบวนการส่งต่อไปสู่ศาลได้อย่างรวดเร็ว และรับรองประกันในเรื่องของการใช้อำนาจหน้าที่ได้ แต่ถ้าเป็นอย่างเดิมไม่ประกัน เพราะฉะนั้นผมจึงมีความเห็น ขออนุญาต เป็นอนุกรรมการพอดี ไม่ได้เข้าประชุมมีภารกิจซึ่งเป็นกรรมการจดหมายเหตุ ก็เลยจะขออนุญาตที่จะเสนอความเห็นตรงนี้เพิ่มเติมในแง่ของเสียงที่แตกต่างไปในเรื่องเหล่านี้ด้วยครับ ขอบพระคุณครับ

ประธาน : เชิญท่านสุพจน์ครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ขอบคุณครับ ท่านประธานครับ ผม สุพจน์ ไข่มุกด์ ผมขออนุญาตนำเรียนประเด็นบางประเด็นในหน้าแรก องค์ประกอบของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ท่านประธานครับ ผมก็ได้เห็นความรักที่เพื่อนของผมมีให้ผม และขอขอบคุณ และในขณะเดียวกันขอตั้งประเด็นสัก ๓ ประเด็นต่อเพื่อนรักของผม คือ

อันแรก อยากจะทราบหลักเกณฑ์ในการกำหนดจำนวนองค์ประกอบของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ท่านจะเห็นในข้อเสนอมีผู้พิพากษาศาลฎีกา ๓ ท่าน ตุลาการศาลปกครองสูงสุด ๒ ท่าน ศาลทหาร ๑ ท่าน ผู้ทรงคุณวุฒิสถาบันนิติศาสตร์ที่ต้องมีความรู้ ความเชี่ยวชาญทางนิติศาสตร์อย่างแท้จริง ๒ ท่าน ๔ ท่านแล้วนะครับ ผู้ทรงคุณวุฒิสถาบันนิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ หรือรัฐประศาสนศาสตร์ ๑ ท่าน ๔ ต่อ ๑ จะเห็นได้ว่าจำนวนที่มาจากทางด้านนิติศาสตร์ ๔ คน แล้วก็มาจากรัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์ ๑ คน ผมเห็นว่าศาลรัฐธรรมนูญ คงจะไม่ได้พิจารณาในแง่กฎหมายอย่างเดียว คงมีในแง่รัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ประกอบอยู่ด้วยไม่มากนักน้อย ซึ่งแท้จริงในทางที่ผ่านมากก็มีปัญหาทางด้านรัฐศาสตร์ไม่น้อยเหมือนกัน เราจะได้เห็นที่แล้วมา เป็นไปได้ไหมที่เราจะกำหนดหลักเกณฑ์จำนวนองค์ประกอบใหม่โดยตัดผู้พิพากษาศาลฎีกาเหลือ ๒ ท่าน แล้วต่อจากนั้นเราก็มาเพิ่มทางด้านรัฐศาสตร์ ๑ ท่าน แล้วก็

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

วិณา ๓๐/๒

วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

รัฐประศาสนศาสตร์ ๑ ท่าน เป็น ๒ ท่าน แล้วอาจจะได้จำนวนที่ว่าอาจจะไม่ถ่วงดุลเท่าไร เพราะว่าจะเป็น ๗ ต่อ ๒ นั้นประการแรก

ประการที่ ๒ ในข้อ ๕ ผู้ทรงคุณวุฒิสาขารัฐศาสตร์ หรือรัฐประศาสนศาสตร์ ซึ่งจะต้องมีความรู้ ความเชี่ยวชาญทางด้านนิติศาสตร์ หรือการบริหารราชการแผ่นดินอย่างแท้จริง ท่านดูสิครับ เขาพยายามตัดตอนผม พยายามตัดตอนรัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์ ต้องมีความรู้ ความเชี่ยวชาญทางด้านนิติศาสตร์ ท่านเห็นความเป็นธรรมไหมครับ ทางด้านนิติศาสตร์ครับ ซึ่งจะต้องมีความรู้ ความเชี่ยวชาญทางด้านนิติศาสตร์ จบรัฐศาสตร์มา จบรัฐประศาสนศาสตร์มาจะต้องมีความรู้ ความเชี่ยวชาญทางด้านนิติศาสตร์ มันเป็นธรรมไหมครับ ท่านครับ

ประธาน : ท่านระบุชื่อมาเลย ไม่อย่างนั้นจะหาว่าผมไม่ให้ความเป็นธรรม

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

หทัยกาญจน์ ๓๑/๑

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : โปรดฟังอีกครั้ง ท่านต้องใช้วิจารณญาณครับ จบรัฐศาสตร์มา หรือรัฐประศาสนศาสตร์จะต้องมีความรู้ความเชี่ยวชาญทางด้านนิติศาสตร์ มันความว่าอย่างไรครับ ท่านวิชาครับ

ประการที่ ๓ หรือการบริหารราชการแผ่นดินอย่างแท้จริง ๑ ท่าน อย่างแท้จริง มันมีแท้ปลอมด้วยหรือครับ หมายความว่าอย่างไรครับแท้จริง หมายความว่าจะต้องเดี่ยวขอคำอธิบายจากเพื่อนรักผมด้วยนะครับ ขอบพระคุณครับ

ประธาน : เชิญท่านปกรณ์ครับ

นายปกรณ์ ปรียากร : ท่านประธานที่เคารพครับ มีข้อสังเกตไม่กี่ข้อ รมทวนเวลาท่านคณะกรรมการนิเทศหนึ่งครับ

ข้อแรก เป็นเรื่องเดียวกับที่ท่านสุพจน์ได้ยกขึ้นมา นะครับ ก็คือว่าความจริงในการอภิปรายคราวที่แล้วก็ดูเหมือนท่านสุพจน์กับผมนี่ละครับที่อภิปรายเรื่องของรัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ แต่พอมากำหนดก็อยากให้เรา มีนะครับ ก็ไปติดขัดว่านิติศาสตร์อย่างนั้นที่เข้าชั้น ผมนี่เข้าข่ายเพราะผมจบปริญญาตรีนิติศาสตร์ด้วย ถ้าเป็นอย่างนี้มันจะเป็นกรณี คือความจริงความเข้าใจเรื่องรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์นี้ผมคิดว่าอาจจะต้องทำความเข้าใจกันใหม่ ความจริงแล้วในการเรียนในสาขา รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ ก็มีการเรียนเรื่องของกฎหมายอยู่ด้วย ในส่วนหนึ่งในองค์ประกอบนะครับ แต่ว่าถ้าไปใช้คำว่า ความเชี่ยวชาญทางด้านนิติศาสตร์ ยากที่จะหาคนที่มีความเชี่ยวชาญด้านนี้ แล้วพอมาพูดถึงเรื่องการบริหารราชการแผ่นดินอย่างแท้จริง ผมก็ว่าไปจำกัดสิทธิของคนที่ทำงานในบางด้านที่เป็น ความเชี่ยวชาญในเรื่องของการบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งอันนี้ความจริงถ้าบอกแค่เพียงว่า ผู้ทรงคุณวุฒิ สาขาวิชา รัฐศาสตร์ หรือรัฐประศาสนศาสตร์ แค่นั้นก็น่าจะมีความเชี่ยวชาญทางด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ก็พอแล้ว หรือถ้าเป็นอย่างนี้แล้วมันก็จะทำให้เกิดปัญหาเรื่องของอื่น ๆ ตามมาอีก เพราะฉะนั้นตรงนี้ก็อาจจะใช้เวลาที่จะพิจารณาได้ ท่านสุพจน์ได้อภิปรายอย่างกว้างขวางแล้วนะครับ ก็คงไม่อภิปรายเพิ่มเติมในเรื่องนี้

ในเรื่องที่ ๒ ก็คือ วาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผมก็เห็นด้วยกับข้อสังเกตที่ให้ไว้ว่า ๙ ปี นี้นานเกินไป แล้วไม่แน่ใจว่าที่มาอาจจะขอความรู้จากบรรดาผู้ที่เคยร่างกฎหมายรัฐธรรมนูญในปี ๒๕๔๐ ด้วยว่าที่มาของ ๙ ปี นี้อย่างไร ในทัศนะผมนี้ผมยังมองว่า ๙ ปี นี้นานจริง ๆ นะครับ ที่จริงแล้ว ๖ ปี นี้น่าจะสมควรอยู่แล้ว หรือถ้าเป็นไปได้ ๔ ปี ๒ วาระก็น่าจะเพียงพอ เพราะว่าถ้า ๙ ปี ผมคิดว่าบางครั้งคณะกรรมการบางท่านที่ทำงานโดยปราศจากผลงาน หรือผลสัมฤทธิ์ในการทำงานที่ดีเพียงพอก็อาจจะทำให้เกิดปัญหาที่สะสมต่อเนื่องไปได้

คณะกรรมการการยก่างรัฐธรรมนูญ

หทัยกาญจน์ ๓๑/๒

วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

ในประการที่ ๓ เห็นด้วยอย่างยิ่งกับเรื่องของการจัดสรรงบประมาณให้องค์กรอิสระ ซึ่งอันนี้เราได้เสนอกันในการประชุมคราวที่แล้ว แต่ว่าก็จะมีปัญหาว่าการดำเนินการที่แท้จริงควรจะเป็น เช่นไร เพราะในขณะนี้เราต้องยอมรับว่าสำนักงบประมาณปัจจุบันนี้ก็ถูกแทรกแซงในทางการเมือง อย่างมหาศาลในเรื่องของการดำเนินการในลักษณะที่จะดึงงบประมาณเข้าสู่พื้นที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือพื้นที่อื่น ๆ ที่แล้วแต่ผู้ที่มีอำนาจในทางการเมือง อย่างเช่น นายกรัฐมนตรี พยายามที่จะเหวี่ยงงบประมาณลงไปในพื้นที่บางพื้นที่ ซึ่งในคราวที่แล้วน่าจะเกลียดมากคือว่า ในพื้นที่ที่พรรคของตนเองได้รับการเลือกตั้ง แต่ในพื้นที่อื่นที่พรรคไม่ได้รับการเลือกตั้งจะไม่จัดสรรงบประมาณให้ ซึ่งอันนี้ก็ทำให้เกิดข้อกังวลอย่างมากของบรรดาผู้ที่ทำงานเชี่ยวชาญในด้านของการจัดสรรงบประมาณแผ่นดิน นะครับ ซึ่งมันมีความเชี่ยวชาญทางด้านเศรษฐศาสตร์ ความเชี่ยวชาญทางการเงิน การคลังของประเทศ ความเชี่ยวชาญทางด้านอื่น ๆ เพราะฉะนั้นในกรณีเช่นนี้อาจจะมีความจำเป็นหรือไม่ครับ ซึ่งอาจจะไม่ได้ไปแก้ไขในกฎหมายรัฐธรรมนูญ แต่ว่าไปแก้ไขในกฎหมายหรือพระราชบัญญัติงบประมาณ ซึ่งเป็นเรื่องที่จะต้องบัญญัติไว้ที่เกี่ยวข้องกับข้อเสนอที่ได้เสนอมาก็คือเรื่องของกองทุนที่ได้มีข้อสังเกตว่าจะเป็นการจัดตั้งไว้หรือไม่ครับ หรือว่าสัดส่วนของงบประมาณแผ่นดิน แต่ถ้าไม่กำหนดไว้ตรงจุดนี้ ก็อาจจะทำให้ข้อเท็จจริงที่ได้มาเราไม่มีทางได้งบประมาณที่จะให้องค์กรอิสระอย่างเต็มที่นะครับ

ประการที่ ๔ ซึ่งเป็นประการสุดท้าย ผมคิดว่าเป็นเรื่องที่น่าสังเกตนะครับ ว่าจากการที่ได้ไปทำหน้าที่ในการแถลงข่าวก็ดี หรือแม้แต่ว่าเมื่อสักครู่นี้มีผู้ที่เข้ามานำเสนอในที่ประชุมนี้ก็ดี ก็คือการใช้คำว่า องค์กรอิสระ -----

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

อุทัยวรรณ ๓๒/๑

วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

ในเวลานี้ดูจะมีความเข้าใจที่ไม่ตรงกัน หรือความเข้าใจที่อาจจะคลาดเคลื่อนด้วยซ้ำไป ก็คือขอใช้คำว่า องค์กระอิสระ โดยไม่ได้พิจารณาข้อเท็จจริงตามกฎหมาย ความจริงแล้วองค์กระอิสระตามกฎหมาย รัฐธรรมนูญมีความหมายเฉพาะมาก และต้องการให้เป็นองค์กระที่ทำหน้าที่ในเรื่องของการที่จะดำเนินการที่จะทำให้การใช้อำนาจทั้ง ๓ อำนาจ ก็คือนิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการ ได้มีการถ่วงดุลกัน แล้วองค์กระอิสระนั้นก็ไม่ใช่เป็นองค์กระที่ ๔ อย่างในลักษณะที่พวกเราหลายคนอาจจะเข้าใจ แต่ว่ามีผู้คนพยายามจะใช้บอกว่า ขอให้มีการจัดตั้งองค์กระอิสระด้านต่าง ๆ เช่นเมื่อสักครู่นี้ก็อาจจะมิ ได้ยินว่าด้านสิ่งแวดล้อม ด้านผู้บริโภค ด้านต่าง ๆ เพราะฉะนั้นตรงจุดนี้อาจจะจำเป็นที่จะต้องมีการทำความเข้าใจในเรื่องนี้ ต่อประชาชน ในการรับฟังความคิดเห็นครั้งหนึ่งที่กรุงเทพมหานคร มีในระดับนักวิชาการที่ไม่ได้เชี่ยวชาญ ด้านนิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ เขาก็บอกว่าเรื่องที่เรากำลังพูดกันอยู่นี้มันเป็นเรื่องของคนอยู่ในแวดวง ๓ แวดวง นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ คนจำนวนมากไม่เข้าใจว่าทำไมในกฎหมาย รัฐธรรมนูญจึงไม่มีศัพท์บัญญัติในบางเรื่อง ในหมวดหมู่เหมือนกับกฎหมายอื่น ๆ ในกฎหมายอื่น ๆ อาจจะบอกว่า คำคำนี้หมายถึง เพราะฉะนั้นถ้ามันไม่มีตรงจุดนั้น อาจจะต้องมีคำอธิบายประกอบในเจตนารมณ์ กฎหมายรัฐธรรมนูญ และหยิบขึ้นมาให้ประชาชนได้เห็นชัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งคำใหม่ ๆ ที่เราได้ถูกนำมาเสนอการพิจารณาด้วย

ประเด็นสุดท้ายเล็กน้อยเท่านั้นเอง ก็คืออันนี้อาจจะเรียนว่าเมื่อที่นี้คุณมาลีรัตน์ได้พูดถึงว่า การที่เราไปอยู่ที่ชะอำ วันที่ ๕ ถึงวันที่ ๑๐ ทำอย่างไรถึงจะมีช่องทางที่จะติดต่อสื่อสารกับภายนอก ไม่มีลักษณะของการเป็นการปิดรับ อันนี้ก็ได้รับการพูดคุยกันในหมู่โฆษกฯ เราคงจะมีการแถลงเรื่องของ การประชุมบ่อยครั้งมากขึ้น และก็สื่อความไปยังประชาชน เพียงแต่ว่าในการจัดทำเรื่องของการเชื่อมโยง สื่อสาร ทางฝ่ายเลขานุการอาจจะจำเป็นที่จะต้องเชื่อมประสานกับทางสื่อมวลชนด้วย เพื่อที่จะมีการแถลง ณ จุดใดจุดหนึ่งที่ชัดเจนมากขึ้น

ประธาน : ผมขออีก ๒ ท่าน คือท่านมานิจ แล้วก็ท่านสนั่น นะครับ

นายมานิจ สุขสมจิตร : ขอบพระคุณท่านประธาน ผมสั้น ๆ นิดเดียว ท่านประธานครับ จะขออภิปรายเรื่องคุณสมบัติของผู้ที่จะเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ อันนี้ผมไม่ประสงค์จะได้แย้งกับใคร แต่จะเรียนว่าในข้อที่ ๔ ที่ใช้คำว่า ผู้ทรงคุณวุฒิสาขานิติศาสตร์ อะไรนั่น ต้องเชี่ยวชาญด้านนิติศาสตร์ อย่างแท้จริง ผมว่าเขียนเพียงแค่นี้คงจะไม่เพียงพอ เพราะว่าถ้าเขียนว่าผู้ทรงคุณวุฒิอย่างแท้จริงนี้มันก็มีการเบียดกันได้ ผมยกตัวอย่างในคราวที่แล้วที่มีการแข่งขันกันในผู้ทรงคุณวุฒิสาขานิติศาสตร์ คนหนึ่งได้ปริญญานิติศาสตร์ใบเดียว ส่วนอีกคนหนึ่งปริญญานิติศาสตร์ ๑ ใบ ปริญญาเอกนิติศาสตร์ ทั้งญี่ปุ่น และเยอรมัน แต่เวลามาแข่งกันแล้ว คนที่ปริญญานิติศาสตร์ใบเดียว และไม่ได้ใช้วิชาชีพกฎหมาย ได้เป็น ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ แล้วก็ขณะเดียวกันคนที่ได้ปริญญาเอก ๒ ใบ จากญี่ปุ่น และเยอรมัน

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ
วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

อุทัยวรรณ ๓๒/๒

และนิติศาสตร์ อีก ๑ ใบ จากธรรมศาสตร์นั้น เคยเป็นคนบดนิติศาสตร์มาแล้ว เคยสอนกฎหมายมาแล้ว
แล้วก็ทำงานกฤษฎีกาด้วย ไม่ได้รับเลือก เพราะฉะนั้นผมคิดว่าน่าจะหาคำสักคำหนึ่งมาคิดว่าเราต้องการ
คนที่มีคุณภาพจริง ๆ เช่น ผมก็ไม่ทราบว่าจะใช้ได้หรือเปล่า เช่น ผู้ทรงคุณวุฒิสาขานิติศาสตร์เป็นที่
ประจักษ์อย่างนี้ เสนอคำนี้ไป แต่อาจจะมีคำอื่นที่ดีกว่า แต่ว่าความประสงค์ผมต้องการให้คนที่มีคุณภาพ
จริง ๆ ไม่ได้คุณภาพหลอก ๆ นะครับ ผมมีเพียงแค่นี้ ขอบพระคุณครับ

ประธาน : เชิญท่านสนั่นครับ

นายสนั่น อินทรประเสริฐ : ท่านประธานที่เคารพครับ ดูจากศาลรัฐธรรมนูญ ประเด็นที่ ๑
องค์ประกอบของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๙ คน คราวนี้เราก็สงสัยว่ารัฐธรรมนูญฉบับที่แล้วก็ ๙ คน
แล้วก็สัดส่วนของแต่ละประเภทใน ๕ ประเภทนั้น เป็นผู้พิพากษาศาลฎีกาเสีย ๓ คน เป็นตุลาการศาล
ปกครองสูงสุด ๒ คน ศาลทหารพวกนี้ สัดส่วนเหล่านี้เราอยากจะปรับให้มันเกิดความเป็นธรรมขึ้นใน
กระบวนการหรือในกลุ่มคนที่ได้เข้ามาทำหน้าที่อันนี้ แล้วก็โดยเฉพาะอย่างยิ่งทั้งหมดจะหนักไปทาง
นิติศาสตร์เป็นส่วนใหญ่ ทีนี้ในข้อ ๕ ผมก็มีข้อสังเกตว่าผู้ทรงคุณวุฒิสาขารัฐศาสตร์ หรือ
รัฐประศาสนศาสตร์ ซึ่งมีความรู้เชี่ยวชาญทางด้านนิติศาสตร์ จำนวน ๑ ท่าน ผมคิดว่ามันน้อยไป ถ้าเผื่อว่า
เราจะมีทางเพิ่มเติมใหม่ เพื่อให้เกิดความสมดุลให้เกิดขึ้น

คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

ญัตติที่ ๓๓/๑

แล้วที่นี้ความรู้เชี่ยวชาญทางด้านนิติศาสตร์ หรือการบริหารราชการแผ่นดิน อันนี้ขณะนี้มันมีด้านบริหารศาสตร์อยู่แล้ว มหาวิทยาลัยหลายแห่งที่เปิดด้านสาขาบริหาร ผมคิดว่านิติศาสตร์ก็ดี หรือว่ารัฐประศาสนศาสตร์ก็ดี จะทำงานสำเร็จได้มันขึ้นอยู่กับการบริหารและการจัดการ เพราะฉะนั้นการบริหารจะมีส่วนสำคัญมาก ซึ่งทั้ง ๙ คนอาจจะบริหารกันไม่ได้ แต่ถ้ามีนักบริหารเข้ามามันอาจจะทำให้การดำเนินงานของทั้ง ๙ คนนี้เป็นไปตามหลักการที่วางไว้ได้ คือนิติศาสตร์ก็อาจจะมุ่งตรงกับนิติศาสตร์ อาจจะแข็งไป รัฐศาสตร์ก็อาจจะทำอะไรก็ได้ให้มันสำเร็จไปได้ ส่วนนักบริหารนี้ก็ต้องใช้ทั้งนิติศาสตร์ และรัฐศาสตร์ และผมอยากจะให้เพิ่มทางด้านบริหารศาสตร์หรือนักบริหารเข้าไปด้วย มันจะทำให้เกิดการสมดุลขึ้นในกลุ่มของ ๙ คนที่เสนอมานี้ครับ ขอขอบคุณมากครับ

ประธาน : ท่านสนั่นครับ รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญมี ๑๕ ท่าน ไม่ใช่ ๙ ท่าน เพราะผมจำได้แม่น ๘ ต่อ ๗ และ ๘ มันฟ้องผม ก็เลยจำติดใจอยู่จนทุกวันนี้ ที่ท่านบอก ๙ ท่านนี่อันนี้ของใหม่ ๑๕ ท่านคราวที่แล้ว ส่วนเรื่องนิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ โหราศาสตร์ไปว่ากันเอง ว่ากันอีกที มีหรือเปล่า ไม่มีใช่ไหมครับ สำหรับท่านวิทยาจะมีอะไรพูดครับ

นายวิทยา งานทวี : นิดหน่อยครับ

ประธาน : นิดเดียววะครับ เญยครับ

นายวิทยา งานทวี : กราบเรียนท่านประธานครับ เนื่องจากเราได้คุยกันมาพอสมควรว่า อยากให้มีบทบาทประชาชน ที่เคยคุยกันมาก็คิดว่าในที่ประชุมเห็นชอบกันพอสมควร กระผมก็เลยอยากจะเขียนถามท่านวิชาว่าจะเป็นสภาภาคประชาชนอิสระ หรือจะมาสังกัดกับส่วนของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ซึ่งจะมีประชาชนในระดับตั้งแต่ท้องถิ่นที่มีสภาในส่วนท้องถิ่น แล้วก็ในส่วนของจังหวัด รวมถึงขึ้นมาในส่วนในระดับประเทศ เพราะผมอยากจะเห็นในส่วนของบทบาทในองค์กรอิสระในอนาคตที่จะมีตัวแทนของภาคประชาชนเข้ามาบ้าง เพื่อเป็นประโยชน์ในอนาคตที่จะสร้างความเข้มแข็ง เพราะปัจจุบันนี้ที่จัดสรรกันมาองค์กรอิสระนี้ผมดูจะเป็นส่วนของทางวิชาการเสียส่วนใหญ่ อันนี้ประเด็นที่ ๑

ประเด็นที่ ๒ ก็คือประชาชนควรจะมีส่วนร่วมตั้งแต่ต้นในการดูแลบทบาทต่าง ๆ ของส่วนราชการและการเมือง โดยเฉพาะส่วนราชการ เพราะฉะนั้นตั้งแต่ท้องถิ่นควรจะมีส่วนส่วนนี้ คราวนี้จะเป็นส่วนของอิสระ หรือต่างหาก หรือจะไปสังกัดกับรัฐสภา เพราะดูตามอำนาจหน้าที่จะใกล้เคียงกันมาก ๆ เลย เพราะฉะนั้นถ้าเป็นไปได้นะครับ ที่ท่านกำลังเพิ่มจาก ๓ คนขึ้นมาอีกให้เป็น ๕ คน ๒ คนนี้จะมาจากตัวแทนของภาคประชาชนได้ไหมครับ เพื่อขึ้นมาเป็นผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ก็ขออนุญาตสั้น ๆ แค่นี้ครับ

ประธาน : เอาอีกท่านหนึ่งก็แล้วกันนะครับ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

นายวิจิตร วิชัยสาร : ผมขอประโยคเดียวเท่านั้นเองครับว่า อยากรู้ก็ตีปัญหา
ประสิทธิภาพต้องแก้ที่การบริหาร อย่าเพิ่มองค์กฤษฎะขึ้นไปทั่วไปหมดนะครับ มันจะสับสนกันไปใหญ่
ผมขอแค่นี้ครับ

ประธาน : เชิญท่านปกรณ์ครับ

นายปกรณ์ ปริญญา : คือเผอิญมีการพูดถึงมาถึงเรื่ององค์กฤษฎะ อย่างที่ผมได้พูด
เมื่อสักครู่นี้ครับ คือเราเองในคณะกรรมการเองนี่ก็ยังเข้าใจไม่ค่อยตรงกัน เรื่องของคำว่า องค์กฤษฎะ
ตามรัฐธรรมนูญ กับเรื่องของสิทธิเสรีภาพของประชาชนในการตรวจสอบ หรือการเข้ามามีส่วนร่วมในการ
ทำงาน

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ

พรเทพ ๓๔/๑

วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

ความจริงแล้วเรื่องของประชาชนที่มีช่องทางที่จะเข้าสู่สภา ไม่ว่าจะเป็นรัฐสภา หรือว่าสภาในหน่วยงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทีนี้ถ้าเราไปบอกว่าตั้งสภาประชาชนขึ้นมาอีก ก็แสดงว่าสภาผู้แทนราษฎรไม่ใช่สภาประชาชนนะครับ ผมไม่อยากจะให้เราเชวในเรื่องของหลักประชาธิปไตย เพราะว่าถ้าเราไปเชวแบบนี้ ทีนี้ท้ายที่สุดนะครับคณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญจะทำให้เกิดภาวะของความไม่ชัดเจนของตัวรัฐธรรมนูญ ตรงนี้เป็นเรื่องที่สำคัญ ผมเป็นห่วงเรื่องนี้ เพราะฉะนั้นคำว่า องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญนี้ มันก็หมายถึงองค์กรอิสระที่รัฐธรรมนูญให้อำนาจหน้าที่นะครับ ส่วนองค์กรอื่น ๆ ที่ไม่ได้เป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญก็เป็นไปตามกฎหมายอื่น ซึ่งเป็นเรื่องของการตั้งภาคประชาชนอะไรต่าง ๆ เขาทำได้อยู่แล้ว ในการมีส่วนร่วมไม่ว่าจะในส่วนไหนก็ตาม เช่น คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค คณะกรรมการสิ่งแวดล้อม คณะกรรมการนโยบายต่าง ๆ นี่ก็มีเรื่องที่สามารถที่จะตั้งบรรดารัฐสภาอะไร หรือว่าบรรดาผู้มิบบทบาทสำคัญในการทำงาน ความจริงในหลักการปกครองแผ่นดินไทยนี้เราไม่เคยตัดในเรื่องของบทบาทของภาคประชาชน ถ้าเราดูจากพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ ปี ๒๔๕๗ นี่นะครับ ก็ได้พูดเรื่องนี้ในเรื่องของการให้บทบาทของภาคประชาชนในการทำงานมาโดยตลอด เพียงแต่ว่าการใช้อำนาจขององค์กรเหล่านั้นไปปิดพลั้งเสียนะครับ แล้วผมเห็นด้วยกับท่านวิจิตรที่พูดว่า ทำอย่างไรก็แล้วแต่นะครับ อย่าไปทำให้เรื่องของการบริหารรัฐกิจโดยรวมมันนำไปสู่การไร้ประสิทธิภาพ ด้วยวิธีการที่ว่าเรามาตั้งองค์กรเพื่อให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ความจริงมันเป็นกระบวนการของการดำเนินการ ซึ่งบางครั้งนี้เราไปผิดพลาดเสียเองมากกว่า แล้วมาแก้ด้วยการจัดตั้งองค์กร ไม่อย่างนั้นแล้วนี่มันก็จะกลายเป็นว่า กฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับนี้ มันจะทำให้เกิดภาวะของการย่อยสลายการใช้อำนาจรัฐในลักษณะที่ท้ายที่สุดนี้กลับมาสู่จุดศูนย์รวมของอำนาจไม่ได้ในการทำงาน

ประธาน : ท่านวิชามีอะไรติดใจใหม่ที่มีผู้เสียตีสักท่าน

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) วิชา มหาคุณ : ผมเพิ่งพอใจครับที่ท่านมีความรู้สึกไม่พึงพอใจครับ เพราะว่าที่จริงแล้วก็ได้พยายามนำข้อเสนอแนะที่ท่านทั้งหลายได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะ แต่ว่าบางข้อเสนอแนะนี้อาจจะต้องไปตกผลึกในวันที่ ๕ ถึงวันที่ ๑๐ ครับ ผมมีบางประเด็นที่อยากจะขอแก้ไขสักนิดหนึ่งนะครับ เพื่อที่จะให้ชัดเจนขึ้น อย่างในหน้า ๘ หน้า ๙ ที่ว่า บทบัญญัติที่มีความซ้ำซ้อนกับบทบัญญัติในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและพระธรรมนูญศาลยุติธรรม ที่เราเสนอให้ตัดออก หรือให้นำเข้านี้ อันนี้ที่อยากจะเรียนท่านคุณหมอชัชชัยที่จะต้องไปปรับด้วยกันครับ ในช่วงที่จะต้องดูว่าอะไรเป็นเรื่องของหลักประกันสิทธิเสรีภาพของประชาชน ควรจะใส่ไว้ในนี้หรือควรจะไปใส่ไว้ในเรื่องของสิทธิเสรีภาพของประชาชนนะครับ แล้วก็ในหน้า ๙ มาตราที่ให้เสนอแก้ไขในมาตรา ๒๔๙ ขอเรียนว่า สำหรับวรรคที่สองนี้ก็ตัดออกด้วยนะครับ เหลือวรรคแรก คือ ผู้พิพากษาและตุลาการมีอิสระในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีให้เป็นไปโดยถูกต้อง รวดเร็วและเป็นธรรมตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย แล้วก็

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

พรเทพ ๓๔/๒

วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

ไปพรรคที่ห้าเลยนะครับ คือเรื่องของการโยกย้ายผู้พิพากษาและตุลาการ เพราะนอกนั้นนี่มันเป็นเรื่องของที่ต้องบัญญัติไว้ในกฎหมายเฉพาะ คือพระธรรมนูญศาลยุติธรรมอยู่แล้วนะครับ ในส่วนที่ท่านอาจารย์ประพันธ์สงสัยนะครับ เรื่องของอายุของตุลาการ ผู้พิพากษา ตุลาการว่า ๗๐ ปีบริบูรณ์ เดิมผู้พิพากษาอาวุโสก็มีอยู่แล้วถึง ๗๐ ปี อันนั้นไม่ใช่ระบบของการดำรงตำแหน่งครับ อันนั้นเป็นเรื่องของกรณีที่เราเห็นว่าท่านที่พ้นจากตำแหน่งแล้วเห็นว่าเป็นผู้อาวุโส ซึ่งสมควรที่จะมาช่วยงานต่อไป ซึ่งระบบนี้ที่ศาสตราจารย์ธานินทร์ กรัยวิเชียร ได้อภิปรายแล้วก็ได้ย้ำเตือนผู้พิพากษาอยู่ตลอดเวลาว่า เป็นระบบที่ทำลายความเชี่ยวชาญหรือความชำนาญของท่านผู้พิพากษาและตุลาการ กล่าวคือว่า ท่านเปรียบเทียบว่าเป็นการเอาไม้สัดไปทำพิน นี่ท่านบอกได้เลยครับ บอกว่ามันไม่สอดคล้องกับระบบของความเป็นไปของความเชี่ยวชาญหรือความชำนาญการ

คณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

สุพิชชาภัย ๓๕/๑

เพราะฉะนั้นผมได้ตรวจสอบในเว็บไซต์ของรัฐธรรมนูญประเทศต่าง ๆ แล้วนี้ พบว่าส่วนใหญ่แล้วให้ ผู้พิพากษาดำรงตำแหน่งตลอดชีวิตด้วยซ้ำไป คือไม่ให้พ้นจากตำแหน่งเลย เว้นแต่จะมีกฎหมายเฉพาะ บัญญัติเอาไว้ แล้วเขาถูกถอดถอนด้วยประการอื่นใด ฉะนั้นที่กำหนดไว้ ๗๐ ปีเพื่อให้สอดคล้องกับ ศาลาศาลปกครอง และก็ในระบบอื่น ๆ แต่ว่าอย่างไรก็ตามมันก็ยังไม่ตลกสัก เพราะเราใช้คำว่า อาจจะมี นะครับ ส่วนในเรื่องความเป็นอิสระในเรื่องของงบประมาณนี้ ผมขอเรียนว่าผมไม่ได้เพิ่มเติมไป ก็ขอเพิ่มว่า ให้รัฐสภาต้องแต่งตั้งสำนักงานที่เป็นอิสระในด้านของการตรวจสอบในด้านของงบประมาณ อย่างระบบของสหรัฐอเมริกาเราเรียกว่า Congressional budget office เพื่อที่จะได้ดูแลเกี่ยวกับเรื่อง งบประมาณของทางด้านองค์กรอิสระโดยเฉพาะครับ

ส่วนสุดท้ายที่อยากจะเรียนว่าเราได้นำไปสู่การแก้ไข ก็คือสำหรับคณะกรรมการอิสระ เพื่อการตรวจสอบนี้ ผมขอเรียนท่านวิทยากรซึ่งได้พูดเรื่องนี้กับกระผมหลายครั้งว่าน่าจะมีคณะกรรมการ ตรวจสอบ แต่กระผมและคณะเห็นว่าเรื่องของการตรวจสอบนี้ ขณะนี้มีประเด็นปัญหาและมีปัญหา ค่อนข้างมากก็คือกระบวนการยุติธรรมในทางอาญา เพราะฉะนั้นในการตรวจสอบนี้ น่าจะต้องมีคณะชุดนี้ อย่างที่ผมเรียนไว้แล้ว และผมเรียนว่าต้องมาจากประชาชนด้วยครับ คณะกรรมการชุดนี้ แต่ว่า องค์ประกอบจะเป็นอย่างไร ผมขอเรียนว่าอาจจะต้องไปพิจารณากันดูอีกทีหนึ่งนะครับ อาจจะเป็นการ เลือกมาจากท้องถิ่นหรืออะไรก็สุดแล้วแต่ แต่ว่าคณะกรรมการชุดนี้ได้ลื้อมาจากทางคณะกรรมการของ ประเทศอังกฤษในขณะนี้ครับ ขอบพระคุณครับ

ประธาน : เหลือวาระที่ ๔ ว่าจะสุดท้ายนะครับ เรื่องอื่น ๆ มีเรื่องที่ยังฝ่ายเลขานุการ จะแจ้งให้ที่ประชุมทราบนะครับ เชิญครับ

เลขานุการ (นายอัครพร จารุจินดา) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ขออนุญาต กราบเรียนให้ทางคณะกรรมการทราบ เพราะหลังจากวันนี้แล้วก็จะไปถึงวันที่ ๕ ที่เราจะเดินทางไป ที่ ระอานะครับ คือเจ้าหน้าที่ได้แจก อันแรกคือแจกกำหนดการทำงานของคณะกรรมการ ซึ่งฝ่ายเลขานุการ ลองไล่เวลาดูว่า ถ้าจากวันที่ ๑๙ เมษายน ซึ่งจะต้องจัดทำร่างรัฐธรรมนูญเสร็จนั้น เราจะมีเวลาเหลือทำ อะไรกันบ้างนะครับ ในรายละเอียดคงจะปรับกันได้ และก็คงจะไปพูดคุยในรายละเอียดในที่ระอานะ ครับ โดยเฉพาะในวันที่ ๕ คงจะมาพูดถึงวิธีการทำงานเป็นหลัก ว่าเราจะทำงานกันอย่างไรถึงจะเสร็จ เรียบร้อยได้นะครับ นั่นเป็นเรื่องแรกครับ

เรื่องที่ ๒ นั้น ขออนุญาตว่าความจริงแล้วได้เคยเรียนขอทางท่านประธานอนุกรรมการ ทั้ง ๓ ท่าน ให้ช่วยส่งเอกสารสรุปประเด็นกับข้อเสนอให้กับฝ่ายเลขานุการเพื่อทำเป็นสรุปภาพรวม และก็ เป็นเอกสารที่จะใช้ในการประชุมที่ระอานะ ความจริงเคยขอไว้วันนี้ครับ ก็ได้ทราบจากเจ้าหน้าที่ว่ายังไม่ได้รับ ทั้ง ๓ อนุกรรมการเลย ประเด็นก็คือสรุปประเด็นสั้น ๆ ว่าประเด็นที่อนุกรรมการแต่ละอนุกรรมการ

คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนุญ

สุพิชชาย์ ๓๕/๒

วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

หยิบยกขึ้นมามีประเด็นอะไรบ้าง และข้อเสนอโดยสรุปสั้น ๆ มีอะไรบ้าง คือเอกสารวันนี้ถ้าออกมาเป็น
ตัวร่างอย่างนี้คงจะลำบากสักหน่อย เพราะเจ้าหน้าที่จะต้องเอาไปสรุปเป็นครั้งที่ ๒ อีกที ถ้าท่านประธาน
ช่วยกรุณาสั่งเจ้าหน้าที่ในแต่ละกลุ่มนั้นได้ทำการสรุปข้อเสนอให้สั้น ๆ ให้ชัดเจน เพื่อเอาไว้เป็นเอกสาร
ในการประกอบการพิจารณาก็จะดียิ่งขึ้นครับ มี ๒ เรื่องครับท่านประธาน

ประธาน : ท่านติดใจอีกหรือ เจริญครับ

คณะกรรมการการยก่างรัฐธรรมนูญ
วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

ปทิตดา ๓๖/๑

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับ นอกประเด็นครับ ผม สุพจน์ ครับ นี่แหละครับ สอดคล้องกับที่ท่านฝ่ายเลขานุการได้ประกาศมา อยากจะทราบว่าที่ประชุมที่สัมมนาที่ชะอำจะใช้เอกสารอะไรเป็นหลัก เพราะว่าเอกสารตอนนี้มากเกินไป เราจะได้เอาเอกสารเฉพาะนะครับ หรือว่าในที่ประชุมนั้นจะมีการแจกเอกสารใหม่หรือเปล่านะครับ เราจะได้ไม่ต้องเอาไป เพราะไม่อย่างนั้นมันเยอะเกินไป มหิมานะครับ ก็อยากจะขอทราบว่าจะใช้เอกสารอะไรเป็นหลักในการที่จะคุยกันนะครับ ขอบคุณครับ

เลขานุการ : ก็จะมีการจัดทำเอกสารจากฝ่ายเลขานุการใช้ในการประชุมโดยเฉพาะนะครับ ซึ่งจะเป็นเอกสารในการสรุปประเด็นที่อนุกรรมการแต่ละอนุกรรมการนั้นได้ทำมาในแต่ละกรอบ และข้อเสนอของอนุกรรมการ เสร็จแล้วก็จะมีการรวบรวมความเห็นที่ทางคณะกรรมการได้พูดคุยมาตั้งแต่เดือนที่แล้วว่า ณ วันนี้ ว่ามีความเห็นเสนออะไรกันบ้าง เพื่อไปหาข้อยุติกันที่โน้น เลขานุการจะแจกที่โน้นอีกชุดหนึ่งครับ

ประธาน : สำหรับวันนี้ครับ ก็เลยเวลามากทีเดียวนะครับ จะบ่ายโมงแล้ว ผมก็ขอขอบพระคุณและขอเลิกประชุม มีอาหารรับประทานนะครับ เชิญท่านตามอัธยาศัยเลยครับ ขอบพระคุณอย่างสูงครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๒.๕๑ นาฬิกา

สำนักรายงานการประชุมและตัวเลข
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร